

45

1917 211

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΖΗΚΙΔΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΤΥΠΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΔΙΑ ΤΗΝ Α' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Έγχριθεῖσα κατὰ τὸν 'ΒΤΓ' νόμον ἐπὶ πενταετίαν. Εἰσαγόμεναι
νῦν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 26 Νοεμβρίου 1916 Βασιλικοῦ
Νομοθετικοῦ Διατάγματος.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

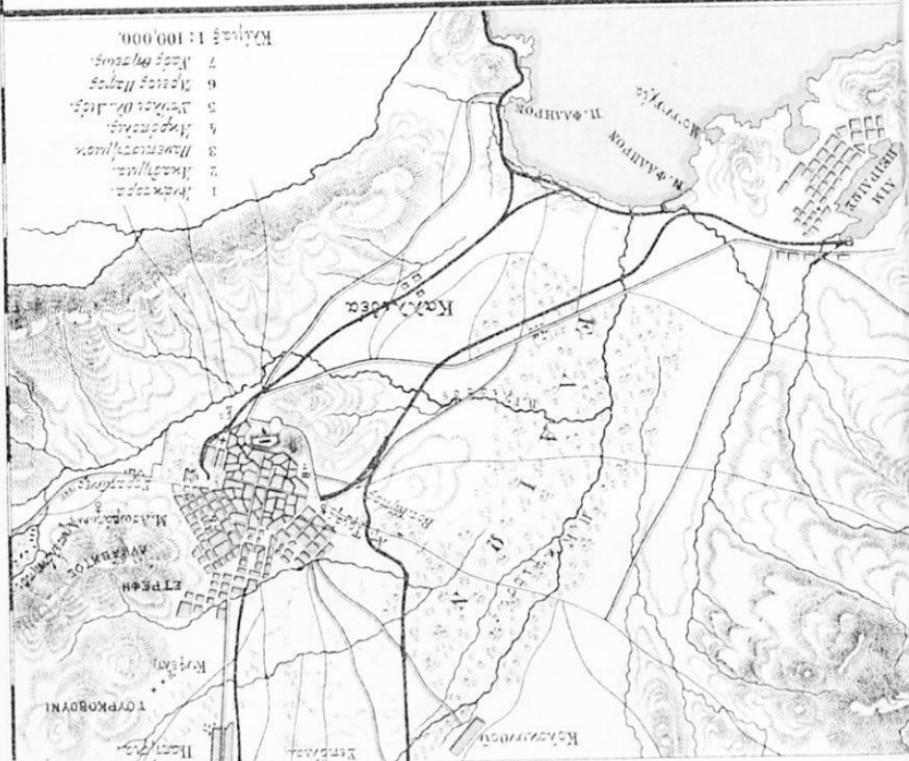
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ

46 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — ΜΕΓΑΡΩΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ

1917

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

NOMOI

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ Α' ΕΚΔΟΣΕΩΣ

---

* Υπὸ πάντων διμολογεῖται ὅτι οἱ τύποι τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς οὐχὶ πάντη τῇ τοῦ παιδὸς διανοίᾳ εὑπερόληπτοι εἰνε διὰ τὴν πολλὴν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης ἀνωμαλίαν καὶ ποικιλίαν τῶν σχηματισμῶν αὐτῆς, ἀν μὴ γίνωνται ἀσκήσεις γραπταὶ κατάλληλοι καθ' ὅλην καὶ ἀριστεῖς. Μέγιστον ἐπικούρημα πρὸς ἐμπέδωσιν τῶν γραμματικῶν κανόνων καὶ τύπων τοσοῦτον ποικίλων ὄντων κρίνεται ἡ γραφικὴ ἔργασία καὶ ἀσκήσεις εὑμεθόδως γινομένη καὶ τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Γραμματικῆς συμβαδίζουσα· διότι δὲ παῖς ἐν τῇ ἔργασίᾳ ταύτῃ ενδισκων τὸν αὐτὸν τύπον κατὰ πάντα σχεδὸν τὰ κινήματα αὐτῶν προσωκτᾶται δραδίως τὴν γραμματικὴν ὅλην, ἵνα τοῖς μαθηταῖς εἰνε μέγας σκόπελος καὶ δληθῆς λαβύρινθος. Τούτου ἔνεκα συντάσσονται αἱ λεγόμεναι μέθοδοι πρὸς ἐκμάθησιν ἔντον γλωσσῶν, ἐν αἷς ἡ φύσις τοῦ πράγματος ἀπαιτεῖ διττὴν τὴν ἀσκήσιν πρὸς πρόσκιησιν τῆς ὅλης, γραπτὴν ἀσκήσιν τῆς γλώσσης, ἢν τις θέλει νὰ ἐκμαθάγῃ, εἰς τὴν ὅπεραν αὐτοῦ λαλουμένην γλῶσσαν, τοῦθ' ὅπερ καὶ μετάφρασιν λέγομεν, καὶ τὰνάπαλιν ἀπὸ τῆς λαλουμένης γλώσσης μεταφορὰν εἰς τὴν γλῶσσαν, ἢν θέλομεν νὰ ἐκμαθάνωμεν. Τοιαῦται μέθοδοι εἰνε πολλαὶ παρ' ἡμῖν τῶν ἔντον γλωσσῶν. Τοιαῦται δὲ καὶ πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰνε πολλαὶ ἐν τῇ ἐσπερίᾳ Εὐρώπη. Μίαν δὲ τούτων καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ταύτῃ ἔργασίᾳ προσετησάμεθα, ἵνα συμβαδίζουσα τῇ Ἑλληνικῇ Γραμματικῇ καὶ ἔξακτις ἐξεδόθῃ καὶ τελευταῖον κατὰ τὸ 1900, ἐπιγραφομένη ὥδε· «Griechisches Elementarbuch zunächst den Grammatiken... von Dr. P. Wesener... Leipzig 1900». Μετεβάλομεν δὲ πολλαχοῦ τινα προσαρμόζοντες αὐτὰ πρὸς τὰ ἡμέτερα, Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μέροι τοῦ προσέθεμεν καὶ τῆς Ἀττικῆς δευτέρας αἰλίσεως θέματα, ὡν ἐστερεοῦτο τὸ πρότυπον. Ἐν τῷ προτύπῳ ὑπάρχουσι δύο μόνον μέρη, ἡμεῖς δὲ ἀπετελέσαμεν καὶ τοίτον μέρος καταρτίσαντες αὐτὸν

ἐκ τῶν ἀνωμάλων ἔημάτων τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ Wesener ἀπὸ τοῦ 20 θέματος καὶ ἑξῆς καὶ ἐξ ἄλλων τινῶν ἀσκήσεων, ὃφ' ἡμῶν συλλεχθεισῶν. Διότι ἐνομίσαμεν καλὸν νὰ ὑπάρχῃ καὶ τῇ τρίτῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου τάξει γραφικὴ ἐργασία. Οὕτω δὲ μαθητὴς ἀσκούμενος ἐπὶ τρία ἔτη δύναται νὰ γένηται κάτοχος τῆς Γραμματικῆς καὶ τοῦ ὄντος αὐτῆς. Οὕτω δὲ συγκεκριημένος ὡν δ μαθητὴς περὶ τὴν γραμματικὴν ὅλην δύναται νὰ συνεχίσῃ ἀσφαλέστερον τὴν ἐν τῷ γυμνασίῳ περιατέρῳ αντοῦ ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ καὶ μὴ σπουδάζων ἐν τῷ γυμνασίῳ θὰ εἴνε ἀριστερος περὶ τὴν γνῶσιν τῆς τε ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς διότι ἐν ἑκάστῳ μαθήματι τῶν ἀσκήσεων τούτων ὑπάρχουν δύο θέματα, ἐν ἀρχαῖον καὶ ἐν τῆς καθωμιλημένης εἰς τὴν ἀρχαίαν μετενεκτέον. Πολλὰ δὲ τῶν θεμάτων εἴνε ἵσως μείζονα τοῦ δέοντος, δπερ ἵσως ἀποδεικνύει τὸ φίλεργον τῶν Γερμανῶν. Ἐὰν δὲ ταῦτα τοῖς παρ' ἡμῖν διδασκάλοις φαίνωνται μεγάλα, δύνανται νὰ διαιρῶσι ταῦτα εἰς δύο θέματα.

Τοιοῦτον εἴνε τὸ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον, δπερ ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσιν εἰς τὸ Πανελλήνιον παρέχομεν εὐχόμενοι, ἵνα χρησιμεύσῃ τοῦτο πρὸς δύναται τοῦτον.

'Ἐν Λαρίσῃ, Ιουλίου ἀρχομέρου 1901.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΖΗΚΙΔΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Β' ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Αἱ ἀσκήσεις αὗται αἱ προωρισμέναι πρὸς χρῆσιν καὶ τῶν τριῶν τάξεων τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ παρθεναγωγείων ὑποβλήθεῖσαι τῇ ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἔξεταστικῇ ἐπιτροπείᾳ ἐκρίθησαν ἄξιαι ἐγκρίσεως. Ἡ ἐπιτροπεία περὶ τῶν Γραμματικῶν τούτων Ἀσκήσεων λέγει τάδε. «*Αἱ Γραμματικαὶ δὲ αὗται ἀσκήσεις εἶνε μεθοδικῶς συντεταγμέναι καὶ λίαν ὡφέλιμοι τοῖς μαθηταῖς τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν γραμματικῶν κανόνων καὶ τύπων· διότι καὶ παραδείγματα κάλλιστα παρέχουσι καὶ εἰς ἔκαστον ἀπλοῦν καὶ ἀρχαῖον θέμα προτάσσεται καταλλήλως ἐρμηνεία τῶν λέξεων, αἱ χρήσιμοι γραμματικαὶ σημειώσεις καὶ αἱ ἀπολύτως ἀναγκαῖαι συντακτικαί. Διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ ἐγκρίνει αὐτάς.*

Ἐνταῦθα δὲ καλὸν νομίζομεν νὰ παράσχωμεν ὅδηγίας τινὰς κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀσκήσεων τούτων. Οἱ μαθηταὶ ὁφεῦλοισι νὰ ἐκμανθάνωσι τὰς λέξεις τὰς προτασσομένας πρὸ ἐκάστου θέματος· εἴτα ἐν τεύχει ἴδιῳ νὰ γράφωσι τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρχαίου θέματος καὶ τὴν μεταφορὰν τοῦ ἀπλοῦ εἰς τὸ ἀρχαῖον. Ἡ γραφικὴ αὕτη ἀσκησις καὶ ἐργασία εἶνε καλλίστῃ ἐμπέδωσις τῶν γραμματικῶν τύπων. Ὁ διδάσκαλος δὲ δύναται νὰ δοκιμάζῃ καὶ ἐπὶ τοῦ μελανοπίνακος τοὺς μαθητάς, ἐὰν καλῶς κατέχωσι τὴν διδαχθεῖσαν ὑλὴν. Δύναται δὲ φράσεις θέματός τινος ἐν πλημμυρικῷ ἀριθμῷ ἐκφερομένας νὰ μεταβάλλῃ εἰς φράσεις καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν καὶ τάναπαλιν. Διὰ τοιούτων ἀσκήσεων προποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σεων ἀς ἔχωσιν ἐπ' ὁφθαλμῶν οἱ διδάσκαλοι ὅτι θὰ καταστήσωσιν ἐν τῇ διανοίᾳ τῶν μαθητῶν μονίμους τοὺς γραμματικοὺς τύπους καὶ τὸν νοῦν αὐτῶν θὰ πλουτίσωσι διὰ γλωσσικοῦ ὑλικοῦ καὶ διὰ γνώσεων πρακτικῶν καὶ τῷ βίῳ ἀναγκαίων· διότι τὰ συννειλεγμένα ἐν ταῖς ἀσκήσεσι παραδείγματα εἶνε ἀπάνθισμα ἐκλεκτὸν τοῦ Ἐλληνος λόγου καὶ πλούσιον· διὰ τούτου δὲ ἄριστα δύνανται νὰ μεστώσωσι καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τῶν μαθητῶν.

Ἐν τῇ κλίσει δὲ τῶν δονομάτων ἀς ἀρχίσωσιν ἐκ τῆς δευτέρας κλίσεως, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῆς πρώτης κλίσεως· διότι ἡ δευτέρα κλίσις εἶνε διμαλωτέρα. Ἐν τῇ πρώτῃ δὲ τάξει τῶν Ἐλληνικῶν σχολείων ἀς παραλείψωσι τὴν διδασκαλίαν τῶν συνηρημένων τῆς πρώτης καὶ δευτέρας κλίσεως, τὴν Ἀττικὴν δευτέραν κλίσιν, τὰ ἀνώμαλα τῆς τρίτης κλίσεως, τὰ δικατάληρτα ἐπίθετα καὶ συνηρημένα δευτερόκλιτα ἐπίθετα καὶ τὰ ἀνώμαλα τριτόκλιτα, τὰ ἀνώμαλα παραθετικά, τὰς ἀνταποδοτικὰς ἀντωνυμίας, τὰ ἀνώμαλα συνηρημένα ὄγκιατα εἰς ἔω καὶ εἰς ἀω καὶ ἀνώμαλά τινα ὑγρόληρτα ὄγκιατα. Πάντα δὲ ταῦτα ἀς διδαχθῶσιν ἐν τῇ δευτέρᾳ τάξει τοῦ Ἐλληνικοῦ σχολείου, ὅπως βαίνουσι καὶ αἱ Ἀσκήσεις αὗται.

Ἐν δὲ τῇ διδασκαλίᾳ τῶν εἰς—ΜΙ ὄγματων μετὰ τὸ **τίθημι** ἀς ἀκολουθήσῃ ἡ διδασκαλία τοῦ **δίδωμι**, ὅπερ εἶνε μονῆρες ὄγκια, εἴτα δὲ ἡ τοῦ **ἴστημι**, καθ' ὃ καὶ ἄλλα πολλὰ ὄγκιατα σχηματίζονται. Αὕτη δ' ἡ τάξις ἐτηρήθη καὶ ἐν ταῖς Ἀσκήσεσιν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΖΗΚΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΑΘΗΜΑ 1.

ΔΕΥΤΙΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ

§ 1. Ἡ γῦγ λαλουμένη Ἑλληνικὴ είνε αὐτὴ ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἐν ἀπλουστέρᾳ μορφῇ. Διὰ τοῦτο θὰ σγμειώμεθα κατὰ τὶς αὕτη διαφέρει ἐκείνης. Ἀρχόμεθα δὲ ἀπὸ τῆς δευτέρας κλίσεως, διότι αὕτη είνε δμαλωτέρα ἡ, ἡ πρώτη.

Α ἐξεις.

Ο ἄρτος = τὸ ψωμίον. — δ βίος = ἡ ζωή. — δ δόμος = τὸ τρέξιμον. — δ ἵππος = τὸ ἄλογον καὶ ἵππος. — δ κάπρος = ὁ ἀγριόχοιδος. — δ κόσμος = ὁ στολισμὸς καὶ ὁ κόσμος. — δ λίθος = ἡ πέτρα. — δ λόγος = ἡ διμιλία καὶ ὁ λόγος. — δ ξένος = ὁ μισθοφόρος, ἀλλοδαπὸς ἔμμισθος στρατιώτης. — δ πόνος = ὁ κόπος, ἡ ἐργασία. — δ πόρος = ἡ διάβασις. — δ τρόπος = τὸ φρόνημα, ὁ χαρακτήρ. — δ γόνος = ὁ καρός. — βάλλω = κτυπῶ. — γιγνώσκω = γνωρίζω. — κωλύω = ἐμποδίζω. — παρέχω = δίδω, προξενῶ. — πρέπει = ἀρμόζει. — στέργω = ἀγαπῶ. — φέύγω, ἀποφεύγω. — φέρω = βαστάζω, προξενῶ, προσφέρω. — φέρειρω = ἔξολοθρεύω, καταστρέφω, ἀφανίζω, διαφυγείρω. — ἐστὶ (v) (τρίτ. ἐντ.). — εἰσὶ (v) (τρίτ. πληθ.). — εἶνε. — ἥν = ἥτο. — ἦσαν. — γάρ = διότι. — πολλάκις = πολλὰς φοράς, πολλάκις. — οὖ, οὔτι, οὐχ = δέν. — μή = μὴ (πρὸ προστακτικῆς). — εν προθ. μετὰ

δοτικῆς. — ἐν, ἐξ πρόθ. μετὰ γενικῆς. Αἱ δὲ λέξεις, ὁ λόφος, ὁ λύκος, ὁ νόμος, ὁ ὄνος, ὁ σπυρός, ὁ φύλος, ὁ φύλος, ἔχω, εἶνε ὅπως νῦν.

‘Οριστικὴ ἐνεστῶτος· θαυμάζω, θαυμάζεις, θαυμάζει, θαυμάζομεν, θαυμάζετε, θαυμάζουσι(ν).

Προστακτικὴ ἐνεστῶτος. θαύμαζε (=θαύμαζε, ἦς θαυμάζης, νὰ θαυμάζῃς), θαυμάζετε (=θαυμάζετε, ἦς (νὰ) θαυμάζητε).

§ 2. ‘Ο λύκος παρέχει φόβον τῷ ἵππῳ=δ λύκος προξενεῖ φόβον εἰς τὸν ἵππον (ἐκφοβεῖ τὸν ἵππον). Η νέα Ἐλληνικὴ σπανίως ἔχει δοτικήν, ἀντ’ αὐτῆς δὲ μεταχειρίζεται τὴν αἰτιατικὴν καὶ γενικὴν μετὰ προσθέσεων ἡ ἄνευ αὐτῶν. Λιθοις βάλλω τὸν ὄνον=διὰ λίθων (μὲ λίθους) κτυπῶ τὸν ὄνον (ἢ τελευταία δοτικὴ λέγεται ὁ γανική).

Θέμα ἀρχαῖον.

“Εχω φίλον.—στέργω τὸν φίλον.—δ φίλος φθόνον οὐκ ἔχει. — Γιγνώσκω τῷ λόγῳ τὸν τρόπον τοῦ φίλου. — Οἱ ξένοι φεύγουσιν ἐκ τοῦ λόφου. — Ο λόφος κωλύει τὸν πόρον τῶν ξένων. — Οἱ λύκοι φέρον παρέχουσι τοῖς ἵπποις. — Λίθοις κωλύομεν τὸν κάπρον. — Ἐν τῷ λόφῳ λίθοι εἰσίν. — Λίθοις βάλλομεν τὸν ὄνον. — Ο ὄνος φεύγει δρόμῳ τοὺς λίθους. — Ο δρόμος τῷ ὄνῳ πόνον παρέχει. — Μὴ θαύμαζε, φίλε. — Φεύγετε, φίλοι, τὸν φθόνον· δ γάρ φθόνος φθείρει τὸν τρόπον. — Ο δρόμος φέρει πόνον.

Σημ. 1. Οἱ μεθηταὶ ἀς μεταβίλωσι τὰς ἐνικάς ταύτας φράσεις εἰς πληθυντικάς καὶ ἀντιστρόφως τὰς πληθυντικάς εἰς ἐνικάς. Τοῦτο δύναται νὰ γίνηται καὶ ἀλλαχοῦ.

Σημ. 2. “Αἱ μεταβίλωσι τὰς ἐπόμενον εἰς ἀρχαῖον ιδιωματα.”

Θέμα ἀπλοῦν.

Ο φίλος ἀγαπᾷ τὸν φίλον. — Θαυμάζομεν τὸ τρέξιμον τῶν

Ψηφιοποήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἴππων. — Τὸ τρέξιμον δὲν προξενεῖ εἰς τοὺς ἵππους (δοτ.) κόπον. — Ὁ λόφος ἐμποδίζει τὸ τρέξιμον τῶν ἵππων. — Οἱ μισθοφόροι εἶναι εἰς τὸν (ἀρχ. ἐν) λόφον. — Ὁ λόφος δίδει εἰς τοὺς μισθοφόρους (δοτ.) διάβασιν. — Ἡ ζωὴ προξενεῖ κόπον. — Ἐχομεν ἵππον καὶ ὄνον. — Ὁ φθόνος δὲν ἀρμάζει εἰς τὸν φίλον (δοτ.). — Ἀπόφευγε τὸν φθόνον· διότι ὁ φθόνος διαφθείρει τὸν χαρακτῆρα. — Ὁ φόβος δὲν ἀρμάζει εἰς τοὺς μισθοφόρους (δοτ.).

ΜΑΘΗΜΑ 2.

Λέξεις.

Ο ἀγρὸς = τὸ γρούπιον. — ὁ ὁ φθαλὶμὸς = τὸ (όμηράτιον), ὁ ὁφθαλὶμός. — ὁ χρυσὸς = τὸ μάλαμα, ὁ χρυσός. — ὁ δῆμος = ὁ λαός. — ὁ δοῦλος = ὁ σκλήριος. — ὁ οἶνος = τὸ κρασί, ὁ οἶνος. — ὁ πλοῦτος = ὁ πλοῦτος, πληθ. δὲ οἱ πλοῦτοι, τῶν πλούτων, τοὺς πλούτους. — ὁ ταῦρος = ὁ ἀνευνούγιστος βοῦς, τὸ ταυρὸν (μυογάτη). — ἡ γυναῖκα = κάμνω νὰ ἔργηται. — βλέπω = δίπτω τὰ βλέμματα, βλέπω, εἶμαι ἐστραμμένος. — ἐσθίω (τὸι βραχὺ) = τρώγω. — λέγω = λέγω, ὀνομάζω. — μηνύω (τὸν μακρὸν) = εἰδοποιῶ, δεικνύω, δηλῶ. — παιδεύω = ἀνατρέφω, διδάσκω. — πίνω (τὸι μακρὸν) = πίνω. — τίκτω (τὸι βραχὺ) = γεννῶ. Αἱ λέξεις, ὁ ἀδελφός, ὁ θεός, ὁ ἱατρός, ὁ καρπός, ὁ ποταμός, ὁ στρατηγός, ὁ στρατηγός, ὁ θηναῖος εἶναι ὡς νῦν.

Θέμα ἀρχαίον.

Ο ποταμὸς τοῖς ξένοις πόρον οὐ παρέχει. — Ο πλοῦτος πολλάκις φόβον τίκτει. — Ο βίος τῶν ιατρῶν πόνους φέρει. — Ο στρατηγὸς γιγνώσκει τὸν τρόπον τῶν ξένων. — Τοῖς

πόνοις τῶν δούλων οἱ Ἀθηναῖοι τὸν πλοῦτον ἔχουσιν. — Οὐδεὶς λέγεται ἐστιν ἵατρὸς τῶν διφθαλμῶν. — Βλέπομεν τὸν στρατηγὸν καὶ τοὺς ἔνοντας ἐν τῷ λόφῳ. — Τῷ οὖν γιγνώσκετε τὸν τρόπον τῶν δούλων. — Οἱ τῶν Ἀθηναίων δῆμος γιγνώσκει τοὺς γόμους. — Εσθίομεν τοὺς καρποὺς τῶν ἀγρῶν καὶ πίνομεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ. — Οἱ λατρός ἐστι φίλος τοῦ στρατηγοῦ. — Οἱ στρατηγὸς τὸν πόρον τοῦ ποταμοῦ γιγνώσκει.

Σημ. 1. Οὐδεὶς κακός ἡς διδάξει τὶ εἶναι ἐποκείμενον καὶ ἀποκείμενον καὶ ἡς δικήσῃ τοὺς μαθητὰς νὰ διακρίνωσιν αὐτὰ.

Σημ. 2. Μεταβληθήτω τὸ ἑπόμενον εἰς ἀρχαίον ιδίωμα.

Φέμεν ἀπλοῦν.

Ἐγὼ ἀδελφόν.—Οὐδεὶς λέγεται ἄπονος.—Θαυμάζομεν τοὺς ἵππους τοῦ ἀδελφοῦ.—Τὸ χωράφιον φέρει καρπούς.—Εἰς τοὺς ἀγροὺς (ἀρχ. ἐν καὶ δοτ.) εἶνε ἵπποι καὶ ταυριά.—Οἱ μισθοφόροι ἀγαπῶσι τὸν στρατηγόν.—τῷ γομεν τὸ ψωμὶ καὶ πίνομεν τὸ κρασί.—Εἰς τὸν λαὸν (ἐν) τῶν Ἀθηναίων ἴσαν σκλάβοι.—Διὰ τῆς ἐργασίας (δοτ.) τῶν σκλάβων ἔχει ὁ λαὸς ψωμὶ καὶ κρασί.—Οἱ λίθοι εἰς τὸν ποταμὸν (ἐν) ἐμποδίζουσι τὴν διάβασιν τῶν ἵππων διότι οἱ ἵπποι δὲν βλέπουσι τοὺς λίθους.—Οἱ σκλάβοι κάμνουσι νὰ ἔρχωνται τὰ ταυριὰ ἐκ τοῦ χωραφίου.—Οὐδεὶς λέγεται τὸν ποταμὸν (ἐν) βοηθόμενος κατά τοὺς ταυρούς.—Νὰ μὴ πάντες κρασί (προστακτ.).

ΜΑΘΗΜΑ 3.

Ἀέξεις.

Οὐρανὸς = τὸ ἀστρι, ὁ ἀργυρός. — ὁ πολέμος = ὁ ἐχθρός, ὁ μεθ' ὅπλων ἐρχόμενος κατά τυνος. — ὁ σύμμαχος = ὁ βοηθός. — ὁ, ἡ ἀγγελος = ἀγγελιαφόρος. — ἡ ἀμπελος = τὸ ἀμπέλι καὶ τὸ κλῆμα.

— ἡ βιβλος = τὸ βιβλίον. — ἡ περισσος = ἡ ξηρά. —
ἡ νησος = τὸ νησί. — ἡ νόσος = ἡ ἀσθένεια. — ἡ
δόδος = δόδοιος. — ἡ παρθένος = ἡ κόρη, ἡ δε-
σποινίς. — ἡ τάφρος = ὁ γάνδαξ, ἡ τάφρος. — ἡ Πε-
λοπόννησος = τὸ μακρὸν = ὁ κίνδυνος. — Ἀπαρέμφ. θαυμάζειν =
νὰ θαυμάζῃ ἢ ὅτι θαυμάζει. Αἱ δὲ λέξεις, ὁ ἄνεμος,
ὁ θυρωπός, ὁ διδάσκαλος, ὁ ξπαινος, ὁ ήλιος,
ὁ θάνατος, ὁ κίνδυνος, ὁ πόλεμος, ὁ στέφα-
νος, ὁ Λακεδαιμόνιος, εἰνεώς νῦν.

Φέμα χρονεῖον.

Ο Θεὸς στέργει τοὺς ἀνθρώπους. — Οι κίνδυνοι τοῦ πο-
λέμου τῷ στρατηγῷ φέρον οὐ παρέχουσιν. — Ο χρόνος ἐστὶ^ν
διδάσκαλος τῶν ἀνθρώπων. — Ο τοῦ ποταμοῦ πόρος τοῖς
ἔνεισι κινδύνους παρέχει. — Οἱ ἵπποι καὶ οἱ ὄνοι καὶ οἱ ταῦ-
ροι δοῦλοι τῶν ἀνθρώπων εἰσίν. — Οἱ ιατροὶ πολλάκις οὐ
γιγνώσκουσι τὰς τῶν ἀνθρώπων νόσους. — Οἱ ἵπποι ἐστὶ^ν
σύμμαχος καὶ φίλος τοῦ ἀνθρώπου. — Αἱ νῆσοι ἴσσαν τῶν
Αθηγαίων. — Εν ταῖς νήσοις εἰσὶν ἀγροί, ἐν δὲ τοῖς ἀγροῖς
ἄμπελοι εἰσὶν. — Εκ τῶν καρπῶν τῶν ἀμπέλων τὸν οἶνον
ἔχομεν.

§ 3. Απαρέμφατον ίτι νῦν γλῶσσα δὲν ἔχει, ἀναλύει
δ' αὐτὸ εἰς τὸ νὰ καὶ ὑποτακτικὴν ἢ εἰς τὸ ὅτι καὶ δοι-
στικήν, ὡς καὶ λύτρω τὸν ἄνθρωπον λέγειν = ἐμπο-
δίζω τὸν ἀνθρώπον νὰ λέγῃ. Ο διδάσκαλος νομί-
ζει παιδεύειν τὸν ἄνθρωπον = ὁ διδάσκαλος
νομίζει ὅτι διδάσκει τὸν ἀνθρώπον. Ο οὐ πρέπει τὸν
στρατηγὸν φεύγειν τὸν θάνατον = δὲν ἀρμό-
ζει διστρατηγὸς νὰ ἀποφεύγῃ τὸν θάνατον.

Θέμα απλούσια.

Οἱ ἄνθρωποι ἀγαπῶσι τὸ μάλαμα καὶ τὸ ἀσῆμι.—Οἱ θάνατος καὶ ὁ ὑπνος εἶνε ἀδελφοί.—Εἰς τοὺς ποταμοὺς (ἐν) εἶνε νησία.—Οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲν ἦσαν πολλάκις ἐν τῷ πολέμῳ βοηθοὶ τῶν Ἀθηναίων.—Οἱ φθόνοις εἶνε ἀσθένεια τοῦ χαρακτῆρος.—Εἰς τὴν ἔηρὰν (ἐν) εἶνε λόφοι καὶ ποταμοί.—Τὸν θάνατον ἐν τῷ πολέμῳ ν' ἀποφεύγῃ δὲν πρέπει ὁ στρατηγός.—Ω κόρη, δὲν γνωρίζεις τοὺς κανδύνους τῆς ζωῆς.—Εἰς τοὺς κανδύνους (ἐν) γνωρίζομεν τὸ φρόνημα (τὸν χαρακτῆρα) τῶν ἀνθρώπων.—Δὲν ἀριόζει νὰ ἔχῃ ἀσῆμι καὶ μάλαμα ὁ Λακεδαιμόνιος.

§ 4. Τὸ ἀπαρέμφατον, ὅταν ἀναλύηται εἰς τὸ νὰ καὶ ὑποτακτικήν, λέγεται τελικόν, ὅταν δ' εἰς τὸ ὅτι καὶ δριστικήν, λέγεται εἰδικόν. "Οταν δ' ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ εἶνε τὸ αὐτὸ πρόσωπον (ταυτοπροσωπία), ὅπερ καὶ εἰς τὸ ὄγημα, τότε δὲν τίθεται ἀλλο ὑποκείμενον, ὅταν δὲ εἶνε διάφορον πρόσωπον (έτεροπροσωπία), τὸ ἀπαρέμφατον τότε λαμβάνει ὑποκείμενον κατ' αἰτιατικήν.

ΜΑΘΗΜΑ 4.

Λέξεις.

Τὸ ἄθλον=τὸ βραβεῖον (ἀγῶνος).—τὸ ἀκόντιον=τὸ κοντάρι.—τὸ ἄριστον=τὸ πρόγευμα.—τὸ ἄστρον=ό ἀστερισμός, ὁ ἀστήρ.—τὸ δάκρυον=τὸ δάκρυον.—τὸ δεῖπνον=ό δεῖπνος καὶ οἰονδήποτε φαγητόν.—τὸ δῶρον=ἡ δωρεά.—τὸ ἔλαιον=τὸ λάδι, τὸ ἔλαιον.—τὸ ἔργον=τὸ ἔργον, ἡ πρᾶξις.—τὸ θηρίον=ζῷον καὶ θηρίον.—τὸ ίμάτιον=τὸ φόρεμα.—τὸ πεδίον=ἡ πεδιάς.—τὸ πρόσωπον=ἡ ὄψις, τὸ πρόσωπον.—τὸ σημάδι=τὸ σημάδι, τὸ γνώρισμα.—τὸ στρόπε-

δον = διόποιον εἶνε διόποτος, στρατόπεδον. — τὸ τρόπαιον = τὸ δηλωτικὸν σημεῖον τῆς τροπῆς τοῦ ἐχθροῦ, τρόπαιον. — τὸ φάρμακον = τὸ λατρεύον, θέλατρον (μάγια), δηλητήριον. — τὸ εἴδωλον = εἰκών, δμοίωμα. Αἱ δὲ λέξεις, τὸ ὅπλον, τὸ τέκνον, τὸ τόξον, εἶνε ώς νῦν.

Θέμα ἀρχαῖον.

Θαυμάζομεν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. — Τὸν λατρὸν πρέπει τὰ φάρμακα τῶν νόσων γιγνώσκειν. — Τὰ φάρμακα τοῦ λατροῦ κωλύει τὰς νόσους. — Τὸ ἀκόντιόν ἐστιν ὅπλον τοῦ ξένου. — Οἱ πολέμιοι ἀκοντίοις τὸν πόρον τῶν ξένων κωλύουσιν. — Ὁ δοῦλος φέρει τῷ λατρῷ δῶρον. — Τὸ τέκνα παιδεύειν φέρει πόνους. — Οἱ σύμμαχοι βάλλουσιν ἀκόντια ἐκ τοῦ λόφου. — Ὁ διδάσκαλος παιδεύει τὸ τέκνα τοῦ στρατηγοῦ. — Ὁ οἰνος πολλάκις ἐστὶ φάρμακον τῶν νόσων. — Τὰ ἀστρα ἐστὶν ἔργα Θεοῦ. — Τὰ ὅπλα τοῦ στρατηγοῦ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου γέν. — Οὐχ αἱ βίβλοι παιδεύουσι τὸ τέκνον, ἀλλ' ὁ βίος. — Εἴδωλον ἔργων ἐστὶν ἀνθρώποις ὁ λόγος.

§ 5. Τὸ ἀπαρέμφατον λαμβάνει καὶ τὸ ἄρθρον, ὅτε λέγεται ὁ νοματικὸν ἀπαρέμφατον, ἀλλὰ δὲν κλίνεται, ίσοδυναμεῖ δὲ τότε πρὸς δημιατικὸν οὐσιαστικόν, ώς τὸ λέγειν = διλόγος, τὸ πατεῖν = ἡ παιδεία κτλ. Σώζει δὲ καὶ ἡ δημιώδης τινὰ τοιαῦτα ἀπαρέμφατα ἀνευ ὅμιως τοῦ ν, ώς τὸ πιεῖν, τὸ ἰδεῖν, τὸ φαγεῖν, τὸ ἔχειν.

§ 6. Τὸ δῆμα συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον, ώς ὁ ἄνθρωπος τοῖς στέρεοις, οἱ ἄνθρωποι στέρεοις. Έξαιροῦνται τὰ οὐδέτερα πληθυντικὰ δύναματα, ἄτινα λαμβάνουσιν ἐνικὸν δῆμα, ώς «τὰ φάρμακα κωλύει», «τὸ ὅπλα ἦν», «τὰ πατεῖα πατεῖει». Τοῦτο λέγεται σύνταξις Ἀττικὴ.

Θέμα απλούν.

Τὸ στρατόπεδον τῶν πολεμίων ἦτο εἰς τὴν πεδιάδα (ἐν). — Οἱ ἄνθρωποι εἶνε τέκνα τοῦ Θεοῦ. — Τὰ δύματια εἶνε στολισμὸς τοῦ προσώπου. — Οἱ μισθοφόροι ἔχουσιν ἀκόντια καὶ τόξα. — Οἱ βοηθοὶ ἔξολοι θεύουσι τὰ τρόπαια τῶν πολεμίων. — Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε δῶρον τοῦ Θεοῦ. — Εἰς τὸν στρατηγὸν (δοτ.) φόβον προξενοῦσιν οἱ μισθοφόροι ἐκ τοῦ λόφου. — Τὰ βιβλία εἶνε δῶρα τοῦ διδασκάλου. — Τοῦ Θεοῦ τὸ δύματιον βλέπει τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων. — Οἱ ιατροὶ γνωρίζουσι τὰ σημάδια τῶν ἀσθενειῶν. — Εἰς τὸ στρατόπεδον (ἐν) τῶν ἔχθρων ἥσαν ἀσῆμα καὶ μάλαμα. — Ω τέκνον, ἀγάπα τὸν διδάσκαλον· διότι προξενεῖς εἰς τὸν διδάσκαλον (δοτ.) κόπους.

ΜΑΘΗΜΑ 5.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΑΣΙΣ

Αέξεις.

Ἡ ἀγορὰ = ἡ ἀγορὰ (τόπος). — ἡ ἀγυιὰ = ὁ δρόμος, ἡ ὁδός. — ἡ ἀδικία = τὸ ἀδικημα, ἡ ἀδικία. — ἡ αἰτία = ἡ αἰτία, ἡ ἀφορμή. — ἡ ἀλήθεια = ἀλήθεια. — ἡ ἀνδρεία = ἀνδρεία. — ἡ ἀτυχία = ἡ δυστυχία. — ἡ βασιλισσα = ἡ γέφυρα = τὸ γεφῦρι. — ἡ ἐκκλησία = ἡ συνέλευσις τοῦ λαοῦ. — ἡ ἐλαία = τὸ ἐλαία. — ἡ ἐλευθερία = ἡ ἐλευθερία. — ἡ ἐπιθυμία = (ώς νῦν). — ἡ ἐσπέρα = τὸ ἐσπέρας. — ἡ εὐτυχία = ἡ εὐτυχία. — ἡ ἔχθρα = ἡ ἔχθρα. — ἡ ξημέρα = ἡ ξημέρα, ἡ βλάβη. Αἱ δὲ λέξεις, ἡ ἡμέρα, ἡ ἡσυχία, ἡ θύρα, ἡ καζία, ἡ σοφία, ἡ σωτηρία, ἡ φιλία εἶνε ὅπως νῦν. — ἡ οἰκία = τὸ σπίτι, ἡ κατοικία. — ἡ πενία = ἡ πτωχεία.

— ἡ πέτρα = δ βράχος. — ἡ σκιὰ = δ ἥσκιος. — ἡ στρατός.

§ 7. Τὰ εἰς ΙΑ μηλυκὰ τῆς πρώτης οὐλίσεως ἔχουσι τὸ Ι βραχύ, ἔξαιρεῖται τὸ μηλ. ἀντί α (= λύπη), καλιὰ (καλύβη, φωλεά), δομιὰ (σχοινίον ἀγκίστρου) μετὰ μακροῦ Ι.

Θέμα ἀρχαῖον.

Ο χρυσὸς πολλάκις τοῖς ἀνθρώποις ἀτυχίαν φέρει. — Η τῶν συμμάχων στρατιὰ ἐν τῇ τῷ πολεμίων χώρᾳ ἐστίν. — Εν τῷ ποταμῷ γέφυραί εἰσι καὶ τῇ στρατιᾷ τὸν πόρον παρέχουσιν. — Η ἔχθρα αἰτία τῆς ἀδικίας ἐστίν. — Η οἰκία ἔχει θύρας. — Η ἑσπέρα φέρει τοῖς ἀνθρώποις ἥσυχίαν. — Έκ τῶν καρπῶν τῶν ἐλαῖων τὸ ἐλαῖον ἔχομεν. — Η κακία τίκτει ἀδικίαν. — Εν ταῖς ἀγυιαῖς οἰκίαι εἰσίν. — Η ἀλήθεια αἰτία τῆς φιλίας ἐστίν. — Μὴ φεῦγε, ὃ τέκνον, τὴν πενίαν, ἀλλὰ τὴν ἀδικίαν. — Θαύμαζε τὴν ἀνδρείαν τῆς στρατιᾶς. — Εν τῇ ἀγορᾷ αἱ τοῦ δήμου ἐκκλησίαι ἥσαν. — Εν τῇ τῷ Αθηναίων χώρᾳ εἰσὶν ἐλαῖαι (ἐλάσι).

Θέμα ἀπλοῦν.

Διὰ τῆς δυστυχίας (δοτ.) γνωρίζομεν τὸν χαρακτῆρα τῶν φίλων. — Εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τοὺς δρόμους (ἐν) εἶνε σπίτια. — Η δυστυχία εἶνε ἡ ζημία τῆς ἀδικίας καὶ τῆς κακίας. Αἱ ἐλαῖαι εἶνε στολισμὸς τοῦ τόπου. — Η ἀνδρεία τοῦ στρατοῦ εἶνε ἡ αἰτία τῆς ἐλευθερίας. — Αἱ ἐλαῖαι τοῦ τόπου προξενοῦσιν ἥσκιον. — Τὰ σπίτια τῆς ἀγορᾶς ἔχουσι θύρας. — Η κακία γεννᾷ δυστυχίαν. — Θαυμάζομεν τὴν ἀνδρείαν τοῦ στρατοῦ τῶν Λακεδαιμονίων. — Η ἐπιθυμία τοῦ μαλάματος (τοῦ χρυσοῦ) ἔξολοθρεύει τὴν φιλίαν καὶ εἶνε πολλὰς φορὰς αἰτία τῆς ἔχθρας. — Αποφεύγει τὴν κακίαν καὶ τὴν ἀδικίαν καὶ ἀγαπᾷ τὴν ἀλήθειαν. — Η πτωχεία δὲν προξενεῖ δυστυχίαν, ἀλλ᾽

ἡ κακία.—Εἰς τὸ γεφῦρι (ἐν) ἦτο σπίτι.—Ἄγαπῶμεν τὴν ἡσυχίαν τῆς ἑσπέρας.

ΜΑΘΗΜΑ 6.

Λέξεις.

Ἡ ἀρχὴ=ἡ ἔναρξις καὶ ἡ βάσις καὶ ἡ ἔξουσία καὶ ἡ κυριαρχία.—ἡ δικη=ἡ (τὸν βραχὺ)=δικαιοσύνη καὶ τιμωρία καὶ δίκη.—ἡ ἀρχὴ=ἡ εὐχαρίστησις, ἡ ἱδονή.—ἡ παραγή=ἡ βρύσις, παραγωγή.—ἡ πύλη (τὸν βραχὺ)=θύρα τείχους.—ἡ σιγὴ=ἡ σιωπή.—ἡ σπουδὴ=προθυμία, ἐπιμέλεια.—ἡ σωφρόσυνη=ἡ φρόνησις, ἡ μετριοφροσύνη, ἡ ἐγκράτεια.—ἡ τελευτὴ=τὸ τέλος.—ἡ ὄψη (τὸ μακρόν)=δάσος.—ἡ ψυχὴ=ζωὴ καὶ ψυχή.—Αἱ δὲ λέξεις, ἡ ἀδελφή, ἡ ἀρχή, ἡ βλάβη (τὸ αβραχύ), ἡ δικαιοσύνη, ἡ εἰρήνη, ἡ ζώνη, ἡ κόρη, ἡ λύπη (τὸ μακρόν), ἡ μάχη (τὸ αβραχύ), ἡ νίκη (τὸ μακρόν), ἡ δραγή, ἡ σελήνη, ἡ τιμή, ἡ τρόφη, ἡ τύχη (τὸ βραχύ), αἱ Ἄθηναι, αἱ Θεόμοι πάνται, σημαίνουσιν ὅτι καὶ νῦν.

§ 8. Τὰ εἰς ΣΥΝΗ ἀφηρημένα ἔχουσι τὸν βραχύ, καταλήγουσι δέ εἰς ΟΣΥΝΗ, ὅταν ἡ προτέρα συλλαβὴ εἶναι μακρά, εἰς ΩΣΥΝΗ δέ, ὅταν εἶναι βραχεῖα, ως δικαιοσύνη, ἀγιωσύνη (=ἄγιότης).

Θέματα ἀρχαῖα.

Τὸν θάγατον τελευτὴν τῶν ἥδονῶν καὶ τῶν πόνων λέγομεν.—Ἐν ταῖς ὄλαις πηγαὶ καὶ πέτραι εἰσίν. — Ἡ τελευτὴ τῆς μάχης τῇ στρατιᾷ αἰτία τῆς ἥδονῆς ἦν. — Τὰ τῶν ὄλῶν θηρία βλάβην φέρει τοῖς καρποῖς τῶν ἀγρῶν. — Ο

ἄνθρωπος οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ τὸν πλοῦτον ἔχει καὶ τὴν πενίαν,
ἀλλ' ἐν τῇ ψυχῇ.—‘Η ἀρετὴ πηγὴ τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς εὐτυ-
χίας ἐστίν.—Τὰ δάκρυα σημεῖον τῆς λύπης ἐστίν.—‘Ο γῆλος
καὶ ἡ σελήνη ἀστρα εἰσίν.—Πίνομεν ἐκ τῆς πηγῆς τῆς
ὑλῆς.—‘Η τύχη τῆς χώρας ἐν τῇ ἀνδρείᾳ τῆς στρατιᾶς ἔν.—
Αἱ νῖκαι φέρουσι τῇ στρατιῷ τιμήν.—‘Η γῆμέρα λύπην
καὶ ἡδονὴν φέρει.—Λύπης ἵατρός ἐστιν ἀνθρώποις χρόνος.

Θέμα ἀπλοῦν.

Αἱ κόραι πρέπει τὴν ἀρετὴν τῆς μετριοφροσύνης ν' ἀγα-
πῶσιν (ἀπαρέμφ.).—Τὸ τέλος τῆς ἡμέρας ἦτο ἡ ἔναρξις
τῆς δυστυχίας.—‘Η ἐπιθυμία τῆς ἡδονῆς εἶνε πολλὰς φορὰς
ἡ ἀφορμὴ τῆς κακίας.—‘Η ὀργὴ προξενεῖ πολλὰς φορὰς
βλάβην.—Οὐχὶ ὁ χρυσός, ἀλλ' ἡ ἀνδρεία ἦτο ὁ πλοῦτος
τῶν Λακεδαιμονίων.—‘Η φιλία εἶνε πολλὰς φορὰς πηγὴ
τῆς ἀρετῆς.—Οὐχὶ ἡ πτωχεία, ἀλλ' ὁ πλοῦτος προξενεῖ εἰς
τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων κινδύνους.—Αἱ νῖκαι τοῦ στρα-
τοῦ προξενοῦσιν εἰς τὴν βασίλισσαν τοῦ τόπου εὐχαρίστη-
σιν.—Εἰς τὸν στρατὸν τῆς βασιλίσσης ὁ πόλεμος δὲν προ-
ξενεῖ φόβον.—‘Η κοσμιότης (σωφροσύνη) εἶνε ἡ ἀρχὴ τῆς
εὐτυχίας καὶ τῆς σοφίας.—‘Η ἡδονὴ προξενεῖ πολλὰς
βλάβας καὶ λύπας.—‘Η σοφία καὶ ἡ ἀρετὴ εἶνε πηγαὶ τῆς
φιλίας.—Γνωρίζομεν τοὺς δρόμους εἰς τὰ δάση (ἐν).

ΜΑΘΗΜΑ 7.

Λέξεις.

‘Η ἀθυμία=ἀτολμία, ἀποδειλίασις. — ἡ ἄνοησία.
— ἡ ἀπίστια = δυσπιστία. — ἡ δόξα =
ἡ δόξα καὶ ἡ γνώμη.—ἡ πατεία=ἡ ἀνατροφή, διδα-

σκαλία, ή ἐκπαίδευσις, μόρφωσις.—ή συμφορά=δυστυχία.—Αἱ δὲ λέξεις, ή γλῶττα (γλωσσα), ή θάλαττα (θάλασσα), ή δίζα (μετὰ τη βραχέος), ή βίᾳ, ή εὐσέβεια, ή θεά, ή μάχαιρα, ή μωρία, ή σφαῖρα καὶ νομούς της σημαίνουσιν διτι καὶ νῦν.

Θέματα ἀρχαῖα.

Θαυμάζομεν τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν σοφίαν τῆς βασιλείας.—Ἡ εὐσέβεια φέρει εὐτυχίαν καὶ σωτηρίαν.—Φεύγετε τὴν ἀπιστίαν καὶ τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὴν ἄνοιαν.—Ἡ σωφροσύνη ἔστιν ἀρχὴ καὶ βίζα τῶν ἀρετῶν.—Ἐν τῇ θαλάττῃ γῆρας εἰσιν.—Ἡ ἀπιστία φθείρει τὴν φιλίαν.—Ἡ ἀνδρεία τῆς στρατιᾶς φέρει τῇ χώρᾳ σωτηρίαν.—Ἡ ἄνοια πολλάκις βίζα τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῆς ἀτυχίας ἔστιν.—Ἡ φιλία τῶν βασιλεῶν φέρει ταῖς χώραις εὐτυχίαν.—Ἡ ἀπιστία πολλάκις αἰτία τῆς ἔχθρας ἔστιν.—Σπουδὴ φέρει ἀνθρώπῳ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐτυχίαν. Ἀρχὴν σοφίας νόμιζε τὸν Θεοῦ φόρον.

Θέματα ἀπλοῦν.

Ἡ δυσπιστία δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν φιλίαν (δοτ.). — Οἱ βράγοι τῆς θαλάσσης προξενοῦσι πολλὰς φορὰς δυστυχίαν.—Αἱ ἐπιθυμίαι εἶνε εἰς τοὺς ἀνθρώπους πηγὴ τῆς δυστυχίας.—Ἡ βασιλισσα προξενεῖ εἰς τὸν τόπον (δοτ.) σωτηρίαν.—Ἡ εὐσέβεια εἶνε ή δίζα τῆς εὐτυχίας.—Ἡ ἀνοησία γεννᾷ δυσπιστίαν καὶ ἔχθραν. — Εἰς τὴν βασιλισσαν τοῦ τόπου ἀρμόζει σοφία καὶ εὐσέβεια. — Ἡ ἐπιθυμία τῆς δόξης ἔξολοθρεύει τὴν εὐτυχίαν καὶ ἡσυχίαν.—Ἡ μωρία καὶ ἀνοησία γεννᾷ δυστυχίαν. — ᩠ βία τῶν ἀνέμων ἔξολοθρεύει τὰ γεφύρια εἰς τοὺς ποταμοὺς (ἐν).—Ἡ διδασκαλία προξενεῖ εἰς τὸν διδάσκαλον κόπους. — Εἰς τὸν τόπον (δοτ.) ἦτο ή ἀνδρεία τοῦ στρατοῦ αἰτία τῆς σωτηρίας.

ΜΑΘΗΜΑ 8.

Αέξεις.

Ο δε σπότης = δοκύριος. — δοκυβέρνητης = δοκυδαλιοῦχος (τηλιωνιέρθης). — δοκενίας (τὸ ι βραχὺ) = δοκύριος. — δοκητής = δοκυρέως ωπλισμένος. — πολιτης = δοκυπολίτης καὶ δοκυπολίτης. — δοκατράπης (τὸ α τῆς παραληγ. βραχὺ) = δοκατράπης (νομάρχης). Αἱ δὲ λέξεις δοκικαστής, δοκεύργετης, δοκηστής, δοκυθητής, δοκυνάτης, δοκητράπης, δοκητράπης, δοκητράπης σημαίνουσιν δοκυτικάδης (τὸ α βραχύ), δοκητράπης (τὸ α βραχύ), δοκητράπης (τὸ α μικρόν).

§ 9. Τὰ εἰς—ίτης καὶ —άτης πρωτόκλιτα ἔχουσι τὸ ι καὶ α μικρόν, ως δοκηταὶ, πολιταὶ Σπαρτιᾶται.

Θέμα ἀργαζον.

Ο στρατηγὸς τοὺς δοπλίτας ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἄγει καὶ τοὺς τῶν πολεμίων τοξότας ἐκ τοῦ λόφου βάλλει. — Οἱ τῶν Λακεδαιμονίων στρατιώται γῆσαν δοπλίται. — Οἱ δοπλίται βάλλουσιν ἀκοντίοις καὶ κωλύουσι τοὺς τῶν Ηερσῶν στρατιώτας. — Τοῖς ναύταις καὶ τοῖς κυθερνήταις πρέπει σωφροσύνη. — Οἱ θεοὶ εὐεργέται τῶν ἀγθρώπων εἰσὶν. — Η φιλία τῶν νεανιῶν φέρει εύτυχίαν. — Ἐν ταῖς Θερμοπύλαις μάχη γῆ τῶν Ηερσῶν καὶ τῶν Λακεδαιμονίων. — Οἱ στρατιώται τῶν Ηερσῶν καὶ τῶν Σκυθῶν φθείρουσι τὰς οἰκίας τῶν πολιτῶν. — Ω δέσποτα, θαύμαζε τὴν σπουδὴν τῶν δούλων. — Οἱ Ηέρσαι δέσποται γῆσαν τῆς ἡπείρου καὶ τῶν νήσων. — Τοῖς στρατιώταις δάκρυα οὐ πρέπει. — Ω νεανία, τῷ νεανίᾳ πρέπει σωφροσύνη καὶ σιγή. — Οἱ μαθηταὶ στέργουσι

τὸν διδάσκαλον. — Τῷ μαθητῇ πρέπει σπουδή. — Αἱ βίθλοι τοῖς γεννίαις ἥδοντὶ φέρουσι. — Τοῖς τοξόταις πρέπει ἀγδρεία.

Θέμα ἀπλοῦν.

Ο δικαστὴς ἀρμόζει ν' ἀγαπᾷ τὴν ἀρετὴν τῆς δικαιοσύνης. — Αἱ ἐργασίαι τῶν σκλάβων εἶνε εἰς τοὺς κυρίους πηγὴ τοῦ πλούτου. — Ω νέε, ἀγάπα τὴν δόξαν τῆς ἀνδρείας καὶ τὴν τιμὴν τῆς νίκης. — Αἱ βασύλισσαι τῶν Περσῶν ἔσθίουσι καὶ πίνουσιν ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. — Εἰς τὰ δάση τῆς Ηελοποννήσου εἶνε λησταί. — Ο σατράπης ἐμποδίζει τὴν βίαν τῶν ληστῶν. — Οἱ πολῖται πρέπει ν' ἀγαπῶσι (ἀπαρ.) τὴν βασύλισσαν τοῦ τόπου. — Οἱ πολῖται εἶνε εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὴν συνέλευσιν τοῦ λαοῦ (ἐν). — Εἰς τοὺς πηδαλιούχους οἱ βράχοι τῆς θαλάσσης προξενοῦσι βλάβην. — Εἰς τοὺς ναύτας ἥτο ἡ σελήνη αἰτία τῆς σφιγγίας. — Οἱ ναῦται θαυμάζουσι τὴν προθυμίαν καὶ τὴν φρόνησιν τῶν πηδαλιούχων. — Ο ἔπαινος τοῦ διδασκάλου εἶνε εἰς τὸν μαθητὴν αἰτία τῆς ἐπιμελείας.

ΜΑΘΗΜΑ 9.

Ἐπίθετα τρικατάληκτα τῆς 1 καὶ 2 κλίσεως
εἰς ος, ἡ, ον.

Ἀέξεις.

Ἄγριος, ἄθλιος (δυστυχής, ταλαιπωρος), αἰσχρὸς (ἄσχημος, αἰσχρός), ἀναγκαῖος (ἀπαραιτητος), ἀνδρεῖος, ἄξιος, βέβαιος (στερεός, θετικός, ἀξιόπιστος), γενναῖος (εὐγενής, γενναῖος), δικαιοῖος, ἐλεύθερος, θαυμάστος (θαυμαστός), ἱερὸς (ἄγιος, ἱερός), τὸ ἱερὸν (ὁ ναός, τὸ ἱερόν), ἴσχυρὸς (δυνατός), λαμπρὸς (στιλπνός, μεγαλο-

πρεπής), μακρὸς (μακρός, ἐκτεταμένος), μικρός, πικρός, πλούσιος, πολέμιος (ἐχθρός, ἐχθρικός), πονηρός (κακός), δύριος (εὔκολος), φανερός, φοβερός (δρόβον προξενῶν), Ἄθηναῖος.

§ 10. Τὰ εἰς ΙΟΣ καταλήγοντα ἔπιμετα ἔχουσι τὸ ιβραϊκό, ως ἄξιος, ἄγριος, ἄυλιος, θαυμάσιος, δύριος, πλούσιος, πολέμιος.

Θέμα ἀρχαῖον.

Ἐν ταῖς ὅλαις ἄγρια θηρία ἐστίν.—Οἱ φθόνοις ἐστὶ πηγὴ αἰσχρῶν ἐπιθυμιῶν.—Οἱ πολέμιοι ὅπλιται ἔχουσι λαμπρὰ ὅπλα.—Οἱ καρποὶ τῶν ιερῶν ἔλαιιῶν (ἔλαῶν) ἦσαν γενναῖοι.—Οἱ Ἀθηναῖοι τοξόται μικρὰ ἀκόντια καὶ μακρὰ τόξα ἔχουσιν.—Αἰσχροὶ λόγοι σὺν ἀξιοῖς εἰσὶ γενναῖοι ἀνθρώπου.—Οἱ πονηροὶ ἀνθρωποὶ ἐπιθυμιῶν διοῦλοι εἰσιν.—Οἱ στρατηγὸς στέργει ἀνδρείους στρατιώτας.—Πονηροῖς ἀνθρώποις δὲ θάνατος φοβερός ἐστιν.—Γενναῖοι ἀνθρωποὶ φεύγουσιν αἰσχροὺς λόγους.—Μακρὸς βίος φέρει λύπην καὶ γῆδονήν.—Πολλάκις μικραὶ γῆδοναι μακρὰς λύπας φέρουσιν.—Ἐλευθέρα καὶ γλωτταὶ τῶν ἔλευθέρων (δηλ. ἐστίν).

§ 11. Τὰ εἰς—ΥΡΟΣ καταλήγοντα ἔπιμετα ἔχουσι τὸ ιβραϊκό, ως ἀλιμός, δυρυός (δυνατός, ἀσφαλής), λιγύρος (δεξύς, γλυκὺς) κτλ. πλὴν τοῦ ἵσχυρος.

Θέμα ἀπλοῦν.

Οἱ λόγοι ἀνθρώπων ἔλευθέρων καὶ δικαίων εἶνε ἀξιόπιστοι.—Οἱ σκλάβοι εἶνε δυστυχεῖς ἀνθρωποί.—Η δυσπιστία εἶνε θετικὸν σημεῖον κακῆς φιλίας.—Τὰ ὅπλα τῶν βαρέως ὠπλισμένων ἔχθρῶν ἦσαν πρόξενα φόβου (φοβερά). — Πικρὰ ιατρικὰ εἰς τὰς ἀσθενείας προξενοῦσι θαυμαστὴν σωτηρίαν.—Οἱ Πέρσαι ἦσαν ἴσχυροὶ καὶ ἀνδρεῖοι στρατιῶται.—Η δυσπιστία γεννᾷ πολλὰς φορὰς

μακρὰς ἔχθρας. — Ὁ ὑπνος εἶνε εἰς τὰ τέκνα ἀπαραιτητος. — Θαυμάζομεν τὰ στιλπνὰ ἄστρα. — Ἰσχυροὶ ἀνθρώποι ἔχουσι μακρὰν ζωήν. — Οἱ καρποὶ τῶν ἀγρίων ἐλαῖδην εἶνε μικροὶ καὶ πικροί. — Ὁ φθύνος δὲν ἀριόζει εἰς εὐγενῆ νέον. — Δὲν εἶνε εὔκολον νὰ βαστάζῃ (ἀπαρ.) τοὺς κόπους μακρᾶς ζωῆς. — Οἱ σατράπαι τοῦ Ξέρξου καὶ τοῦ Καρβύσου ἥσαν πλούσιοι. — Ἰσχυροὶ στρατιῶται εἶνε ὅξιοι τῆς νίκης. — Ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἀργυρὸς δὲν εἶνε ἀπαραιτητος εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τὸ ψωμίον εἶνε ἀπαραιτητον.

ΜΑΘΗΜΑ 10.

Ἐπίθετα τρικατάληητα εἰς ος, η, ον.

Ἀέξεις.

Ἄγαθὸς (καλός), ἀληθὴς (ώς νῦν), δειλὸς (φοβούμενος, δειλός), δεινὸς (φόβον προξενῶν, φοβερός), δηλος (φανερός), ἐμὸς (ἰδικός μου), ἐρημός (ώς νῦν), ἐσθλὸς (γενναῖος, τίμιος, χρηστός), θερμὸς (ζεστός), κακὸς (ώς νῦν), καλὸς (ώραιος), κενὸς (ἄδειος, μάταιος), κοινὸς (συντροφικός, δημόσιος), λευκός, λίθινος, μόνος, πιστός, πολεμικὸς (ἐπιτήδειος εἰς τὰ τοῦ πολέμου), σοφός, γαλεπός (δύσκολος), χρήσιμος (ἀρέλιμος), χρηστός (χρησιμος, ἀξιος), ἀεὶ (πάντοτε), οὖ μόνον.... ἀλλὰ καὶ, ως, ὥσπερ (καθώς), κοινω (τὸ ι μακρὸν)= ἔξετάζω, δοκιμάζω, γνωματεύω. Τὰ δὲ οὐδέτε. τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν τίθενται καὶ ἀντὶ ἀφηρημένων οὐσιαστικῶν=ή ἀγαθότης, ή κακία.

§ 12. Τὰ εἰς—ΙΚΟΣ, ΙΜΟΣ καὶ ΙΝΟΣ καταλήγοντα
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπίθετα ἔχουσι τὸ Ι βραχύ, ως πολεμικός, γρήσιμος, ἀληθινός, λίθινος, ἀνθρώπινος.

Θέμα ἀρχαῖον.

Πιστοὶ καὶ ἀληθινοῖς φίλοις οἱ κίνδυνοι εἰσιν.—Κακοὶ καὶ ἥδοναι φέρουσι φανερὰν βλάβην.—Ἐν ταῖς οἰκίαις δικαίων δεσποτῶν πιστοὶ καὶ ἀγαθοὶ δοῦλοι εἰσιν.—Τῷ δειλῷ στρατιώτῃ μόνῳ οἱ κίνδυνοι τῆς μάχης δεινοί εἰσιν.—Γιγνώσκομεν τὸν τῶν πολιτῶν πλοῦτον ἐκ τῶν λαμπρῶν θερῶν καὶ τῶν καλῶν οἰκιῶν καὶ τῶν λιθίνων γεφυρῶν.—Ἄληθινῷ καὶ σοφῷ δικαστῇ πρέπει δικαιοσύνη.—Ἐν τῇ στρατιᾷ τῶν πολεμίων ἀγδρεῖοι καὶ πολεμικοὶ στρατιῶται εἰσιν.—Λέγομεν ἀδελφοὺς τοὺς ἀληθινοὺς φίλους.—Χρήσιμα ἔργα φέρει δόξαν.—Ἐν τῷ πεδίῳ ἐστὶ μικρὸς λόφος καὶ ἐν τῷ λόφῳ ἐστὶ λιθίνη οἰκία.—Τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ λαμπρὰ καὶ καλά ἐστιν.—Φεῦγε τὴν τῶν κακῶν φιλίαν καὶ τὴν τῶν ἀγαθῶν ἔχθραν.—Ο λόγος ἐστὶ φάρμακον λύπης μόνον.

Θέμα ἀπλοῦν.

Τὸ κρασὶ εἶνε ὠφέλιμον δῶρον τοῦ Θεοῦ.—Ἡ ἐπιθυμία τῆς κακῆς καὶ ματαίας εὐχαριστήσεως δὲν ἀριόζει εἰς εὐγενῆ νέον.—Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀρετῆς εἶνε δύσκολος.—Οἱ ἵπποι καὶ οἱ ὄνοι εἶνε εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὠφέλιμα ζῷα.—Ἄγαπῶ τὸν ἴδιον μου ἀδελφὸν καὶ τὴν ἴδικήν μου ἀδελφήν.—Ο δρόμος τῆς ἀληθείας εἶνε δύσκολος.—Πίνομεν εὐγενῆ οἶνον ἐν χρυσοῦ.—Διὰ τοῦ προσώπου καὶ τῶν ὀφθαλμῶν (δοτ.) γνωρίζεις τὸν εὐγενῆ καὶ τὸν καλὸν ἀνθρωπόν.—Κοινοὶ κίνδυνοι προξενοῦσι κοινὴν δόξαν.—Ο καιρὸς εἶνε δίκαιος δικαστὴς περὶ τῶν καλῶν καὶ κακῶν πράξεων τῶν ἀνθρώπων. Τὰ ωραῖα καὶ καλὰ ἔργα εἶνε ἐπαίνου ἀξια.—Ω τέκνον, ἀγάπα τὰ ωραῖα καὶ καλά, ἀπόφευγε δὲ τὰ κακὰ καὶ ἀσχημα.

ΜΑΘΗΜΑ 11.

**Ἐπίθετα τρικατάληκτα εἰς ος, ἡ, ον
καὶ εἰς ος, η, ον.*

Ἀέξεις.

Αἴ τι ος (μὲν γενικὴν)=δὸν ἀφορμή τυνος, πρόξενος.—ἀλλό τριος=ἔνος.—ἀντίος καὶ ἐν αντίος (μὲν δοτικὴν)=ἀντίθετος, ἐναντίος.—δὲ ἐν αντίος ως οὐσιασ. =δὸν ἀντίπαλος, δὲ ἐναντίος.—ἐρυθρὸς, μισητός.—δὲ χρόνος, ως οὐσιαστ.=δὲ χρόνος.—θεῖος=θεῖος.—θητήρ=ὑποκείμενος εἰς θάνατον.—κλυτὸς=περίφημος, ἔξακονστος.—λοιπὸς=ἐπιλοιπος, ὑπόλοιπος.—μεστὸς=γεμάτος.—μωρὸς=μωρός.—νέος=καινουργῆς καὶ νέος τὴν ἡλικίαν.—δὲ λίγος=οὐχὶ πολύς, δλάγος καὶ οὐχὶ μέγας, μικρός.—δημοτος (μὲν δοτικὴν)=δημοτος.—παντοῖος=πολυειδής, ποικίλος, παντοειδής.—σεμνὸς=σεβιστός, ιερός, λαμπρός, ὑπερήφανος.—σπουδαῖος=ἄσκονος, δραστήριος, ἐπιμελής.—τίμος=ἔντιμος, πολύτιμος, ἀκριβός.—φίλος=προσφιλής, ἀγαπητός.—ἐντοι (μόνον πληθυντ.)=μερικοί, τινές. Αἱ δὲ λέξεις, ἀριστερός, βλαβερός, δεξιός, δυνατὸς, εἰναι τὸς (μετὰ αριστερός), ἐκαστος, στενός, τυφλός καὶ ὑψηλός, εἶνε ὅπως καὶ νῦν, καθὼς καὶ τὸ μέν...δέ.

Θέματα ἀργαζόν.

Τῇ μὲν κακίᾳ ἐναντία ἐστὶν ἡ εὐσέβεια, τῇ δὲ ἀδικίᾳ ἡ δικαιοσύνη.—Οὐ δύνος τῷ θανάτῳ σμοιός ἐστιν.—Παντοῖα ἐστι τὰ ἔργα τῶν θυητῶν ἀνθρώπων.—Οἵ ἀνδρεῖοι σύμμαχοι τίμιοι εἰσιν ἐν τῇ τῆς βασιλείας στρατιᾷ.—Οὐ δυνατόγ ἐστιν Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐν διάγραφος χρόνῳ τὸν τρόπον τῶν ἀγθρώπων γιγνώσκειν. — “Οπλον ἴσχυρόν ἐστι τοῖς ἀγθρώποις οὐδὲτέν. — Κακὸν φέρουσι καρπὸν οἱ κακοὶ φίλοι. — Οἱ διδάσκαλος στέργει τοὺς ἀγαθοὺς καὶ σπουδαίους μαθητάς. — Η θάλαττα μεστή ἐστι παντοίων θηρίων. — Η τύχη τυφλή ἐστιν. — Μακροὶ πόλεμοι αἰτιοὶ εἰσι τῆς τῶν πολιτῶν πενίας. — Οἱ ἀγαθὸι τῷ ἀγαθῷ μόνος φίλοις (δηλ. ἐστίν). — Καλὸν φέρουσι καρπὸν οἱ σεμνοὶ τρόποι.

Θέμα ἀπλοῦν.

Εἰς τοὺς στενοὺς δρόμους (δοτ.) ἵτο δυνατὸν διάγοι στρατιῶται δυνατοὶ (αἴτιατ.) τὴν διάβασιν τῶν ἔχθρῶν νὰ ἐμποδίζωσιν (ἀπαρέμιφ.). — Η τύχη φέρει εἰς τοὺς ἀνθρώπους καλὸν καὶ κακόν. — Δὲν γνωρίζουμεν τὰς παντοειδεῖς γλώσσας τῶν ἔνεων τόπων. — Η ψυχὴ τῶν εἰς θάνατον ὑποκειμένων ἀνθρώπων εἶνε θεϊκή. — Εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἶνε φοβεροὶ βράχοι καὶ προξενοῦσιν εἰς τοὺς ναύτας παντοειδεῖς κινδύνους. — Οὐχὶ οἱ πλούσιοι, ἀλλ’ οἱ χρηστοὶ (ἔσθλοι) πολῖται ἥσαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους (δοτ.) ἔντιμοι. — Ο πόλεμος εἶνε ἐναντίος τῆς εἰρίνης, ἢ δὲ ζωὴ τοῦ θανάτου. — Εἰς τὰ δάση εἶνε παντοειδῆ ξῆρα. — Οὐχὶ οἱ δειλοί, ἀλλ’ οἱ ἀνδρεῖοι στρατιῶται εἶνε ἔντιμοι. — Αντίθετοι γνῶμαι πολλὰς φορὰς γεννῶσι φοβερὰς ἔχθρας. — Η ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων εἶνε διμοίᾳ μὲ τὸν Θεόν. — Κακὴ τροφὴ καὶ κακὰ φορέματα εἶνε πολλὰς φορὰς πρόξενα παντοειδῶν ἀσθενειῶν. — Θερμαὶ πηγαὶ φέρουσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους (δοτ.) εἰς μερικὰς ἀσθενείας (ἐν) σωτηρίαν.

ΜΑΘΗΜΑ 12.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ

Oὐρανισκόφωνα καὶ χειλόφωνα.

Ἀέξεις.

Ο θώραξ, -κος (τὸ αἱματόν)=μέρος τοῦ σώματος (ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τοῦ διμφαλοῦ) καὶ τὸ προφυλάσσον αὐτὸν ὄπλον.—δ κήρυξ-κος (τὸ υἱακόν)=διαλαλητής, κήρυξ.—δ κόραξ, -κος=τὸ κοράκι.—δ ὁ νῦξ, -γος=τὸ νύχι. — ἡ ἀλώπηξ, -εκος=ἡ ἀλωπού, ἀλώπηξ. — ἡ γλαῦξ, -κος=κουκουβάγια, ἡ γλαῦξ.—ἡ αἴξ, -γος=ἡ γίδα.—ἡ μάστιξ, -γος=μάστιξ, βάσανος. — ἡ θρίξ, τρίχος=ἡ τρίχα.—δ γύψ, γῦπος (τὸ υἱακόν)=ἀρσακτικὸν ὄρνεον, αἰγυπιός, γύψ. Αἱ δὲ λέξεις δ κόλαξ, -κος, δ φύλαξ, -κος, δ Θρῆξ, -κος, ἡ πτέρυξ, -γος, ἡ σάλπιγξ, -γγος, ἡ φάλαγξ, -γγος, εἶνε ως καὶ νῦν δ "Αράψ, -αβος (ἐθνικόν), δ Αἰθίοψ, -οπος (ἐθνικόν).

Θέμα ἀργακῶν.

Αἱ τῶν ἀλωπέκων τρίχες ἐρυθραί εἰσιν. — Ω τέκνον, φεῦγε τὸν κόλακα, οἱ γὰρ κολάκων λόγοι οὐκ ἀληθινοί εἰσιν. — Ἐγ τοῖς Ἀραψίν οἱ ἵπποι τίμιοι εἰσιν. — Τὰ τῶν Αἰθιόπων τέξα μακρὰ καὶ ἴσχυρὰ ἔχουσιν. — Τοῖς κόραξιν, ως λέγουσιν, δ βίσις μακρός ἐστιν.—Οἱ Θρῆκες ἦσαν ἀνδρεῖοι στρατιῶται καὶ κλυτοὶ τοξόται.—Αἱ τῶν αἰγῶν τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας τρίχες μακραί εἰσιν. — Ταῖς γλαῦξιν οἱ διφθαλμοὶ ἡμέρας τυφλοί εἰσιν. Οἱ γῦπες καὶ οἱ κόρακες καὶ αἱ γλαῦκες τοὺς ὅνυχας ἴσχυροὺς ἔχουσι.

§ 13. Η γενικὴ πολλάκις σημαίνει χρόνον, ως ἡ μέρης (= ἐν καιρῷ τῆς ἡμέρας), ἐσπέρας (= ἐν καιρῷ Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς ἑσπέρας), γειμῶνος (ἐν καιρῷ τοῦ χειμῶνος), νυκτός (ἐν καιρῷ νυκτός), θέρους (ἐν καιρῷ θέρους).

Θέμα ἀπλοῦ.

Εἰς τὰ δάση εἶνε αἱ κατοικίαι τῶν ἀλωπέκων καὶ τῶν γλαυκῶν. — Διὰ τῶν σαλπίγγων (δοτ.) ὁ κήρυξ δηλοῖ εἰς τὸν στρατιώτας (δοτ.) τὴν ἔναρξιν τῆς μάχης. — Εὐγενεῖς νέοι ἦσαν φύλακες καὶ σκλάβοι τῆς βασιλίσσης τῶν Περσῶν. — Οἱ Ἀραβες ἔχουσιν εὐγενεῖς καὶ ωραίους ἵππους. — Οἱ λόγοι τῶν κολάκων ἔξολοθρεύουσι τὴν ψυχὴν τῶν νέων. — Ἡ γλαῦξ ἥτο εἰς τοὺς Ἀθηναίους ἱερὸν ζῷον. — Οἱ γυπες ἔχουσι τὴν κατοικίαν εἰς ὑψηλοὺς βράχους. — Ἡ ἀλωπὸν τρώγει τὰς νέας γίδας καὶ παντοειδῆ μικρὰ ζῷα. — Αἱ μάχαι τῶν βαρέως ωπλισμένων Ἀθηναίων ἦσαν φοβεραὶ εἰς τοὺς Πέρσας. — Αἱ γλαῦκες δὲν εἶνε βλαβερά, ἀλλ᾽ ὀφέλιμα ζῷα. — Αἱ πτέρυγες τῶν γυπτῶν εἶναι μακραὶ καὶ ἴσχυραί.

ΜΑΘΗΜΑ 13.

Nύληντα καὶ ὀδοντόφωνα.

Λέξεις.

Ο ἀγών, -ῶνος = ὁ ἀγών, ἡ μάχη. — ὁ αὔχην, -ένος = ὁ λαιμός. — ὁ βραχίων, -ονος = τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς μέρος, βραχίων (τὸ το μαρόν). — ὁ γείτων, -ονος = γείτων. — ὁ, ἡ δαίμων, -νος = θεός. — ὁ, ἡ ἡγεμών, -όνος = ὁδηγός, ἀρχηγός. — ὁ λειμών, -ῶνος = τὸ λιβάδιον. — ὁ λιμήν, -ένος = ὁ λιμήν. — ὁ μήν, -μηνός, = ὁ μήν. — ὁ ποταμός, -ένος = ὁ βιοσκός. — ὁ γειμών, -ῶνος = Ψηφιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δέ χειμών καὶ ἡ πακοκαιρία, τρικυμία. — δέ χιτών, -ῶνος = τὸ ὑποκάμισον. — ὁ Ἐλλην, -ηνος = Ἑλλην. — ἡ χθών, χθονός = ἡ γῆ. — ἡ χιών, -όνος = τὸ χιόνι. — ἡ ὁἶσ, όινός = ἡ μύτη. — ὁ Μακεδών, -όνος = Μακεδών. — ἡ Λακεδαιμόνιος, -ονος = Λακεδαιμονίου. — ἡ Σαλαμίς, -ῖνος = ἡ Σαλαμίς. — ἡ Ἐλευσίς, -ῖνος = Ἐλευσίς. — ὁ Ἀγαμέμνων, -ονος = Ἀγαμέμνων, οὐκτ. ὁ Ἀγάμεμνον. — ὁ Τελαμών, -ῶνος.

Θέματα ἀρχαῖον.

Χρηστοὶ ἡγεμόνες ποιμένες τῆς στρατιᾶς εἰσιν. — Οἱ τῆς χθονὸς δαίμονες τίκτουσι τοὺς τῶν ἀγρῶν καρπούς. — Η τοῦ χειμῶνος χιῶν φέρει πολλάκις τοῖς ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ ἐν ταῖς ὅλαις θηρίοις τὸν θάνατον. — Αἱ ἐν Μαραθῶνι καὶ ἐν Σαλαμῖνι μάχαι πλυνταί εἰσιν. — Οἱ ποιμένες στέργουσι τὴν σκιὰν καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὄλων. — Ἐν τοῖς τῶν Ἑλλήνων ἀγῶσιν ἀθλον ἦν στέφανος ἐλαῖας. — Οἱ ταῦροι ἔχει λιχυρὸν αὐχένα. — Ἐν τῇ τῶν Θρακῶν καὶ τῶν Μακεδόνων χώρᾳ οἱ χειμῶνες μακροί εἰσιν. — Αἱ ἄγριαι αἰγεῖς στέργουσι τοὺς τῆς ὅλης λειμῶνας. — Η Ἀγαμέμνονος τελευτὴ ἦγ φοβερὰ καὶ οὐκ ἀξία τῶν λαμπρῶν καὶ παλῶν ἐν τῷ βίῳ ἔργων.

Θέματα ἀπλοῦν.

Εἰς τὴν Ἐλευσῖνα ἥτο ἔξακονστος ναὸς τῆς θεᾶς τῆς γῆς. — Τὸν χειμῶνα (γεν. § 13) εἶνε οἱ δορύμοι γεμάτοι ἀπὸ χιόνι (γεν.). — Εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἐλλάδος ἥσαν ναὸι τοῦ θεοῦ τῆς θαλάσσης. — Οὐχὶ διὰ λαμπρῶν ὅπλων, ἀλλὰ δι’ ἴσχυρῶν βραχιόνων ἔχουσιν οἱ στρατιῶται τὴν νίκην εἰς τὴν μάχην. — Εἰς τὸ πρόσωπον εἶνε τὰ μάτια καὶ αἱ μύται. — Οἱ Ἀθηναῖοι ἥσαν γείτονες τῆς Ἐλευσῖνος καὶ τοῦ Μαραθῶνος. — Τὸν χειμῶνα οἱ στρατιῶται ἔχουσιν ἥσυχίαν. — Οἱ Μιλτιάδης ἥτο τῶν Ἀθη-

ναίων ὁ ἀρχηγὸς εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην.—Οἱ λιμένες τῆς ἔηρᾶς ἥσαν (κτῆμα) τῶν Περσῶν, οἱ δὲ λιμένες τῶν νήσων (κτῆμα) τῶν Ἑλλήνων (δι' ἀπλῆς γεν.).—Εἰς τὸν μῆνας τοῦ χειμῶνος οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι παντοειδεῖς ἀσθενείας.—Ἡ δόξα τοῦ Ἀγαμέμνονος, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἑλλήνων, δὲν ἦτο μικρά.

ΜΑΘΗΜΑ 14.

Λέξεις.

‘Ο γέλως, -ωτος (=γέλως), ὁ ἔρως, -ωτος (ώς νῦν), ὁ ἴδρως, -ῶτος (ώς νῦν), ὁ νομάς, -άδος (=ό μετὰ τῶν ζῴων περιπλανώμενος βιοσκός, νομάς), ὁ πένης -ητος (=ό πτωχός), ὁ φυγάς, -άδος (=φυγάς, ἔξοριστος), ὁ πούς, ποδός (=τὸ πόδι), ὁ τρίποντος, -δος (ώς νῦν), ὁ ἀνδρός, -άντος (=δμοίωμα ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς γαλκοῦν ἢ λίθινον, ἀνδριάς), ὁ γέρων -οντος (ώς νῦν), ὁ γίγας, -αντος (=ύπερφυής ἄνθρωπος, γίγας), ὁ δράκων, -ντος (=δράκης, δράκων), ὁ ἐλέφας καὶ τὸ ἐλεφαντόδοντον), ὁ θεράπων, -οντος (ό υπηρέτης), ὁ ἴμας, -άντος (τὸ λωρίον), ὁ λέων, -οντος (τὸ λεοντάρι), ὁ ὄδοντος (=τὸ δόντι), ἡ σθήτης, -ητος (=τὸ φόρεμα), ἡ λαμπάδα, -άδος (=ἡ λαμπάδα), ἡ Ἐλλάς, -άδος (ώς νῦν), ἡ νύξ, νυκτὸς (τὸ ν βραχὺ=ἡ νύκτα), τὸ φῶς, φωτός (ώς νῦν), ὁ Αἴας, -αντος (ώς νῦν), ὁ κλέπτης (ώς νῦν), μανθάνω (=μαθαίνω, διδάσκομαι), ὁ Οἰδίποντος, τοῦ Οἰδίπου καὶ (μτγ.) Οἰδίποδος, τῷ Οἰδίποδι, τὸν Οἰδίποντον.

Θέματα ἀρχαῖα.

Τοῖς γοινίσιν οἱ ἵπποι ἀναγκαῖοι εἰσιν. — Τοῖς δράκουσιν

σί δρθαλμοὶ μικροὶ εἰσιν. — Αὕτης ὁ Τελαμῶνος ὅμοιος ἦν γίγαντι. — Τοῖς μὲν γέρουσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ λόγος πρέπει, τοῖς δὲ νεανίαις ἡ σιγή. — Τοὺς γέροντας ἐν τιμῇ ἔχειν τοῖς νεανίαις δόξαν οὐ μικρὰν φέρει. — Οἱ νομάδες οὐ βεβαίας αἰκίας ἔχουσι. — Καλόν γε⁽¹⁾ καὶ γέροντι μανθάνειν σοφὰ (δηλ. ἐστίν). — Τῷ γέλωτι γιγνώσκεις τὴν μωρίαν καὶ τὴν ἀνοιαν τῶν ἀνθρώπων. — Αἴ τους χειρῶνος νύκτες μακραὶ εἰσιν. — "Ἄγει πρὸς⁽²⁾ τὴν ἀληθείαν χρόνος. — Κλεπτῶν ἡ νύξ, τῇς δὲ ἀληθείας τὸ φῶς (ἐστιν).

Θέματα ἀπλοῦ.

Τὰ λεοντάρια εἶνε φοβερὰ διὰ τῶν ὄδοντων καὶ τῶν ὄνυχων (δοτ.). — Μὲ τοὺς ἴδρωτας καὶ μὲ τὸν κόπον τῶν ἀνθρώπων φέρει τὸ χωράφι εὐγενεῖς καρπούς. — Ἡ σωτηρία τῶν φυγάδων εἶνε εἰς τοὺς πόδας (ἐν). — Τὴν νύκτα (γεν. § 13) εἶνε λαμπάδες εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τοὺς δρόμους. — Οἱ νέοι ἔχουσι⁽³⁾ γενναίων πράξεων δόξαν καὶ τιμήν, οἱ δὲ γέροντες σοφῶν λόγων. — Οἱ ἐλέφαντες ἔχουσι δυνατὰ δόντια καὶ ἰσχυρὰ πόδια. — Εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ γέροντες ἥσαν ἔντιμοι. — Εἰς τὰς μακρὰς νύκτας τοῦ χειρῶνος τὰ ἀστρα δηλοῦσιν εἰς τοὺς ναύτας τὸν δρόμον. — Ἡ ζωὴ τῶν σκλάβων εἶνε γεμάτη ἀπὸ ἴδρωτας καὶ κόπους (γεν.). — Οἱ ἀγριόχοιρος ἔξολοθρεύει διὰ τῶν ὄδοντων καὶ διὰ τῶν ποδῶν (δοτ.) τοὺς καρποὺς τῶν χωραφίων.

1) Μόριον ἐγκλιτικόν = βεβαίως.

2) πρὸς πρόθεσις = εἰς.

3) φέρουσι: (πρᾶλ. ἀρ. 110).

ΜΑΘΗΜΑ 15.

Λέξεις.

Τὸ αἴ μι, -ατος (ώς νῦν), τὸ ἀ μάρτημα, -ατος (τὸ παράπτωμα, τὸ κακούργημα, τὸ σφάλμα, τὸ λάθος), τὸ ἀνάθημα, -τος (τὸ ἀφιέρωμα), τὸ ἄρμα, -τος (ἡ ἄμαξα, μάλιστα πολεμική), τὸ γράμμα, -ατος (τὸ γράμμα, τὸ στοιχεῖον, πληθ.). τὰ γράμματα = αἱ ἐπιστῆμαι, (ἡ μάθησις), τὸ δόγμα, -τος (ἡ ἀπόφασις, ἡ γνώμη, ἡ δοξασία), τὸ κτῆμα, -ατος (ώς νῦν), τὸ μάθημα, -τος (ἡ ἐπιστήμη, ὅτι ἔμιαθέ τις ἢ μανθάνει), τὸ νῆμα -ατος (σημεῖον πρὸς ἐνθύμησιν, μνημεῖον, τάφος), τὸ νόμισμα -ατος (ώς νῦν), τὸ δόνομα, -ατος (ώς νῦν), τὸ ποίημα, -ατος (ώς νῦν), τὸ πρᾶγμα -ατος (ἡ ὑπόθεσις, τὸ πρᾶγμα), τὸ σῆμα, -τος (σημεῖον, τάφος), τὸ στράτευμα, -ατος (ώς νῦν), τὸ στόμα καὶ τὸ στόμιον), τὸ σῶμα, -τος (ώς νῦν), τὸ τόξευμα, -ατος (τὸ ἐκτετοξευμένον, τὸ βέλος καὶ ἡ δῆψις τοῦ βέλους), τὸ τράπανο, -ατος (ἡ πληγή), τὸ χρόνιμα, -ατος (τὸ πρᾶγμα, πληθ. δὲ τὰ χρόνιμα τα = πράγματα καὶ τὸ ἀργύριον, τὰ λεπτά, τὰ χρόνιματα).

Θέμα ἀρχαῖον.

Οἱ στρατιώται φέρουσιν οἶνον καὶ παντοῖα χρήματα ἐκ τῶν ἀγρῶν. — Τὰ τῶν γῆγεμόνων δόγματα πολλάκις τῷ στρατεύματι κινδύνους καὶ βλάβην φέρει. — Οὐχ ὁ πλοῦτος καὶ τὰ χρήματα, ἀλλὰ τὰ μαθήματά ἔστι βέβαια κτήματα. — Τραύματα τοῖς στρατιώταις τίμιον κτήμα ἔστιν. — Ἐν Θερμοπύλαις ἦν τὸ Λεωνίδου καὶ τῶν Δακεδαιμονίων σῆμα. — Ἐν τοῖς ἀρμάσι τὰ τοῦ στρατεύματος χρήματά ἔστιν. — Οἱ σύμμαχοι ἔξ ἀρμάτων τοὺς τῷ πολεμίῳ ὁπλίτας βάλλουσιν ἀκοντίοις καὶ

τοξεύμασι. — Τὰ τῶν Θρακῶν τοξεύματα τοῖς Μακεδόσι γαλεπά τραύματα φέρει. — Ὁ ἄγθρωπός ἐστι πνεῦμα καὶ σκιὰ μένση.

Θέμα όπλου.

Οἱ περιπλανώμενοι βοσκοὶ (νομάδες) ἔχουσιν εἰς τὰς ἀμάξιας τὰ κτήματα καὶ τὰς κατοικίας. — Εἰς τὸ στόμα εἶνε τὰ δόντια καὶ ἡ γλῶσσα. — Εἰς τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων εἶνε αἷμα. — Τὰ ἀμιαρτήματα τοῦ Οἰδίποδος ἦσαν φοβερὰ καὶ εἰς τοὺς παῖδας (δοτ.) βλαβερά. — Εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχῃν ὁ Μιλιτιάδης ἦτο ἀρχιτρῆς τοῦ στρατοῦ τῶν Ἑλλήνων. — Οἱ ἴδιοι μους μαθηταὶ γνωρίζουσι τὰ δύναματα καὶ τὰς πράξεις (τὰ ἔργα) τῶν περιφήμων Ἀθηναίων καὶ Σπαρτιατῶν. — Οἱ ἀνθρώποι ἔχουσιν εἰς τὸ σῶμα κόκκινον καὶ ζεστὸν αἷμα. — Οἱ ἐπιμελεῖς μαθηταὶ ἀγαπῶσι τὰς μαθήσεις. — Ηληγαὶ εἰς τὸ πρόσωπον εἶνε σημάδια τῆς ἀνδρείας. — Κακοῦ ἀμιαρτήματος τιμωρία εἶνε ὁ θάνατος.

ΜΑΘΗΜΑ 16.

‘Υγρόληητα εἰς λ καὶ ρ.

Λέξεις.

‘Ο ἀλς, ἀλὸς καὶ Ἀττικῶς πληθ. οἱ ἀλεῖς, τῷ νάλῳν (=τὸ ἄλας), ὁ ἀήρ, ἀέρος (ώς νῦν), ὁ ζωστήρ, -ῆρος (ἡ ζώνη), ὁ θήρ, θηρὸς (ζῷον, θηρίον), ὁ κρατήρ, -ῆρος (ἀγγεῖον, ἐν φυειγνύουσιν οῖνον μὲν ὅδωρ, τὸ κροντῆρι), ὁ ϕήτωρ, -ρος (ώς νῦν), τὸ ἔαρ, ἔαρος (μόνον ἐνικόν=ἄνοιξις), τὸ πῦρ, πυρὸς (=φωτία, πῦρ), ἡ αἰσχύνη (τὸ υμαρόν = ἐντροπή), ἡ ἀσφάλεια (ἡ σιγουριά, ἡ ἀσφάλεια), ἡ ἀπειλὴ (τὸ φοβέρισμα), ἡ γενεὰ (τὸ γένος, ἡ γενεά, ἡ φυλή),

η διάνοια (ή διάθεσις, ή γνώμη, τὰ φρονήματα), η δούλεια (ή σκλαβιά), η κεφαλή, ο ἀρχηγός, η κώμη (τὸ χωρίον), η σκηνή (ή τέντα, η σκηνή), η τράπεζα (δις νῦν), η φυγή (φυγή, ἔξορία), η Έλένη, ο Πολυδεύκης, -ους, ο Κάστωρ, -ορος.

Θέματα ἀρχαῖα.

Οι τῶν Ἀθηναίων ἥγιτορες κλυτοὶ θέαν. — Ή τοῦ ἕαρος ἀρχὴ τοῖς ἀνθρώποις ἡδονὴν φέρει. — Οἱ θῆρες οἱ τοῖς ἀνθρώποις βλαβεροὶ οὐκ ὀλίγοι εἰσίν. — Ή τοῦ πυρὸς βίᾳ οὐ μικρά ἐστι καὶ πολλάκις ταῖς οἰκίαις βλάβην φέρει. — Ἔγιοι τῶν θηρῶν, ὥσπερ οἱ δράκοντες, τοῖς ἀνθρώποις φόβον παρέχουσιν. — Οὐχ ἡ πενία τοῖς πένησιν αἰσχύνην φέρει, ἀλλ᾽ ἡ κακὴ διάνοια καὶ οἱ αἰσχρὸς βίοις. — Οἱ σίδηροι ἐν τῷ πυρὶ ἐρυθρός ἐστιν. — Ή τοῦ πυρὸς βίᾳ οὐ μικρά ἐστι καὶ πολλάκις ταῖς οἰκίαις βλάβην φέρει.

Θέματα ἀπλοῦν.

Διὰ τοῦ πυρὸς (δοτ.) γνωρίζομεν τὸ μάλαμα, διὰ τῆς δυστυχίας τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀνθρώπων. — Οἱ ζεστὸς ἀήρ τῆς ἀνοίξεως εἶνε πολλὰς φορὰς εἰς τὰς ἀσθενείας καλὸν ἰατρικόν. — Αἱ ἡμέραι τῆς ἀνοίξεως εἶνε ώραῖαι καὶ προξενοῦσιν εἰς ἔκαστον ἄγμωπον εὐχαρίστησιν. — Αξιον ὅγιτορα δὲν ἐμποδίζουσι τὰ φοβερίσματα τοῦ ἀνοήτου λαοῦ. — Εἰς τὸν Πέρσας τὸ πῦρ ἦτο ἵερόν. — Η Έλένη ἦτο ἀδελφή, ο δὲ Πολυδεύκης ἀδελφὸς τοῦ Κάστορος. — Μερικὰ ζῷα εἶνε εἰς τὸν ἀνθρώπους (δοτ.) ωφέλιμα, μερικὰ δὲ βλαβερά.

ΜΑΘΙΣΜΑ 17.

Όνόματα συμφωνόληητα μετὰ ἀνωμαλιῶν.

Ἀέξεις.

Ἡ γαστίρ, -τρόδος (ἡ κοιλία, ὁ στόμαχος), ἡ θυγάτηρ, -τρόδος (ώς νῦν), ὁ πατήρ, -τρόδος (ώς νῦν), ὁ σωτήρ, -ῆρος (ώς νῦν), ὁ, ἡ παῖς, παιδὸς (τὸ παιδίον, ὁ υἱός, ἡ νεᾶνις, ἡ θυγάτηρ), ὁ ἀριθμὸς (ώς νῦν), ὁ βωμὸς (τὸ θυσιαστήριον, ὁ βωμός), ὁ δάκτυλος (ώς νῦν), ὁ ἐνιαυτὸς (τὸ ἔτος), ὁ θυμὸς (τόλμη θρυγή), ὁ καιρὸς (κατάλληλος περίστασις), ὁ λοιμὸς (ἡ λοιμωχὴ ἀσθένεια), ὁ νεκρὸς (ὁ ἀποθαμένος), ὁ ὄφος (ώς νῦν), ὁ οὐρανὸς (ώς νῦν), ὁ στόλος (ἡ ἐκστρατεία), ὁ γαλαζὸς (ώς νῦν), ἡ Δημήτηρ τῆς Δήμητρος, ὁ Ποσειδῶν, -ῶνος, ἡ Ηερσεφόρη νη (ώς νῦν), οὐρανῷ (διακρίνω, κρίνω), τὸ ιμαρόν.

Θέματα ἀρχαῖα.

Θαυμάζομεν τὸν Μιλιτάδην τὸν τῶν Ἑλλήνων σωτῆρα. — Ταῖς μητράσιν οἱ παιδεῖς κόσμος τοῦ βίου εἰσὶ. — Ηερσεφόνη θυγάτηρ ἡν Δήμητρος. — Ἡ Ήσειδῶνος ἀρχὴ ἐν τῇ θαλάττῃ ἡγ. — Ἐσθλῶν πατέρων παιδεῖς ἐσθλοί εἰσιν. — Ἡ Μιλιτάδου, τοῦ τῶν Ἀθηναίων σωτῆρος, δόξα οὐ μικρὰ ἡγ. — Οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες στέργουσι τοὺς παιδας. — Οἱ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς θάνατος τοῖς παισὶ πικρὸς ἡγ. — Κρίνει φίλους δικαιόδες ὡς γρυπὸν τὸ πῦρ.

Θέματα ἀπλοῦν.

Καλὸν παιδίον εἶνε εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα ἀγαπητόν. — Ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος εἰς τὴν Ἐλευσῖνα ἦτο περιφημος. — Οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι καὶ

Σαλαμῖνι μάχην σωτῆρες τῆς ἐπιλοίπου Ἑλλάδος. — Εἰς τὴν Ἀἴγυπτον ἦσαν ίατροὶ διὰ τὴν κεφαλὴν (γενικ.), διὰ τὸν στόμαχον, διὰ τὸν πόδας, διὰ τὰ μάτια. — Πρέπει οἱ παιδες νὰ ἀγαπῶσι τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας. — Ο θάνατος τῆς θυγατρὸς ἵτο εἰς τὴν καλὴν μητέρα πικρός. — Η ἐπιμέλεια τῶν παιδῶν εἶνε εἰς τὸν διδάσκαλον ἀρχὴ τῆς γαρῆς. — Τὸ ἀνατρέφειν ἀνόητα παιδία καὶ τὸ ἐμποδίζειν ἀπὸ τὰ ἀμαρτήματα (γενικ.) εἶνε δύσκολον πρᾶγμα.

ΜΑΘΗΜΑ 18.

Φωνηντόληκτα εἰς ι καὶ υ.

Ἀέξεις.

Ἡ αἴσθησις, -εως (τὸ ὄργανον τοῦ αἰσθάνεσθαι, τὸ αἰσθητήριον καὶ ἡ ἀντίληψις διὰ τῶν αἰσθήσεων), ἡ ἀκούσια στολις, -εως (ώς νῦν), ἡ ἀνάβασις, -εως (ώς νῦν καὶ ἡ ἀπὸ τῆς παραλίας εἰς τὸ μεσόγειον πορεία, ἐκστρατεία), ἡ διάβασις, -εως (τὸ διαπέρασμα, ἡ διάβασις), ἡ κατάβασις -εως (ώς νῦν, καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ μεσογείου εἰς τὸ παράλιον ἐπάνοδος), ἡ δύναμις, -εως (ώς νῦν), ἡ κρίσις, -εως (ἡ γνώμη, ἡ ἀπόφασις), ἡ κτῆσις, -εως (ἡ ἀπόκτησις, κατοχή), διμάντις, -εως (ώς νῦν), ἡ ὄντησις, -εως (ἡ ὁρέλεια), ἡ ὄψις, -εως (τὸ βλέμμα, ἡ θέα, ἡ ὄρασις, ὁ ὀφθαλμός), ἡ πίστις, -εως (ἡ πεποίθησις, ἡ ἐμπιστοσύνη), ἡ πόλις, -εως (ώς νῦν), ἡ πρᾶξις, -εως (ώς νῦν), ἡ στάσις, -εως (ἡ ἐπανάστασις, ὁ ἐμφύλιος πόλεμος), ἡ τάξις, -εως (ἡ τάξις, παράταξις), ἡ ὑβρίς, -εως (ὑπερηφανία, ἀλαζονεία, ἀσέλγεια, ὑβρις), ἡ φύσις, -εως (ώς νῦν), ἡ ἴσχυς, -ύος (ἡ δύναμις), διχύς, -ύος, (τὸ διψάριον), διμήνιος, -δύς (ὁ ποντικός), ἡ

πί τυς -υος (κουκκουναριά), δ, ή σῦς, -υὸς (ό χοῖρος, ή γουροῦνα). Ὁ Ξενόφων, -ῶντος, δ Κῦρος (τὸ υ μακόν), δ Λέβυς, -υος (ό Ἀφρικανός), ἀναγράφω (περιγράφω, ἔξιστορῶ), Ἐλληνικός, -ή, -ὸν (ό ἀνήκων εἰς τοὺς Ἑλληνας, Ἑλληνικός), αἱ Σάρδεις, τῶν Σάρδεων (πόλις τῆς Αυδίας).

Θέμα ἀρχαῖον.

Τέθριν οὐκ ἔχει χρηστὸς ἀνθρωπος. — Ξενοφῶν τὴν Κύρου ἀνάθασιν καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων κατάθασιν ἀναγράψει. — Ηόλεως ψυχὴ οἱ νόμοι (δηλ. εἰσάγ.). — Ἐν τῇ θαλάττῃ καὶ ἐν τοῖς ποταμοῖς παντοῖοι ἴχθύες εἰσάγ. — Η τῶν Ἑλληνικῶν τάξισιν ὄψις τοῖς Πέρσαις φοβερὰ ἦν. — Αἱ γλαῦκες τοῖς μυσὶ πολέμιαι εἰσίν. — Μὴ κρίνε ἐκ τῶν λόγων, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν πράξεων, τοὺς ἀνθρώπους. — Ηόλειμος καὶ στάσις οὐ μικρὰ συμφορὰ ταῖς πόλεσίν ἐστιν. — Ἰππου μὲν ἀρετὴν ἐν πολέμῳ, φίλου δὲ πίστιν ἐν ἀτυχίᾳ γιγνώσκεις. — Οἱ Λίθεις οὐ ταῖς ἡμέραις, ἀλλὰ ταῖς νυξὶν ἀριθμοῦσι (¹) τὸν χρόνον. — Οὐκ ὀλίγαι τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεων φύσει ἥσαν ἰσχυραί. — Φύσεως κακῆς σημεῖόν ἐστιν ὁ φθόνος. — Ἀρετῆς βέβαιαι εἰσιν αἱ κτήσεις μόναι.

Θέμα ἀπλοῦν.

Θαυμάζομεν τὴν κατάβασιν τῶν Ἑλλήνων, διότι ἦτο εἰς τοὺς στρατιώτας (δοτ.) γεμάτη κινδύνων καὶ κόπων. — Η ἀκρόπολις τῶν Σάρδεων ἦτο ἡ κατοικία τῶν σατραπῶν. — Η ὑπερηφανία δὲν προξενεῖ διφέλειαν, ἀλλὰ βλάβην. — Θαυμάζομεν τοὺς σοφοὺς λόγους τῶν μάντεων. — Μακραὶ

(1) μετροῦσι, ἀλλὰ τὸ μὲν μετρεῖν λέγεται ἐπὶ ποσοῦ συνεχοῦς, τὸ δὲ ἀριθμὸν εἰς ἐπὶ ποσοῦ διακεκριμένου.

ἀσθένειαι καταστρέφουσι τὴν δύναμιν τῶν σωμάτων. — Οὐχὶ μόνον ἡ θάλασσα, ἀλλὰ καὶ οἱ ποταμοί, εἶνε γεμάτοι διψαρίων. — Καλοὶ πολῖται εἶνε φύλακες τῶν νόμων τῆς πόλεως. — Τὰ διαπεράσματα τῶν ποταμῶν εἰς τοὺς στρατιώτας ἥσαν ὀδύσκολα. — Ἡ τροφὴ τῶν πτωχῶν συνίσταται (¹) εἰς ἄρτον καὶ διψάρια. — Εἰς τὴν πόλιν τῶν Σάρδεων ἥσαν ὀλίγα σπίτια τῶν πολιτῶν ἐκ λίθων (λίθινα).

ΜΑΘΗΜΑ 19.

Ονόματα εἰς ευς.

Αέξεις.

Ἡ ἀσπίς, -ίδος (ώς νῦν), ἡ ἐλπίς, -ίδος (ώς νῦν), ἡ κνημίς, -ίδος (τὸ ι μακρόν, ἡ κάλτσα, περικνημίς), ἡ πατρίς, -ίδος (ώς νῦν), ἡ πυραμίς, -ίδος (ώς νῦν), ἡ τυραννική ἔξουσία), ἡ φροντίς, -ίδος (ώς νῦν), ἡ ἔρις, -ίδος (ἡ φιλονικία), ἡ κόρυς, -ίδος (ἡ περικεφαλαία), ἡ γάρις, -ίτος (ἡ νοστιμάδα, ἡ καλοσύνη, ἡ εὐχαριστία, ἀγάπη), ὁ βασιλεύς, -έως (ώς νῦν), ὁ γονεύς, -έως καὶ πληθ. οἱ γονεῖς (ώς νῦν), ὁ ἑρμηνεὺς, -έως (ὁ ἔξιγνητής, διερμηνευτής), ὁ ἵερεύς, -έως (ὁ παπᾶς), ὁ ἱππεὺς (ὁ καβαλλάρις, ἵππεύς), ὁ Πειραιεύς, -έως, -ῶς (ώς νῦν), πέμπω (στέλλω), σώζω (ἀπαλλάττω, διατηρῶ), φυλάττω (ώς νῦν), Θέτις, -δος (θεά), ὁ Πηλεύς, -έως (κύριον), ὁ Ἄχιλλεύς, -έως (κύριον).

Θέμα ἀρχαῖον.

Τὸν βασιλέα λέγομεν πατέρα τῆς πατρίδος. — Τῷ βασιλεῖ

(1) =εἴγε ἄρτος καὶ διψάρια=ἐστὶν ἄρτος καὶ λιθός.

πρέπει ἐν καιρῷ ἔριν καὶ στάσιν ἐν τοῖς πολίταις κωλύειν. — Αἱ πονηραὶ ἐλπίδες, ὥσπερ οἱ κακοὶ γῆγεμόνες, ἐπὶ⁽¹⁾ τὰ ἀμαρτήματα ἄγουσι. — Χάρις χάριν τίκτει. — Θαυμάζομεν τὰς ὑψηλὰς πυραμίδας, τὰ τῶν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ βασιλέων μνήματα. — Χρηστοὶ πολίται οὐ φέρουσι τὴν τῶν κακῶν τυραννίδα. — Ὁ μὲν δηλίτης ἔχει ἀσπίδα καὶ κόρυν καὶ κνημίδας καὶ θώρακα, οἱ δὲ ἵππεῖς τόξα καὶ τοξεύματα. — Αγαθοὶ παῖδες τοὺς γονέας ἐν τιμῇ ἔχουσιν. — Οἱ τῶν Αἰγυπτίων ἱερεῖς ἦσαν δικασταὶ καὶ ιατροὶ καὶ διδάσκαλοι. — Τὰ Θησέως, τοῦ τῶν Ἀθηναίων βασιλέως, ἔργα κλυτὰ ἦν. — Στάσει καὶ ἔρδῃ οἱ πολίται τὴν τῆς πόλεως ἀσφάλειαν φθείρουσιν. — Ἐν τῷ δικαίῳ ἐλπίδες σωτηρίας (δηλ. εἰσίν).

§ 14. Τὸ «ἐν τιμῇ ἔχω τὸν βασιλέα» (=τιμῶ τὸν βασιλέα), τὸ δὲ «γάρ οιν ἔχω τοῖς γονεῦσιν» (=γνωρίζω γάριν εἰς τοὺς γονεῖς).

Θέμα ὁπλοῦ.

Τὰ ὅπλα τῶν Ἑλλήνων ἦσαν περικεφαλαῖαι, θώρακες, κάλτσαι, ἀσπίδες, τόξα, μάχαιραι, βέλη, κοντάρια. — Μάταιαι καὶ ἀνόητοι ἐλπίδες καταστρέφουσι τὴν εὔτυχίαν τῶν ἀνθρώπων. — Οἱ παῖδες πρέπει νὰ γνωρίζωσι γάριν εἰς τοὺς γονεῖς διὰ τὴν ἀνατροφήν. — Εἰς τὸν στρατὸν τοῦ βασιλέως Ἠσαν οὐχὶ μόνον ἵππεῖς καὶ τοξόται, ἀλλὰ καὶ ἱερεῖς καὶ διεριηγευταί. — Ὁ βασιλεὺς πρέπει νὰ φυλάττῃ τὸν νόμιον. — Τιμωρία τῶν προδοτῶν τῆς πατρίδος εἶνε ὁ θάνατος. — Οἱ Σκύθαι δὲν ἔχουσι πόλεις, ἀλλ᾽ εἶνε πλανόμενοι βοσκοί. — Ἡ ἀσπὶς τοῦ Αἴαντος ἦτο δυνατὴ καὶ φοβερά.

(1) ἐπὶ πρόθεσις μετ' αἰτιατ.=εἰς.

ΜΑΘΗΜΑ 20.

Οὐδέτερα εἰς ος.

Αέξεις.

Τὸ ἄλγος, -ους (δὲ πόνος, ἡ λύπη), τὸ βάθος, -ους (ώς νῦν), τὸ βάρος, -ους (ώς νῦν), τὸ γένος, -ους (τὸ γένος, ἡ γενεά, φυλή), τὸ ἔθνος, -ους (λαός, ἔθνος), τὸ ἔθος -ους (ἡ συνήθεια, δὲ τρόπος), τὸ εἶδος -ους (τὸ σχῆμα, ἡ ὅψις, ἡ μορφή, τὸ εἶδος), τὸ ἔτος, -ους (δὲ χρόνος, τὸ ἔτος), τὸ εὖρος, -ους (τὸ πλάτος), τὸ ζεῦγος, -ους (τὸ ζευγάρι), τὸ θάρρος, -ους (τὸ θάρρος), τὸ θέρετρος, -ους (τὸ καλοκαιρί, τὸ θέρος), τὸ κάλλος -ους (ἡ ωραιότης), τὸ κέρδος, -ους (τὸ κέρδος), τὸ κράτος, -ους (ἡ ἔξουσία, ἡ δύναμις), τὸ μέγεθος, -ους (ώς νῦν), τὸ μέρος, -ους (ώς νῦν), τὸ ξέφος, -ους, (τὸ ιβραζὸν=σπαθί, ξίφος), τὸ ὄρος, -ους (τὸ βουνόν), τὸ πάθος, -ους (ώς νῦν), τὸ πλῆθος, -ους (ώς νῦν), τὸ τεῖχος, -ους (τὸ κάστρον, τὸ τεῖχος), τὸ τέλος, -ους (τὸ τέλος, τὸ ἄκρον), τὸ ψύχος, -ους (ώς νῦν), τὸ ψεῦδος, -ους (τὸ ψεῦμα), ἀεὶ (=πάντοτε).

Θέματα ἀρχαίον.

Τέλος κακῆς ἀρχῆς κακόν ἐστιν. — Τὰ πονηρὰ κέρδη γίδονάς μὲν ἔχει μικράς, ὕστερον⁽¹⁾ δὲ λύπας μακράς. — Διὰ⁽²⁾ τὸ τοῦ ποταμοῦ εὔρος καὶ βάθος ἡ διάβασις τῷ στρατεύματι χαλεπὴ ἦν. — Ἡν ποτε⁽³⁾ χρόνος, ὅτε⁽⁴⁾ θεοὶ μὲν ἤσαν,

(1) =βραδύτερον, ὕστερον.

(2) διὰ πρόθεσις μετ' αἰτιατ. =ἐξ αἰτίας, ἔνεκα.

(3) τὸ ἐγκλιτικόν ποτε =μίαν φοράν, ἔνα καιρόν.

(4) ὅτε =σύνδεσμος =ὅταν.

θυητὰ δὲ γένη σὺν ἡγ. — Οἱ θεοὶ τοῖς ἀνθρώποις πολλάκις ἄλγη καὶ πάθη καὶ νόσους πέμπουσιν.—Ο πόλεμος τοῖς μὲν βασιλεῦσι πολλάκις τιμὴν καὶ κέρδος φέρει, τοῖς δὲ ἔθνεσι πανίαν καὶ λύπην. — Τῷ μὲν ξίφει φθείρετε τὸ σῶμα, τῷ δὲ φεύδετε τὴν ψυχὴν τοῦ παιδός.—Τὸ φεῦδος, δὲ παῖ, αἰσχρόν ἐστι καὶ θεῷ ἐχθρόν.—Κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἀεὶ φέρει.

Φέμα ἀπλοῦν.

Οὐχὶ ἔνεκα τοῦ πλήθους τοῦ στρατοῦ, ἀλλ᾽ ἔνεκα τῆς ἀνδρείας καὶ τοῦ θάρρους ἔχομεν τὴν νίκην.—Αἱ ὑψηλαὶ πυραμίδες τῆς Αἴγυπτου ἔχουσι τὴν μορφὴν τῶν βουνῶν.—Αἱ συνήθειαι τῶν λαῶν εἶνε παντοειδεῖς, καθὼς αἱ γλωσσαί. — Εἰς τὰ ὑψηλὰ τείχη τῆς πόλεως εἶνε οἱ βαρέως ὁπλισμένοι, εἰς δὲ τὴν πεδιάδα οἱ καβαλλάριδες, εἰς δὲ τὰ βουνὰ οἱ τοξόται. — Κακὰ παιδία εἶνε εἰς τοὺς γονεῖς οὐχὶ χαρά, ἀλλὰ βάρος.—Οὐχὶ τὸ ὑφος τοῦ τείχους, ἀλλὰ τὸ θάρρος τῶν πολιτῶν σφῆς τὴν πόλιν. — Οἱ μῆνες εἶνε μέρος τοῦ ἔτους, ἀλλ᾽ αἱ ἡμέραι εἶνε μέρος τοῦ μηνός. — Αἱ ἡμέραι τοῦ καλοκαιρίου καὶ αἱ νύκτες τοῦ χειμῶνος εἶνε μακραί.—Εἰς τὰ ὑψηλὰ βουνὰ οὐχὶ μόνον ἐν καιρῷ⁽¹⁾ χειμῶνος, ἀλλὰ καὶ ἐν καιρῷ καλοκαιρίου εἶνε χιόνι.

ΜΑΘΗΜΑ 21.

*Ανώμαλος ολίσις⁽²⁾.

Ἀέξεις.

Ο ἀνήρ, ἀνδρὸς (ώς νῦν), ἡ γυνή, γυναικὸς (ώς νῦν),

(1) τὸ «ἐν καιρῷ καὶ μῶνος» = «χειμῶνος» (§ 13) ἢ καὶ «ἐν χειμῶνος ὥρᾳ», ὅμοιως δὲ τὸ «ἐν καιρῷ καλοκαιρίου» = «θέρους ἢ ἐν θέρους ὥρᾳ».

(2) Δύναται: νὰ διδαχθῇ ἡ ἀνώμαλος αὕτη ολίσις: διότι τὰ ὀνόματα ταῦτα είναι συνηθέστατα.

δ κύων, κυνὸς (σκύλλος), ἥ ναῦς, νεὸς (πλοῖον), δ πρεσβευτὴς καὶ πληθ. οἱ πρέσβεις, πρέσβειν (ἀπεσταλμένος κυβερνήσεώς τυνος πρός ἄλλην), δυῖὸς (ώς νῦν), τὸ βέλος, -ους (ἥ σαγίττα, τὸ βέλος), τὸ ἔπος, -ους (δὲ λόγος), τὸ μῆνος, -ους (τὸ μάνιος), τὸ σκέλος, -ους (ώς νῦν), τὸ τάχος, -ους (ἥ ταχύτης), βασιλεύω (μετὰ γενικῆς = εἶμαι βασιλεύς τυνος), δὲ Ζεύς, τοῦ Διὸς (κύριον), οἱ Διόσκουροι (δὲ Κάστορα καὶ Πολυδεύκης), δὲ "Αρης τοῦ "Αρεως (κύριον).

Θέματα ἀρχαρίων.

Τῶν⁽¹⁾ μὲν ἀνδρῶν εἰσὶ πόλεμοι καὶ μάχαι, τῶν δὲ γυναικῶν τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔργα.—Ἐν τῇ ἐν Σαλαμῖνι μάχῃ ὀλίγαι νῆσες τῶν Ἑλλήνων ταῖς τῶν Ηερσῶν ναυσὶν ἐναντίαι θύσαν.—Ἄγιρ ἀνδραὶ καὶ πόλις πόλιν σφύζει.—Οὐ μὲν λύκος ὅμοιός εἰσι κυνί, δὲ δὲ κόλαξ φίλωφ.—Οἱ ποιηταὶ τὰς μάχας λέγουσιν "Αρεως ἔργα.—Ἐν τοῖς Λίθουσιν ἀνήρ μὲν ἀνδρῶν βασιλεύει, γυνὴ δὲ γυναικῶν.—Οἱ πιστοὶ κύνες φύλακές εἰσι τῶν οἰκιῶν.—Δικαίοις καὶ ἐσθλοῖς ἀνδράσιν οὐ πρέπει φεύδη λέγειν.—Γύναι, γυναικὶ κόσμον ἥ σιγὴ φέρει.—Γυναικὸς ἐσθλῆς εἰσι αφύζειν οἰκίαν.

Θέματα ἀπλοῦν.

Διὰ τοῦ πλήθους τῶν πλοίων ἔχουσιν οἱ Ἀθηναῖοι τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης.—Τὸν Κάστορα καὶ Πολυδεύκην, τοὺς υἱοὺς τοῦ Διός, δονομάζουσιν οἱ "Ἑλληνες Διοσκόρους.—Εἰς τοὺς ἄνδρας ἥ δύναμις εἶνε στολισμός, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας ἥ ὡραιότης.—Οὐ πόλεμος καὶ αἱ μάχαι, τὰ ἔργα τοῦ "Αρεως, εἶνε φοβερά.—Η τιμωρία τοῦ Σω-

(1) Βηλ. ἔργον, ιδίου.

κράτους δὲν ἦτο δικαία· διότι τὸν Σωκράτη νομίζω οὐχὶ μόνον γενναῖον ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ εὐεργέτην τῶν Ἀθηναίων, ἦτο δὲ ἄξιος οὐχὶ τοῦ θανάτου, ἀλλὰ δόξης καὶ χάριτος. — Ἐγθυροῦ ἀνθρώπου δῶρα δὲν προξενοῦσιν ὡφέλειαν. — Οἱ ποιητὶς ὀνομάζει τοὺς ἀνδρείους ἄνδρας μίοὺς τοῦ Ἀρεως. — Ὡς Ζεῦ, σῷζε τὴν πόλιν καὶ τοὺς πολίτας ἀπὸ τῶν φοβερῶν κανδύνων (γεν.). — Οἱ Θεὸς ἀγαπᾶ τοὺς καλοὺς καὶ δικαίους ἀνθρώπους. — Ηὕτως τῶν ἀπεσταλμένων ἦτο ἡ ἀφορμὴ φοβεροῦ πολέμου.

ΜΑΘΗΜΑ 22.

Ἐπίθετα τρικατάληκτα μετὰ θέματος
εἰς ν καὶ ντ.

Ἀέξεις.

Ἐκ δὲ ν-ο ὅσ α,-ὸ ν (ἐκόντος) = θεληματικός, ἔκ ν ο ν,
-ο ν σ α, ἔκ ν ο ν (ἄκοντος) = ἀθέλητος, μέλης, -α τ ν α,
-ἢ ν (μέλανος)=μαῦρος, πᾶς, πᾶσα, πᾶν, παντὸς
(ὅλος, καθείς), ἔπεις, πᾶς, ἔπασα, -α ν (ὅλος ἐν γένει), γα-
ρίεις, -εσσα, -ίεν, -ίεντος (νόστιμος), ὑλήεις,
-ήεσσα, -ήεν, -ήεντος (δασώδης), ἀπέγω (εἶπαι
μακράν), θύω (τὸ ν μακρὸν)=θυσιάζω, μένω (ώς νῦν),
πιστεύω (ἔχω πεποίθησιν, ἐμπιστοσύνην), κοινὸς
(ἀνήκων εἰς ὅλους, κοινός), κηρύττω (τὸ ν μακρόν,
γνωστοποιῶ ώς κήρυξ, διαλαλῶ, κηρύττω).

Θέμα ἀρχαῖον.

Οἱ Αἰθίοπες ἔχουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς μέλανας καὶ τὰς τρί-
χας μελαίνας. — Οἱ ἄγγελος ἀκων τῷ στρατηγῷ καὶ πᾶσι τοῖς
στρατιώταις μηγύει τὴν τῶν πολεμίων γίκηγν. — Οὐ πάντα

τὰ τῶν ἀνθρώπων δῶρα τοῖς θεοῖς χαρίεντα ἦν. — Πασῶν τῶν ἀρετῶν ἥγειρών ἐστιν ἡ εὐσέβεια. — Ἐν παντὶ τῷ τῶν Ἑλλήνων στρατεύματι Αἴας ἦν τίμιος διὰ τὴν ἀνδρείαν. — Η μὲν ἀδικία ἐστὶ βίᾳ πάντων τῶν κακῶν, ἡ δὲ ἀληθεία πάντων τῶν ἀγαθῶν. — Ξέρεις ἦν δεσπότης πάσης τῆς Ἀσίας. — Ο θάγατος τελευτής ἐστι πασῶν τῶν λυπῶν καὶ πόνων. — Οργῆς ἀπάσης ἐστὶ φάρμακον χρέονς.

Θέμα. ἀπλοῦν.

Εἰς τὰς δασώδεις νήσους ἥσαν ναοὶ καὶ βωμοὶ τῆς Ἀρτέμιδος. — Τὸ ὑποφέρειν τὴν πτιώσείαν δὲν εἶνε ἔργον καθενός⁽¹⁾, ἀλλὰ μόνον σοφοῦ ἀνθρώπου. — Αἱ θυσίαι τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Πλούτωνα καὶ τὴν Περσεφόνην ἥσαν μιαῦροι ταῦροι καὶ μιαῦραι αἶγες. — Οἱ κήρυκες κηρύττουσι θεληματικοὶ τὴν νίκην τῶν γενναίων στρατιωτῶν. — Τὰ φρογέματα⁽²⁾ τῶν νεανίδων τῶν Ἑλλήνων εἶνε νόστιμα. — Τὰ ὅμιμάτια τοῦ Θεοῦ βλέπουσι τὰς πρᾶξεις τῶν ἀνθρώπων τὰς καλὰς καὶ τὰς κακάς. — Αἱ μιαῦραι νύκτες εἶνε ἀγαπηταὶ εἰς τοὺς ληστάς. — Οἱ ων τῶν ἔργων ἡ ἀρχὴ εἶνε δύσκολος. — Ο θάνατος εἶνε εἰς δλους τοὺς ἀνθρώπους κοινός, εἰς τοὺς πλουσίους καὶ εἰς τοὺς πτωχούς, εἰς τοὺς παῖδας καὶ εἰς τοὺς γέροντας, εἰς τοὺς νέους καὶ τὰς νεάνιδας. — Οἱοι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουσι μαρρὰν ζωῆν.

ΜΑΘΗΜΑ 23.

Τρικατάληκτα ἐπίθετα εἰς νε, εῖα, ν.

Ἀέξεις.

Β α θ ύ ζ, εῖα, ὑ (ώς νῦν), β α ρ ύ ζ, εῖα, ὑ (ώς νῦν), β ρ α δ ύ ζ, εῖα, ὑ (ἀργοπορητικός, ἀργοκίνητος), β ρ α-

(1) Οἱ παντός ἐστιν.

(2) ἐσθῆτες.

χύς, εῖα, ὑ (σύντομος), γλυκύς, εῖα, ὑ (ώς νῦν), εὐρύς, εῖα, ὑ (πλατύς), θρασύς, εῖα, ὑ (τολμηρός, αὐθάδης), ἥδυς, εῖα, ὑ (γλυκύς, εὐχαρεστος), δέξυς, εῖα, ὑ (κοπτερός, διαπεραστικός), παχύς, εῖα, ὑ (ώς νῦν), ταχύς, εῖα, ὑ (γρήγορος), τραχύς, εῖα, ὑ (σκληρός), ωρύς, εῖα, ὑ (ταχύς, γρήγορος), ἡ τέρψις, εως (ἡ εὐχαρίστησις), λεπτοφυής, εὐφυής), ὁ Κάλχας -αντος (μάντις Ἑλλην), ἡ Ιθάκη (νῆσος).

Θέματα ἀρχαῖα.

Οἱ τῶν γυπῶν δρθαλμοὶ δξεῖς εἰσιν. — Διὰ τὰς εὑρείας καὶ βαθείας τάφρους ἡ διάθεσις τοῖς ἱππεῦσι χαλεπὴ ἦν. — Η μὲν ἕτερα τῆς παιδείας πικρά, οἱ δὲ καρποὶ γλυκεῖς (δηλ. εἰσίν). — Πολλάκις βαχεῖα γέδονται μακρὰν τίκτει λύπην. — Ιθάκη ἡ νῆσος τραχεῖα ἐστιν. — Μὴ πίστευε τοῖς γλυκέσι λέγοις τῶν κολάκων. — Αἱ τῶν Ρωμαίων μάχαιραι βραχεῖαι καὶ δξεῖαι ἦσαν. — Βραδεῖς ἵπποι ἐν τῇ μάχῃ πολλάκις κινδύνους φέρουσιν. — Χειμῶνος φέρομεν παχέα ἱμάτια. — Οἱ ταχεῖς θεράποντες φέρουσι τοῖς δεσπόταις γλυκὺν οἶγον. — Βραχεῖα τέρψις ἐστὶν γέδονῆς κακῆς. — Γαστήρ παχεῖα λεπτὸν οὐ τίκτει γοῦν.

Θέματα ἀπλοῦν.

Εἰς γενναῖον στρατιώτην ἀρμόζουσι βαρέα ὅπλα. — Τὰ κοπτερὰ καὶ πλατέα ἔνφη τῶν βαρέως ωπλισμένων Ἀθηναίων στρατιωτῶν ἦσαν εἰς τοὺς πολεμίους τοξότας φοβερά. — Οἱ τολμηροὶ καὶ γρήγοροι ἵπποι τῶν Ἀράβων εἶνε εἰς⁽¹⁾ ὅλους τοὺς λαοὺς περίφημοι. — Οἱ λόγοι τοῦ μάντεως Κάλχαντος ἦτο εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν ἀρχηγὸν ὅλης ἐν γένει τῆς Ἑλλάδος, ὃγι εὐχάριστος. — Οἱ ἵπποι εἶνε γρήγοροι, ἀλλ' οἱ ὄνοι ἀργοκάντοι. — Καλὰ παιδία εἶνε

(1) παρὰ μετὰ δοτικῆς.

εἰς τοὺς πατέρας καὶ εἰς τὰς μητέρας γλυκέα κτήματα.—Οἱ ἐλέφαντες ἔχουσι παχεῖς μέν, ἀλλὰ γρηγόρους πόδας.—Οἱ βαρέως ὡπλισμένοι στρατιῶται ἔχουσι πλατείας ἀσπίδας καὶ ισχυρὰ ἔπιφη.—Σύντομοι εἶνε δὲ αἱ εὐχάριστοι ἡμέραι.—Οἱ ὁδόντες τῶν ποντικῶν εἶνε μικροὶ καὶ κοπτεροί.—Αἱ ἡμέραι τοῦ χειμῶνος εἶνε σύντομοι, ἀλλ' αἱ νύκτες μακραί.

ΜΑΘΗΜΑ 24.

Ἐπίθετα δικατάληητα εἰς ης, ες.

Ἀέξεις.

Ἄζοι βῆς, -ές (ἀκριβολόγος, προσεκτικός), ἀ μαθῆς, -ές (ἀπαιδευτος, ἀπολίτιστος, ἀγράμματος), ἀ ληθῆς, -ές (ἀληθινός), ἀ σεβῆς (οὐ μὴ εὔσεβής, ἀσεβής), ἀ σθενῆς (ἀδύνατος, ἄρρωστος), ἀ σφαλῆς (ῶσφαλισμένος, σίγουρος, ἀσφαλής), δυστυχῆς, -ές (ῶστυχη), ἐνπρεπῆς, -ές (διακεκριμένος, ἔξοχος), εὖ γενῆς, -ές (ῶστυχη), εὖ κλείης, -ές (ἔνδοξος), εὖ μενῆς, -ές (καλοδιάθετος πρός τινα, εὐνοϊκός, συμπαθητικός), εὖ σεβῆς, -ές (οὐ ἔχων εὐσέβειαν, εὐσεβής), εὖ τυχῆς, -ές (ῶστυχη), λυσιτελῆς, -ές (ῳφέλιμος), σαφῆς, -ές (φανερός, καταφανής), συγγενῆς, -ές (ῶστυχη), οὐ γιης, -ές (ῶστυχη), ψευδῆς (ψευδολόγος, οὐχὶ ἀληθής), πληρῆς -ές (γεμάτος), ητοιηρης (δηλ. ναῦς) — πλοῖον μὲ τρεῖς σειρὰς κωπηλατῶν, τρίσκαλμος ναῦς, τρίκροτον πλοῖον — ἐξάγω (παράγω, προξενῶ).

Φέρω ἀρχαῖον.

Τοὺς εὔσεβεῖς καὶ δικαίους στέργει ὁ Θεός.—Ο τῆς ψυχῆς πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθῆς πλοῦτος.—Δέξα καὶ πλοῦτος οὐκ

ἀσφαλῆ κτήματα (δηλ. ἔστιν).—Τοῖς παισὶ πρέπει σαφῆ καὶ ἀληθῆ λέγειν.—Οἱ εὐγενεῖς οὖ φέρουσι τὴν τῶν πονηρῶν τυραννίδα.—Κόρινθος πλήρης ἡν καλῶν ἀνδριάντων.—Ἐλευθέρου ἔστι τὰληθῆ λέγειν.—Εὐτυχεῖς εἰσιν οἱ τῶν εὐτυχῶν παιδῶν γονεῖς.—Τοῖς εὐτυχέσιν οὖ βεβαία ἡ τύχη.—Ψευδῆ τοῖς ἐσθλοῖς οὖ πρέπει λέγειν.—Ο θάνατος ταῖς ὑγιέσι καὶ ταῖς ἀσθενέσι φύσεσι κοινός ἔστιν.—Τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν (¹) εὐτυχεῖς, οἱ δὲ δυστυχεῖς.—Ἐν ὑγιεῖ σώματι ὑγιὴς νοῦς.—Οὐκ ἔξαγουσι καρπὸν οἱ ψευδεῖς λόγοι.

Φέμια ἀπλούση.

Η Ἐλένη ἦτο κατὰ τὴν ὠραιότητα (δοτ.) ἔξοχος.—Οἱ θεοὶ εἶνε εἰς τοὺς εὐσεβεῖς ἀνθρώπους συμπαθητικοί, εἰς δὲ τοὺς ἀσεβεῖς στέλλουσι βαρείας τιμωρίας καὶ φοβερὰς λύπας.—Τὰ δῶρα τῆς εὐτυχίας δὲν εἶνε (σύγουρα) βέβαια.—Ἄδυνατον εἶνε τὸ γένος τῶν θυητῶν ἀνθρώπων.—Οἱ ἔξοχοι καὶ εἰς τὴν πατοΐδα ὁφέλιμοι πολῖται εἶνε ἔντιμοι.—Τὰ πλοῖα ἥσαν γεμᾶτα βαρέως ὀπλισμένων στρατιωτῶν καὶ τοξοτῶν.—Εἰς ἀδύνατον σῶμα πολλάκις πατουκεῖ ἰσχυρὰ ψυχή.—Τὰ ὄμιμάτια τῶν δυστυχῶν παιδίων ἥσαν γεμᾶτα δακρύων.—Οὐχὶ μὲ (²) τὰ παχέα καὶ ὑψηλὰ τείχη εἶνε αἱ πόλεις ἥσφαλισμέναι, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὸ θάρρος τῶν πολιτῶν.—Ο θάνατος παταστρέφει καὶ τὰ ὑγιᾶ καὶ τὰ ἀδύνατα σώματα.—Οἱ κόλακες θαυμάζουσι πάντα, οἱ δὲ ἀληθεῖς φίλοι μόνον τὰ ἔξοχα.—Οἱ σύμμικτοι πέμπουσι πλοῖα τρίκροτα καὶ εἰς τὰ τρίκροτα πλοῖα ἔξοχους καὶ θαρραλέους μασθοφόρους.—Φανερὸν γνώρισμα τοῦ νοῦ εἶνε οὐχὶ δὲ λόγος, ἀλλὰ τὸ ἔργον.

(1) οἱ μὲν — οἱ δὲ = τινὲς μὲν — τινὲς δέ.

(2) ἔστιντι.

ΜΑΘΗΜΑ 25.

**Ανώμαλα ἐπίθετα.*

Ἀέξεις.

Ο πολύς, ή πολλή, τὸ πολὺ (ώς νῦν), ὁ μέγας,
η μέγαλη, τὸ μέγα (ώς νῦν), διάρρησ (διένος,
διάλλοδαπός, διάρρησαρος), δέταιρος (δισύντρο-
φος), διένος (διφιλοξενούμενος, διάλλοεθνής, ως ἐπίθ.
δις=διάλλοδαπός), διτίκος (τὸ σπάτι), διλεύθρος (διάφανισμός,
η καταστροφή), διύρανθος (διάρρων, δι-
τύραννος), διφιλόσοφος (ώς νῦν), διφόνος (ώς
νῦν), διρησμός (η διάρρησις μαντείου), τὰ ἐπιτή-
δεια (η διωτροφία), ἵη (=η, μετὰ δὲ τὰ συγκριτικὰ=
παρά), διτι (διτι καὶ διότι), οὕτε... οὕτε (ώς νῦν),
οὐδὲ (=καὶ οὐχί).

Θέμα ἀρχαῖον.

Δικαία γλωττα ἔχει κράτος μέγα.—Ο Νεῖλος ποταμὸς πλή-
ρης ἐστὶν ἐχθύων μεγάλων.—Πολλοῖς ἀνθρώποις ἐστὶ φάρμα-
κον κακῶν σιγή.—Θαυμάζομεν πολλὰ εὐκλεᾶ ἔργα καὶ τῶν
Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων.—Πι γλωττα πολλῶν ἐστιν αἰτία
κακῶν.—Πολλῶν τὰ χρήματα αἴτια ἀνθρώποις κακῶν.—Μὴ
ἐν πολλοῖς ὀλίγα λέγε, ἀλλ' ἐν ὀλίγοις πολλά.—Μεγάλαι
ἀρεταὶ φέρουσι μεγάλην δόξαν.—Αἱ ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ ὄλαι
ἥσαν μεσταῖ πολλῶν καὶ ἀγρίων θηρίων.—Τὰ μεγάλα δῶρα
τῆς τύχης ἔχει φόδον οὐδὲ ἀσφαλές πᾶν ὅφος ἐν θυητῷ γένει.
—Πολλοὶ τραπέζης, οὐκ ἀληθείας φίλοι (δηλ. εἰσίν).

Θέμα ἀπλοῦν.

Η πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἔχει μέγα ὄνομα εἰς (1) τοὺς ἄλ-

(1) παρὰ μετὰ δοτικῆς.

λους ἀνθρώπους.—Ἡ νῆσος Σικελία παράγει πολὺ ἔλαιον καὶ πολὺν οἶνον.—Οἱ ποταμοὶ εἰς τὴν Εὐρώπην εἶνε οὕτε μεγάλοι οὕτε πολυάριθμοι οὕτε βαθεῖς.—Οἱ πλοῦτοι ἔχει μεγάλην δύναμιν εἰς (¹) ὅλους τὸν θνητούς.—Τὰ δῶρα τῆς εύτυχίας εἶνε μεγάλα καὶ μικρά.—Οὐχὶ τὰ μεγάλα πλήθη, ἀλλ' ἡ μεγάλη ἀνδρεία τῶν στρατιωτῶν φέρει τὴν νίκην.—Μεγάλοι κόποι εἶνε πηγὴ μεγάλης δόξης.—Εἰς τὰς μικρὰς καὶ μεγάλας πόλεις τῆς Εὐρώπης ἥσαν τύραννοι.—Τὸν βασιλέα τῆς Ηερσίας ὀνομάζουσιν οἱ "Εὐρηνες" μέγαν βασιλέα.—Τὰ δημάτια τοῦ ἐλέφαντος εἶνε μικρά, τὰ ὁδόντια δὲ μικρὰ καὶ ποτερό, οἱ πόδες δὲ βραχεῖς καὶ παχεῖς, τὸ σῶμα δὲ εἶνε μέγα, δὲ λαιμὸς δὲ ἵσχυρός, ἡ δύναμις δὲ μεγάλη, ὅλον δὲ τὸ σῶμα φοβερὸν κατὰ τὴν μορφήν (²).

ΜΑΘΗΜΑ 26.

Παραδετικὰ ἐπίθετα εἰς-τερος-πατος.

Αέξεις.

"Ἡ ἀνάγκη (ώς νῦν), ἡ ἀποικία (μετανάστευσις, ἀτοικία), ἡ βουλὴ (ἡ σκέψις, ἡ συμβουλή), ἡ βροντὴ (ώς νῦν), ἡ γνώμη (ἡ ἴδεα, ἡ σκέψις), ἡ ἐπιστολὴ (ώς νῦν), ἡ εὐρεσία (ώς νῦν), ἡ εὔνοεια, ἡ εὔνοϊκὴ διάθεσις, ἡ καλωσύνη), ἡ μανία (ἡ τρέλλα), ἡ μορφὴ (ἡ ὄψις, ἡ μορφή), ἡ ναυτικὴ μάχη, ναυμαχία), ἡ ὁρμὴ (ἡ ἐφόρμησις), ἡ οὐσία (ἡ περιουσία, δ. πλοῦτος), ἡ πονηρία (ἡ κακία), ἡ φύση (ἡ δύναμις), ἡ στήλη (στήλη, δομία πλάξ ποδὸς ἐγγραφήν), ἡ φωνὴ (ώς νῦν), δὲ Σόλων, -ων οἱ ζύροι.

(1) παρὰ μετὰ ζετικῆς.

(2) Τὴν ἑψιν ἄνευ τῆς κατά.

Θέματα ἀρχαῖα.

Αἱ τοῦ χειμῶνος νύκτες μακρότεραι εἰσιν ἡ αἱ τοῦ θέρους νύκτες.—Οἱ Αἰθίοπες μελάντεροί εἰσι τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων.—Οἱ βαθύτατοι ποταμοί εἰσι βραδύτατοι.—Οἱ Λεωνίδου στρατιῶται θρασύτεροι ἦσαν τῶν Ξέρξου στρατιωτῶν.—Πάντων τῶν ἐν τῷ βίφ χρημάτων ψυχὴ θειότατον καὶ ἐσθλότατόν ἔστιν.—Βίου πονηροῦ θάγατος εὐκλεέστερος.—Πασῶν Ἀθηναὶ τιμιωτάτη πόλις.—Ἡ δόξα βεβαιότερον κτῆμά ἔστι τοῦ πλούτου, βεβαιότατον δὲ η ἀρετή.—Οὐκ ἔστιν ἀρετῆς κτῆμα τιμιώτερον.—Χρησμὸς ἦν Ἀπόλλωνος σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος δὲ Εὐριπίδης, ἀνδρῶν δὲ ἀπάντων Σωκράτης σοφώτατος.—Γνώμη γερόντων ἀσφαλεστέρα γέων.—Τρόπος δίκαιος κτῆμα τιμιώτατον.

Θέματα ἀπλοῖς.

Οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος ἦσαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους ὁφελιμώτατοι.—Ἡ Κόρινθος ἦτο πλουσιωτέρα πολλῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος.—Οἱ Σκύθαι ἦσαν πολεμικώτεροι παρὰ (¹) οἱ Πέρσαι.—Ἡ ὀραιότης τῆς Ἐλένης ἦτο ἔξαιρετωτέρα παρὰ (¹) η τῶν ἄλλων γυναικῶν τῆς Ἑλλάδος.—Ἡ φιλία τῶν γονέων καὶ τῶν παίδων εἶνε στερεωτάτη ὅλων.—Ο ὄνος εἶνε ἀργοκινητότερος τοῦ ἀλόγου.—Οἱ Αἰθίοπες εἶναι μαυρότατοι ἀπὸ (¹) ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.—Ἡ ζωὴ πολλῶν ζώων εἶνε μακρότερα ἢ ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων.—Ο δρόμος τῆς ἀρετῆς εἶνε βεβαιότατος καὶ ἀξιοπιστότατος πρὸς (²) τὴν εύτυχίαν.—Ο Φίλιππος, ὁ βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, ἦτο εἰς τοὺς Ἑλληνας ἔχθρικώτατος.—Αἱ γυναῖκες εἶνε ἀδυνατώτεραι τῶν ἀνδρῶν.

(1) Διὰ γανικῆς ἡ διὰ τοῦ ἡ καὶ πτώσεως ὅμοιας πρὸς τὴν πρώτην, πρὸς ἣν γίνεται ἡ σύγκρισις.

(2) εἰς μετ' αἰτιατικῆς.

ΜΑΘΗΜΑ 27.

Παραθετικὰ ἐπίθετα εἰς-ιων,-ιστος

Θέμα όρχαξον.

Τοῖς ἀνθρώποις μέγιστον κακόν ἔστιν ἡ δουλεία.—Ο Λύ-
σανδρος τοῖς Ἀθηγαίοις ἔχθιστος ἦν διὰ (¹) τὴν ὕδριν.—Μεί-
ζω γῆδονὴν οὐκ ἔχουσιν οἱ γονεῖς ἡ ἀγαθοὺς ἔγειν παιδας.—
Οἱ προδόται πολὺ ἔχθιστος εἰσὶν ἡ οἱ πολέμιοι.—Ἀντίλοχος δ
Νέστορος καὶ Ἀχιλλεὺς ὁ Ηγεώς πάντων τῶν Ἑλλήνων γῆσαν
τάχιστοι.—Γέρων γέροντι γλωτταν γῆδοστην ἔχει, παῖς παιδί.
—Οἱ ἵπποι Λαομέδοντος, τοῦ τῆς Τροίας βασιλέως, θάττους
γῆσαν πάντων τῶν λοιπῶν ἵππων.—Ο βαθύτατος ὑπνος γῆδοστές
ἔστι καὶ ὅμοιότατος τῷ θανάτῳ.—Πάντων αἰσχιστός ἔστιν δ
τῆς πατρίδος προδότης.—Φεῦγε τὴν ἀδικίαν, ἀδικίας γὰρ οὐκ
ἔστι μεῖζον κακόν.—Βουλῆς οὐδέν (²) ἔστιν ἔχθιον κακής.

Θέμα ὄπλοις.

Ἐν τῇ θαλάσσῃ εἶνε μεγαλείτερα ὄφάρια παρὰ εἰς τοὺς
ποταμούς.—Μέγιστοι εὐεργέται εἰς τὰ τέκνα εἶνε οἱ γονεῖς.
—Οἱ ἵπποι τῶν Σκυθῶν δὲν γῆσαν μὲν μεγάλοι, ἀλλὰ γρη-
γορώτατοι.—Ἐξ ὅλων τῶν πραγμάτων (³) ἀσχημότατον
εἶνε τὸ ψεῦδος.—Ο Θεοσίτης ἦτο εἰς τὸν Ὁδυσσέα καὶ
τὸν Ἀγαμέμνονα ἐχθρότατος.—Ο “Ομηρος ὀνομάζει τὸν
Θεοσίτην ἀσχημότατον ὅλων τῶν Ἑλλήνων, τὸν δὲ Ἀχιλ-
λέα ώραιότατον.—Οἱ νέοι εἶνε τολμηρότεροι καὶ γρηγορώ-
τεροι παρὰ οἱ γέροντες.—Η πατρὶς ἦτο εἰς τοὺς Ἑλληνας
ἀγαπητότατον καὶ εὐαρεστότατον κτῆμα.—Οἱ ἐλέφαντες εἶνε

(1) διὰ μετ' αἰτιατικῆς = ἔνεκκα.

(2) οὐδὲν = τίποτε, κανέν.

(3) ἀπλῆγα γενικήν.

μεγαλείτεροι καὶ ἵσχυρότεροι ἀπὸ τοὺς μεγίστους καὶ ἵσχυροτάτους ἵππους.—Εἰς γενναῖον στρατιώτην ἡ φυγὴ εἶνε αἰσχροτέρα παρὰ⁽¹⁾ ὁ θάνατος.—Ἡ ζωὴ δὲν εἶνε μέγιστον τῶν καλῶν, οὐδὲ ὁ θάνατος μέγιστον τῶν κακῶν.

ΜΑΘΗΜΑ 28.

Ἄνωμαλα παραθετικά.

Θέμα ἀρχαῖον.

Οἱ τῆς πατρίδος φίλοι συμβουλεύουσι⁽²⁾ τοῖς πολίταις οὐ τὰ γῆδιστα, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα.—Νόσον πολὺν κρείττον ἔστιν ἡ λύπη γφέρειν.—Φόγος κάκιστος καδικώτατος⁽³⁾ θεός.—Ο θάνατός ἔστι λῆφτος ἴατρὸς νόσων.—Ζεὺς ἀπάντων τῶν θεῶν ἀμείνων καὶ ἵσχυρός ἔστιν.—Οἱ Ἀθηναῖοι πλήρθει οὐ μείους ἤσαν τῶν Βοιωτῶν.—Κρείττον ἔστι θεοῖς ἡ ἀνθρώποις χάριν φέρειν.—Ἐλένη πασῶν τῶν Ἑλληνικῶν γυναικῶν καλλίστη ἦν.—Πάντων τῶν κτηγμάτων κράτιστον φίλος ἀγαθός.—Οπλον μέγιστόν ἔστιν ἀρετὴ⁽⁴⁾ βροτοῖς⁽⁵⁾.—Γνώμη κρείττων ἔστιν ἡ ἥρωμη σώματος.—Ολίγοι ἐσθλοὶ κρείττους πολλῶν κακῶν.—Κάλλιστόν ἔστι κτῆμα παιδεία βροτοῖς.—Αεὶ κράτιστόν ἔστι τάληθη λέγειν.—Οὐκ ἔστι λύπης χεῖρον ἀνθρώποις κακόν.

Θέμα ἀπλοῦν.

Αἱ βαρύταται πληγαὶ εἰς τοὺς Σπαρτιάτας ἤσαν μικρότε-

(1) ἀπλῆγη γενικὴν ἡ ὀνομαστικὴν μετὰ τοῦ π.
—

(2) συμβούλευω (μετὰ δοτικῆς) δίδω συμβουλήν, συμβουλεύω.

(3) ἡ ἄσκησις.

(4) =ἡ ἀρετὴ.

(5) βροτὸς=θυγητὸς ἀνθρωπος.

ραι ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν⁽¹⁾ τῆς φυγῆς.—Ἡ εὔκολωτάτη ἐργασία δὲν εἶνε πάντοτε εὐαρεστοτάτη.—Οἱ σύμμαχοι ἔχουσι δλιγωτέρους ἵπτεῖς παρὰ ὁ βασιλεύς.—Οἱ νόμοι τοῦ Λυκούργου ἦσαν κάλλιστον κτῆμα τῶν Σπαρτιατῶν.—Εἰς τὸν ναὸν ἐν Δελφοῖς ἦσαν περισσότερα ἀφιερώματα παρὰ εἰς ὅλους τοὺς λοιποὺς ναοὺς τῆς Ἑλλάδος.—Καλλίτερον εἶνε νὰ ἔχῃ ἕνα καλὸν φίλον παρὰ πολὺν πλοῦτον.—Αἱ ἀσθένειαι τῆς ψυχῆς εἶνε χειρότεραι ἢ αἱ ἀσθένειαι τοῦ σώματος.—Εἰς τὴν παρὰ τὴν Σαλαμῖνα ναυμαχίαν ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων εἶνε μικρότερος παρὰ (ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων) τῶν Περσῶν.—Τὰ δόπλα τῶν βαρβάρων ἦσαν χειρότερα παρὰ τὰ δόπλα τῶν Ἑλλήνων.—Ωραιότατον μέρος τοῦ σώματος εἶνε ὁ ὄφθαλμός.—Οἱ κόλαξ εἶνε δλεθριώτατος φίλος.—Ἡ παιδεία εἶνε εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὥραιότερον καὶ καλλίτερον κτῆμα παρὰ μέγας πλοῦτος.—Καλλιτέρα τοῦ πλούτου καὶ τῆς δόξης εἶνε ἡ φιλία μὲ (γενικ.) καλοὺς καὶ σοφοὺς ἀνθρώπους.—Εἰς τὰς μεγίστας δυστυχίας (ἐν) ἀρμόζει εἰς τὸν εὐσεβῆ ἀνθρωπὸν (δοτικ.) νὰ ἔχῃ τὴν ἐλπίδα εἰς (ἐν) τὸν Θεὸν μόνον.

ΜΑΘΗΜΑ 29.

Ἐπιρρήματα.

Λέξεις.

Ἐτι (ἀκόμη), εὖ (καλῶς), ἢ δη (μέχρι τοῦδε, τόρα πλέον, ἀπὸ τοῦδε), μάλι (παρὰ πολύ), μάλλον (περισσότερον), μάλιστα (τὰ μέγιστα, μάλιστα), νῦν (τόρα), οὐδαμοῦ (οὐκ πουθενά), οὐποτε καὶ οὐδέποτε (οὐχὶ ποτε, οὐδέποτε), μήποτε καὶ μηδέποτε (μετὰ

---

(1) γενικὴν ἡ ὀνομαστικ. μετὰ τοῦ ἡ.

προστακτικῆς=οὐδέποτε), οὗ των καὶ οὗ των σ (ἔτσι, τοιουτορόπως), πανταχοῦ (παντοῦ), πρότερον (πρότε), ὅστε όν (ὑστερώτερα), τότε (τότε), ὅστε όν (ὑστερώτερα), ἔπειτα (κατόπιν, ἔπειτα), διάβολος (τὸν βραχὺ, τὸν ζάρι, διάβολος), πίπτω (=πέφτω, πίπτω), μεταφέρω (φέρω ἀλλαγοῦ, μεταβάλλω), ὃ σπέρνω (καθώς).

Θέματα ἀρχαῖα.

Τοὺς παιδεῖς εὖ παιδεύειν οὕτε μικρὸν οὕτε ὁράδιον πρᾶγμα ἔστιν.—Πρέπει τῷ μαθητῇ σαφῶς καὶ ἀκριβῶς λέγειν.—Τὸν τῶν παιδῶν θάνατον οἱ γονεῖς οὐ ὁράδιως φέρουσιν.—Οἱ Ἑλληνες πρότερον ἡσαν κρείττους ἦντιν.—Οἱ πολέμιοι ὡς τάχιστα φεύγουσιν ἐκ τοῦ πεδίου.—Καλῶς δεῖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύνοι.—Χαλεπῶς φέρομεν τὰς τοῦ βίου συμφοράς.—Οἱ φιλόσοφοι γιγνώσκουσι τὰ μαθήματα ἀμεινον καὶ ἀκριβέστερον ἢ οἱ λοιποὶ ἀνδρεῖς.—Τάχισθ' δὲ καιρὸς μεταφέρει τὰ πράγματα.—Πανταχοῦ καὶ δεῖ ἀριστόν ἔστι τὸ φεύδος φεύγειν.—Ἡ μωρία μάλιστ' ἀδελφὴ τῆς πονηρίας ἔστιν.—Ἄστε δὲ πλοῦτος συμφορὰς πολλὰς ἔχει.—Τὰ πονηρὰ κέρδη τὰς μὲν ἥδονὰς ἔχει μικράς, ἔπειτα δὲ ὕστερον λύπας μακράς.

§ 15. Ἐκ θετικῶν ἐπιθέτων γίνονται ἐπιρρήματα λήγοντα εἰς ως, ἐκ δὲ συγκριτικῶν εἰς τερον ἢ ιον καὶ ἐξ ὑπερθετικῶν εἰς τατα ἢ ιστα, ὡς ἀκριβῶς, ἀκριβέστερον, ἀκριβέστατα, ἥδεως, ἥδιον, ἥδιστα.

§ 16. Τὰ ὑπερθετικὰ λαμβάνουσι πρὸς ἐπίτασιν τὸ ὡς, «ὦς ταύχιστα (=ὅσον τὸ δυνατὸν τάχιστα) φεύγω».

Θέματα ἀπλοῦν.

Φανερὰ καὶ δικαίως ἀγαπῶσι τοὺς γονεῖς μάλιστα τὰ τέκνα.—Οἱ στρατηγὸς δόδηγει τοὺς στρατιώτας ταχέως εἰς τὸ στρατόπεδον.^Ο Ταῦτα ἀπόφενε τὸν κόλακα περισσότερον

παρὰ τὸν ἔχθρον.—Εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους ἡ ὑπερηφανία ἦτο ἀρχὴ τῆς τιμωρίας τοῦ Θεοῦ.—‘Ο εὐγενὴς ἀνθρώπος πρέπει νὰ ὑποφέρῃ τολμηρῶς καὶ γενναῖως τοὺς κόπους τῆς ζωῆς.—‘Ο λύκος βλέπει διαπεραστικά τερούν ἢ ὁ σκύλος, ἀλλὰ διαπεραστικά τατα βλέπουσιν οἱ κόρακες καὶ οἱ γῦπες.—Εἶναι εὔκολότερον τὸ δύπτειν βέλη καλῶς καὶ ἀσφαλῶς παρὰ λίθους καὶ κοντάρια.—Πουθενὰ τὸν Θεὸν δὲν βλέπομεν, εἶναι δὲ ὁ Θεὸς παντοῦ.—Οἱ Ἀθηναῖοι ἤσαν πρῶτον μὲν ἀδύνατοι, ὅπερον δὲ ἤσαν δυνατώτεροι ὅλων τῶν Ἑλλήνων.—Καθὼς εἰς τὸν πόλεμον ὁ σίδηρος εἶναι ὠφελιμότερος ἢ ὁ χρυσός, τοιουτορόπως εἰς τὴν ζωὴν ἡ φρόνησις εἶναι ὠφελιμωτέρα τοῦ πλούτου.

ΜΑΘΗΜΑ 30.

Αἱ σπουδαιότεραι προσθέσεις.

Μετὰ γενικῆς	ἄνευ (χωρίς, ἄνευ)	Μετὰ δοτικῆς	ἐν (στάσιν σημ. = εἰς).
	ἀντὶ (ἀντὶ)		
	ἀπὸ (ἀπὸ)		
Μετ' αἰτιατ.	περὶ (περὶ, διὰ)	διὰ (μετὰ γεν. = διὰ μέσου, μετ' αἰτιατ. = ἐνεκα).	περὶ (περὶ, διὰ)
	πρὸ (πρὸ)		
	ὑπὲρ (περὶ, διὰ)		
Μετὰ τριῶν πτώσεων	ὑπὸ (μετὰ παθ. βῆμ. = ἀπὸ)	οἷα (μετὰ γεν. = διὰ μέσου, μετ' αἰτ. αἰτ. = συμφώνως, οὗταί).	οἷα (μετὰ γεν. = διὰ μέσου, μετ' αἰτ. αἰτ. = συμφώνως, οὗταί).
	πρὸς (εἰς, ἐναντίον, ὡς πρός, ἀπέναντι).		κατὰ (μετὰ γεν. = κατώ, μετ' αἰτ. = συμφώνως, κατά).
	ὁς (πάντοτε μετὰ προσώ- που = πρός).		μετὰ (μετὰ γεν. = ὅμοιος, μετ' αἰτ. διστερον, κα- τόπιν).

Μετὰ τριῶν πτώσεων **παρὸς** (μετὰ γενικ. = ἐκ μέρους; μετὰ δοτ. = πλησίον, μετ'
αἰτιατ. = πλησίον, κατὰ μῆκος, ἐναντίον, ἐν καιρῷ, πρός) **δοένω** (ἔχω δύναμιν,
δύναμις).

Θέματα ἀρχαῖα.

Θάρσος πρὸς τὰς συμφορὰς μέγα σθένει.—‘Ησαν πόλεις πολλαὶ ἐν τῷ πεδίῳ παρὰ τὰς Τίγρηντας επικήπολεις· Ο βίος

τοῖς πλείστοις τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ τῆς θαλάττης ἦν.—Σὺν τοῖς θεοῖς πάντα ἐστὶν ἀσφαλῆ.—Σωκράτης διὰ παντὸς τοῦ βίου εὔξενος ἦν καὶ ἀληθῆς καὶ δίκαιος.—Τοῖς συμμάχοις ἦν περὶ τῆς ψυχῆς πρὸς τοὺς πολεμίους ἀγών.—"Ἄγει τὸ θεῖον τοὺς κακοὺς πρὸς τὴν δίκην.—Μεγάλη λύπη ἦν παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις διὰ τὸν Αεωνίδου θάνατον.—Φίλον πρὸς ἄνδρα ἐλευθέρως λέγε.—Οἱ πόλεμοι πρέσβεις πέμπουσιν εἰς τὴν πόλιν περὶ τῆς εἰρήνης.—Ἄεὶ τὸν ὅμοιον ἄγει Θεὸς εἰς τὸν ὅμοιον.—Οἱ Ἀθηναῖοι ἐπάγου ἄξιοι εἰσὶ τῶν Ἑλλήνων μάλιστα διὰ τὴν ἐν τοῖς πρὸς τοὺς Πέρσας πόλεμοις ἀρετήν.—Δουλείαν κακίστην καὶ χαλεπωτάτην λέγω τὴν παρὰ τοῖς κακίστοις δεσπότηις (δηλ. δουλείαν).—Πρὸς αὐτὸν δργὴν οὐκ ἔχει γρηγορὸς πατήρ.

Θέμα ἀπλοῦν.

Δὲν ἦτο ἀσφαλὲς εἰς τοὺς στρατιώτας (δοτ.) νὰ μένωσιν (ἀπαρέμ.) εἰς τὰ ὅρη (ἐν) διὰ τὸ πλῆθος τῆς γιόνος.—Ἡ μάχη εἰς τὸν Μαραθῶνα ἦτο ἀγών διὰ (ὑπὲρ) πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα.—Πρὸ τῶν θυρῶν τῆς πόλεως κατὰ μῆκος (παρὰ) τοῦ ποταμοῦ ἦτο τὸ στρατόπεδον τῶν ἐχθρῶν.—Διὰ τὸν πλοῦτον μόνον δὲν εἶνε οἱ ἀνθρώποι εὐτυχεῖς.—Οἱ πόλεμοι τῶν Περσῶν ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων ἤσαν κατόπιν τῆς φυγῆς τοῦ Ἰππίου, τοῦ σίον τοῦ Πεισιστράτου.—Κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Δράκοντος ἦτο μικρὰ ἀμαρτήματα (ἀπλῆ γενικῆ) ἦτο δὲ θάνατος.—Ο θάνατος διὰ τὴν (ὑπὲρ) πατρίδα εἶνε ωραῖος καὶ ἔνδοξος.—Ἡ δυστυχία ὁδηγεῖ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐσέβειαν.—Τὰ μακρὰ τελῇ ἀπὸ τῆς πόλεως⁽¹⁾ μέχρι τοῦ Πειραιῶς ὀνομάζουσιν οἱ Ἀθηναῖοι σκέλη.—Πρὸ τῆς κυριαρχίας τοῦ Κροίσου ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἀσίᾳ ἤσαν ἐλεύθεροι.—Μὲ

(1) Διὰ τῆς λέξεως ἡ στυλεύσις.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν βοήθειαν (σὺν) τοῦ Θεοῦ εἶνε καὶ τὸ δυσκολώτατον εὔ-
κολον, χωρὶς (ἄνευ) δὲ τοῦ Θεοῦ εἶνε καὶ τὸ εύκολώτατον
οὐχὶ κατορθωτὸν (δυνατόν).

ΜΑΘΗΜΑ 31.

Ἄριθμητικά.

Ἀέξεις.

Ο σταθμὸς (ή ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ πορείᾳ, ἡμερήσιον διά-
στημα, σταθμὸς=5 παρασάγγαι), διπλασια (παρασάγγης=διάστημα 30 σταδίων=5 $\frac{1}{2}$ χιλιόμετρα), τὸ
πλήθυον, -ου (πλέθρον=διάστημα 100 ποδῶν Ἑλληνι-
κῶν=31 μέτρα), τὸ στάδιον (-ου (=στάδιον 6 πλέθρα
=186 μέτρα, 40 δὲ στάδια=γεωγραφικὸν μῆλον=7 $\frac{1}{2}$ χι-
λιόμετρα), ή ὅλυμπον μπιάς, -άδος (χρονικὸν διάστημα τε-
τραετές, ὀλυμπιάς), δ σύμβολος (δ συμβουλεύων,
σύμβουλος), δ Νηρεύς, -έως (Θεός θαλάσσης).

Σημ. Οἱ μαθηταὶ ἃς μάθωσιν καλῶς τὰ ἀριθμητικὰ ἐπιθετικά καὶ τὸ οὖς εἰς
καὶ μηδεὶς (κανεὶς οὐχὶ, κανεὶς μή).

Θέματα ἀριθμητικά.

Δαρεῖφ, τῷ τῶν Ηερσῶν βασιλεῖ, καὶ Παρυσάτιδι, τῇ τοῦ Δα-
ρείου γυναικί, δύο υἱεῖς ἦσαν, Ἀρταξέρξης καὶ Κῦρος.—Σύμ-
βουλος οὐδεὶς ἐστι βελτίων χρόνου.—Ἡ φιλία ἐστὶ μία φυχὴ
ἐν δυοῖν σώμασιν.—Ο Μαρσύας ποταμὸς εἴκοσι καὶ πέντε πό-
δας ἔχει τὸ εὔρος.—Εἰς ἐστι δοῦλος οἰκίας, δ δεσπότης.—
Τῶν ἑπτὰ (δηλ. σοφῶν) σοφώτατος ἦν Σόλων.—Σεμέλη μία
ἦν τῶν Κάρδμου θυγατέρων.—Παρὰ τὴν πόλιν ἦν πυραμὶς τὸ
μὲν εὔρος ἐνὸς πλέθρου, τὸ δ' ὕψος δυοῖν.—Κρείττον ἐστιν ἔνα

φίλοις ἔχειν πολλοῦ ἀξιοῦ η̄ πολλοὺς οὐδενὸς ἀξίους.—Βέβαιον οὐδέν ἐστιν ἐν θυγατῶν βίῳ.—Κενῆς δόξης οὐδὲν ἀθλιώτερον.

Θέμα ἀπλούσιον.

Εἰς τὸ στόμα ἐνὸς παιδίου εἶνε εἴκοσι τέσσαρα ὁδόντια, εἰς τὸ στόμα δ' ἐνὸς ἀνδρὸς εἶνε περισσότερα. — Τὰ ὄνόματα τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς Ἑλλάδος ἦσαν περιφημότατα. — Ὁ Πύρρος, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰπερίου, ἦτο εἰς τὴν Ἱταλίαν δύο ἔτη καὶ τέσσαρας μῆνας. — Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἔχει τρεῖς λιμένας, ἐκ τῶν τριῶν (γενικ.) δὲ ώραιότατος καὶ ἀριστος ἦτο ὁ (λιμήν) τοῦ Πειραιῶς. — Τὸ πλάτος τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ εἶνε τέσσαρα στάδια (γενική). — Κανεὶς δὲν εἶνε εὔτυχὴς πρὸ τοῦ θανάτου. — Ὁ Ἄγιλλεὺς ἦτο υἱὸς τῆς Θέτιδος, μιᾶς τῶν θυγατέρων τοῦ Νηρέως. — Εἰς δυνατώτερος καὶ τολμηρότερος εἶνε καλλιτερος παρὰ πολλοὶ ἀδύνατοι καὶ δειλοί. — Ἡσαν δώδεκα βασιλεῖς τῶν Περσῶν. — Ἡ τάφρος τῆς πόλεως ἔχει πλάτος εἴκοσι ποδῶν, βάθος δὲ δέκα ὅκτω ποδῶν. — Ἡ ἔχθρα τῶν υἱῶν τοῦ Οἰδίποδος ἦτο αἵτια τοῦ πολέμου τῶν ἑπτὰ ἐναντίον τῶν Θηβῶν (¹).

ΜΑΘΗΜΑ 32.

Συνέχεια ἀριθμητικῶν.

Ἀέξεις.

Μ ύ ο τ ο ι,-α ι,-α=10000, μ υ ι ο ι, ι α,-ι ο ν=ἀναρθριμητος.

Θέμα ἀργαζον.

Ἄπέχει Πύλος Σπάρτης στάδια τετρακόσια. — Απὸ τοῦ Εύρεπου (²) πεντακόσια τριάκοντα στάδια ἐστιν εἰς Θερμο-

(1) =τῶν ἑπτὰ ἐπὶ θήρας.

(2) Ὁ πορθμὸς μεταξὺ Εύδοιλας καὶ Ἔηφας, Εὔριπος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πύλας. — Ἐν τῇ ἐν Πλαταιαῖς μάχῃ γὰρ ὁ τῶν Ἑλλήνων ἀριθμὸς εἰς (¹) δέκα μυριάδας, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντήκοντα. — Ἔτος χρόνος ἐστὶ δώδεκα μηνῶν ἡ τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ὥμερῶν. — Ἀπὸ τοῦ Φοίνικος ποταμοῦ πέντε καὶ δέκα στάδια ἔστιν εἰς Θερμοπύλας. — Ἀριθμὸς συμπάσης (²) τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως τῶν μετὰ Κύρου Ἑλλήνων σταθμοὶ διακόσιοι πέντε καὶ δέκα, παρασάγγαι γίλιοι ἑκατὸν πεντήκοντα πέντε, στάδια τρισμύρια τετρακισγίλια ἑξακόσια πεντήκοντα, χρόνου δὲ πλῆθος ἐνιαυτὸς καὶ τρεῖς μῆνες. — Διονύσιος δικτὺς καὶ τριάκοντα ἔτη γὰρ τύραννος Συρακουσῶν.

Θέμα ἀπλούση.

Εἰς τὸν στρατὸν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἦσαν δώδεκα χιλιάδες Μακεδόνες. — Τρεῖς ναοὶ ἦσαν ὁραιότατοι ἐκ τῶν τετρακοσίων ναῶν (γενικὴ) τῆς Ρώμης. — Εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Κλεάρχου, τοῦ στρατηγοῦ τοῦ νεωτέρου Κύρου, ἦσαν χιλιοὶ βαρέως ὥπλισμένοι στρατιῶται καὶ διακόσιοι τοξόται. — Οὐ θάνατος τοῦ Λεωνίδου καὶ τῶν τριακοσίων Σπαρτιατῶν ἦτο ἐνδοξότατος. — Οὐλη ἡ δύναμις τοῦ Κύρου ἦτο ἑκατὸν χιλιάδες Περσῶν καὶ δέκα τρεῖς χιλιάδες Ἑλλήνων. — Η Ἡράκλεια (³) ἀπέχει τῆς θαλάσσης εἴκοσι στάδια. — Άι ὁραιόταται πυραμίδες ἔχουσιν ὑψος τετρακοσίων ποδῶν. — Αναρίθμητοι εἶνε αἱ φροντίδες καὶ οἱ κόποι τῆς ζωῆς. — Οὐ ἀριθμὸς τῶν Περσῶν εἰς τὴν ἐν Μαραθῶν μάχην ἦτο περίπου (εἰς) ἑκατὸν δέκα χιλιάδες, τῶν δὲ Ἀθηναίων περίπου ἐνδεκα. — Τὰ τείχη τῆς Βαβυλῶνος ἦσαν κατὰ τὸ ὑψος διακοσίων ποδῶν καὶ κατὰ τὸ πλάτος πεντήκοντα ποδῶν.

(1) Ή εἰς μετ' ἀριθμητικῶν=περίπου.

(2) σύ μ πας,-χ σα-αν=πᾶς διμοῦ, δλόκληρος.

(3) Πόλις τῆς Φθιώτιδος παρά τὰς Θερμοπύλας πρότερον καλουμένη Τραχιζός.
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΑΘΗΜΑ 33.

Ἄριθμητικὰ τακτικά, ἐπίθετα καὶ ἐπιρρήματα.

Θέμα ἀρχαῖον.

Ζεὺς πρῶτος καὶ κράτιστος πάντων τῶν θεῶν ἐστιν. — Ο δεύτερος καὶ εἰκοστὸς καὶ ὁ ἔκτος καὶ εἰκοστὸς ἐγιαυτὸς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐκπρεπῆς ἐστι μεγάλαις νίκαις (¹) τῶν Ἀθηναίων. — Αλκιβιάδης ἦν ἐβδόμῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει τοῦ πολέμου ἥργεμῶν τῶν Ἀθηναίων. — Πρώτῳ ἔτει τῆς ἐβδόμης καὶ δύγδονηκοστῆς Ὄλυμπιαδος ἦν ἡ ἀρχὴ τοῦ πολέμου τοῦ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων. — Κῦρος μὲν ἦν πρῶτος, Καμβύσης δὲ δεύτερος, Ἀρταξέρξης δ' ἔκτος βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἦν. — Η παιδεία τοῖς ἀνθρώποις δεύτερος ἥλιός ἐστιν. — Η γειτονία τὸ πρῶτον εὐδαιμων ἀνήρ. — Δεκάτῳ ἔτει μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἦν ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία. — Καὶ ἀπαξ φεῦδος λέγειν αἰσχρόν. — Αἱ δεύτεραι πως (²) φροντίδες σοφώτεραι. — Τὰ τετράκις τέτταρά ἐστιν ἑκατόδεκα. — Τὰ δἰς πέντε δέκα ἐστίν.

Θέμα ἀπλοῦν.

Παρὰ τοῖς Ρωμαίοις ἡ πρώτη, ἡ πέμπτη ἢ ἡ ἐβδόμη, ἡ δεκάτη τρίτη ἢ δεκάτη πέμπτη ἡμέρα τοῦ μηνὸς ἦτο ἔξαιρετος. — Η ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία ἦτο εἰς τὸ πρῶτον (δοτικ.) ἔτος τῆς ἐβδομηκοστῆς πέμπτης Ὄλυμπιαδος. — Εἰς ποὺς εἶνε τὸ ἔξακοσιοστὸν μέρος ἐνὸς σταδίου, ἐν δὲ στάδιον εἶνε τὸ τριακοστὸν μέρος ἐνὸς παρασάγγου. — Εν ἔτος εἶνε τὸ τέταρτον μέρος μιᾶς Ὄλυμπιαδος. — Ο Ξέρξης δὲ δεύτερος ἦτο ὁ ἐβδομοὶς βασιλεὺς τῶν Περσῶν. — Η ἡμέρα εἶνε τὸ τριακοσιοστὸν ἔξηκοστὸν πέμπτον μέρος τοῦ ἔτους, δὲ μὴν τὸ δωδέκατον. — Ο θάνατος τοῦ μεγάλου

(1) σημαίνει αἰτίαν = διὰ νίκας.

(2) = κάπως, χωρὶς θητικές απόστροφες Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Αλεξάνδρου ἦτο εἰς τὸ δεύτερον ἔτος (δοτ.) τῆς ἑκατοστῆς δεκάτης τετάρτης Ολυμπιάδος.—Οἱ γέροντες εἶνε δύο φορὰς παιδία.

ΣΗΜ. Τρέπομεν τὰς Ὀλυμπιάδας εἰς χριστιανικά ἔτη, ἀφ' οὐ πολλαπλασιάσωμεν τὴν προτέραν Ὀλυμπιάδα τῆς δεδομένης ἐπὶ 4, προσθέσωμεν εἰτα καὶ τὰ ἔτη τῆς δεδομένης Ὀλυμπιάδος, ἀφαιρέσωμεν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 776. Τὸ διάλογον σημαίνει τὰ πρὸ Χριστοῦ ἔτη. Ἐὰν δὲ ὁ ἀριθμὸς εἴνε μεῖζων τοῦ 776, ὁ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν αὐτοῦ εὑρισκόμενος ἀριθμὸς δηλοῖ τὰ μετὰ Χριστὸν ἔτη.

ΜΑΘΗΜΑ 34.

Ἄντωνυμίαι.

Ἀέξεις.

Πράττω (τὸ αἱ μακρὸν = κάμνω, ἐργάζομαι), εὖ πράττω ἢ καλῶς πράττω (=εὔτυχῶ), κακῶς πράττω (=δυστυχῶ).—δὴ (=βεβαίως). — εἰ—ἔάν.—πολλοὶ μοι εἰσι φίλοι—ἔχω πολλοὺς φίλους.

Θέμα ἀρχαῖον.

Ἡ πατρίς ἐστι κοινὴ μήτηρ ἡμῶν πάντων. — Οἱ γονεῖς στέργουσιν ἡμᾶς, ἡμεῖς δὲ στέργομεν τοὺς γονέας.—Πολλοὶ ἡμῶν τὴν ἡδονὴν μᾶλλον στέργουσιν ἢ τὸν πόνον.—Οὐδὲν δινῶν, ὃ παιδεῖς, γῆδιν ἐστι τοῦ τῶν γονέων ἐπαίνου.—Τιμεῖς, ὃ παιδεῖς, φεύγετε τὸ ψεῦδος, τὸ ψεῦδος γὰρ ὡμᾶς εἰς ὅλεθρον ἄγει.—Θεὸς εύμενὴς πατήρ ἐστι καὶ ἐμοὶ καὶ ἡμῖν πᾶσιν.—Ο Θεοῦ διφθαλμὸς δεῖ σε βλέπει καὶ τὰ σὰ ἔργα.—Ἔμιν πᾶσιν ἐστιν ἡ φύσις θηγανή.—Θεὸς ἡμᾶς στέργει ὡς πατήρ τὰ τέκνα.—Τῶν συμφορῶν τῶν σῶν διφθόγνος τῶν γειτόνων σου αἰτιός ἐστιν.—Πολλοὶ κακῶς πράττουσιν, οὐ δὴ μόνος.—Εἰ εὖ πράττεις, πολλοί σοι φίλοι εἰσίν.

Θέμα απλούσια.

‘Η ἐπιστολὴ τοῦ ἴδιου σου ἀδελφοῦ φέρει εἰς τὸν ἴδιον μας πατέρα, εἰς ἐμὲ καὶ εἰς ὅλους ἡμᾶς μεγάλην χαράν.—‘Ο Θεὸς σῷζει σὲ καὶ ἐμὲ καὶ ὅλους ἡμᾶς τῶν κινδύνων.—Αἱ ἴδιαι σας ἐπιστολαὶ εἶνε εἰς ἡμᾶς πάντοτε εὐάρεστοι.—Πολλοὶ ἄνθρωποι εἶνε πτωχοὶ καὶ δυστυχεῖς, οὐχὶ σὺ μόνος.—Διὰ τὰς ἴδιας σας εὐεργεσίας πολλοὶ πτωχοὶ εἶνε εὐτυχεῖς.—‘Η δυστυχία τοῦ ἴδιου μας εὐεργέτου προξενεῖ εἰς πάντας ἡμᾶς μεγάλην λύπην.—Τίποτε δὲν προξενεῖ εἰς ἡμᾶς μεγαλειτέραν χαρὰν παρὰ ἡ ἴδια σου εὐνοϊκὴ διάθεσις.—Κατὰ τὴν ἴδιαν σου γνώμην ὁ ἀσεβὴς εἶνε δυστυχής.—‘Η ἴδια μου ζωὴ εἶνε εἰς ἐμὲ τόσον⁽¹⁾ ἀγαπητή, ὃσον εἰς σὲ εἶνε ἡ ἴδια σου.—Οἱ ἴδιοι μας γονεῖς εἶνε μάλιστα ἴδιοι μου εὐεργέται.—‘Ο ἴδιος σας σύμβουλος προξενεῖ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τοὺς ἴδιους μας φίλους πάντοτε μεγάλας ὠφελείας.—Εἰς τὸν ἴδιον σας λιμένα εἶνε πολλὰ καὶ μεγάλα πλοῖα καὶ φέρουσιν εἰς σᾶς ὅλα τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα⁽²⁾.

ΜΑΘΗΜΑ 35.

Λέξεις.

Παῖς = κτυπῶ, πατάσσω. — παντοῖος, -α, -ον = παντοειδῆς.

Θέμα ἀρχαῖον.

‘Ο ψευδὴς ἄγθρωπος οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις βλάβην παρέχει, ἀλλὰ πολὺ μάλιστα αὐτὸς ἔσωτφ.—Μή δεὶ τὰ αὐτὰ λέγε.—Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης ἀλλήλοις ἔχθροι ἦσαν.—Πολλοὶ

(1) τὸ τόσον . . . ὅσον = σῦντος . . . ως.

(2) τὰ ἐπιτήδεια.

ἄνθρωποι τὰ ἔαυτῶν ἀμαρτίματα μὲν οὐ βλέπουσι, τὰ δὲ
ἄλλων ἀκριβῶς βλέπουσιν. — Ὁ λέων καὶ ὁ ἐλέφας πολέμιοι
ἀλλήλοις εἰσίν. — Ἐκαστος αὐτὸς αὐτῷ μάλιστα φίλος. — Οὐδὲν
ἀεὶ ταῦτα μένει. — Ὁ σοφὸς ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν σύστασιν. — Οἱ ἐλέ-
φαντες παίουσι τοὺς δόδούς σφᾶς αὐτούς. — Παιδεῖς τῶν αὐτῶν
γονέων οὐκ ἀεὶ ἀλλήλοις ἔμοιοι εἰσίν. — Οἱ ἄνθρωποι αὐτοῖς
εἰσιν ἔαυτοῖς πολέμιοι. — Ἐλεύθερον φύλαττε τὸν σαυτοῦ τρό-
πον. — Οὐδὲν οὔτως ἡμέτερόν ἐστιν, ώς ἡμεῖς ἡμῖν αὐτοῖς. —
Πρὸς τὴν ἀνάγκην πάντα τάλλα ἐστιν ἀσθενῆ. — Ἄλλων ἔπαι-
νον μᾶλλον ἡ σαυτοῦ λέγε.

Θέμα ἀπλοῦν.

Οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι δὲν ἔχουσι πάντοτε τοὺς ἰδίους τρό-
πους. — Η εὔτυχία τόρα ὑπάρχει εἰς ἐμέ, τόρα δὲ εἰς ἄλλον
εἶνε εὔνοϊκή. — Ἐκαστος ἀπὸ ἡμᾶς (γενικ.) ἔχει πολλὰς καὶ
παντοειδεῖς ἐλπίδας. — Αἱ ἴδιαί μας γνῶμαι, ἡ ἴδική σου
καὶ ἡ ἴδική μου, εἶνε ἐναντίαι ἀλλήλων (δοτικ.). — Τὴν ζωὴν
καὶ τὴν ψυχὴν ἔχεις οὐχὶ διὰ (ὑπὲρ) τὸν ἔαυτόν σου μόνον,
ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς συμπολίτας σου. — Τὰ
ἀμαρτίματα τῶν ἄλλων βλέπομεν, ἀλλὰ τὰ ἴδια μας δὲν
βλέπομεν πολλάκις. — Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ πολλάκις εἶνε
αἵτια τῶν ἴδιων των δυστυχιῶν. — Κακοὶ ἄνθρωποι
οὔτε πρὸς ἀλλήλους (δοτικ.) οὔτε πρὸς ἄλλους (δοτ.) εἶνε
ἀληθεῖς φίλοι. — Οὐχὶ εἰς ἡμᾶς (δοτικ.), ἀλλ᾽ εἰς τοὺς ἔαυτούς
σας, αἱ ἄτιμοι σας πράξεις προξενοῦσι βλάβην. — Ἄγαπα
τὸν διδάσκαλόν σου καὶ ἔχει πεποίθησιν εἰς τὰς συμβουλάς
του. — Οἱ ἄνθρωποι ἀγαπῶσι τοὺς ἔαυτούς των τὰ μέγιστα.
— Ολίγοι ἄνθρωποι εἶνε οἱ ἴδιοι εἰς τὴν εὔτυχίαν καὶ δυσ-
τυχίαν (ἐν). — Ἔχει πεποίθησιν εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς τὸν

έαυτόν σου (δοτικ.), διότι ούδεν εἶνε ἀνοητότερον ἀπὸ τὸ⁽¹⁾ νὰ ἔχῃς πεποίθησιν εἰς ἄλλους ἀνθρώπους (δοτικ.).

ΜΑΘΗΜΑ 36.

Θέμα ἀρχαῖον.

Φεῦγε τοὺς ἀσέμνους λόγους, οὗτοι γὰρ οὐ πρέπουσι καλῷ κακῷθῷ νεανίᾳ.—Οὗτος πλουσιώτατός ἐστιν, ὃς τοὺς πλείστους φίλους ἔχει.—Οὗτοι μὲν ἡμοὶ φίλοι εἰσίν, ἐκεῖνοι δὲ πολέμοι.—“Ἡδονὴν αἰσχρὰν φεῦγε, αὕτη γὰρ λύπην τίκτει.—Τὸ αὐτό, θὲν μοὶ καὶ ὑμῖν ῥᾶστόν ἐστιν, ἄλλοις πολλάκις χαλεπώτατόν ἐστιν.”—“Ἡδε ἡ ἡμέρα ἡμῖν μεγάλων κακῶν αἰτίᾳ ἐστιν.—Οὗτός ἐστι βέλτιστος ἀνήρ, οὐ γάρ ψυχὴν ἐλευθέρα ἀμαρτημάτων ἐστιν.”—Ο διδάσκαλος τούτους τοὺς παιδίας μάλιστα στέργει, ὥν γάρ σπουδὴν πράξει φανερά ἐστιν.—“Οπερ ἐν νηὶ μὲν ὁ κυβερνήτης, ἐν πόλει δὲ νόμος, τοῦτο Θεὸς ἐν κόσμῳ (δηλ. ἐστιν).

Θέμα ἀπλοῦν.

Εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν (δοτ.), ἐν τῇ ὁποίᾳ ἦτο ἡ μάχη ἐν Πλαταιαῖς, ἦτο καὶ ἡ μάχη παρὰ τὴν Μυκάλην.—Οὗτος εἶνε μέγιστος καὶ πρῶτος νόμιος ἀγάπα ἔκαστον ἀνθρωπον ὡς τὸν έαυτόν σου.—Ἐκεῖναι αἱ τέρψεις, τὰς ὁποίας σεῖς ἀγαπᾶτε, δὲν εἶνε αἱ ἴδιαι, αἴτινες εἶνε εὐάρεστοι εἰς ἡμᾶς.—Ταύτην τὴν πόλιν ὄνομάζω καλλίστην, ἐν τῇ ὁποίᾳ οἱ πολῖται προθυμότατα φυλάττουσι τοὺς νόμους.—Δὲν εἶνε ἴδιος μου φίλος οὗτος, τοῦ ὁποίου οἱ λόγοι εἶνε ὑπερήφανοι, ἀλλ' ἐκεῖνον ἀγαπῶ πολύ, εἰς τὸν ὁποῖον (δοτικ.) ἡ ἀρετὴ εἶνε ἀγαπητή.—Καὶ ἐκεῖνον ἀγαπῶμεν πολλάκις, πρὸς τὸν ὁποῖον ούδεν κοινὸν εἰς ἡμᾶς (δοτ.) ὑπάρχει.—Στερεω-

(1)=τοῦ πιστεύειν η=η τὸ πιστεύειν.

τάτη φιλία εἶνε ἐκείνη, τῆς δποίας βάσις εἶνε ἡ δικαιοσύνη.
— Ἐκεῖνος, ὁ δποῖος ἔχει τὴν δικαιοσύνην εἰς (ἐν) τὴν ψυχήν
του, εἶνε οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς ἄλλους (δοτικ.) ὀφέλιμος,
ἄλλὰ καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν του τὰ μέγιστα.

ΜΑΘΗΜΑ 37.

‘Ρήματα ἀσυνναίρετα εἰς ω.

Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς ἐνεργητικός.

• Αἴξεις.

Ἄγορεύω (=λέγω), κακῶς ἀγορεύω τινὰ (=κακολογῶ, ὑβρίζω). — ἀκούω (ἀκούω) μὲ γενικὴν καὶ μετοχήν. — βασιλεύω (εἰμὶ βασιλεύς, δεσπόζω, ἀρχω) μετὰ γενικῆς. — δακρύω (τὸν μακρὸν)=κλαίω, δακρύω, γύνω δάκρυα. — διαμένω, διάγω. — διαφέρω (μετὰ γενικ.)=εἶμαι διάφορος (ἀνόμοιος), ὑπερέχω. — θηρεύω (=κυνηγῶ, ζητῶ). — κελεύω (μετ' αἰτιατ. καὶ ἀπαρέμφ.)=προστάσσω, παρακανῶ. — λύω (τὸν μακρὸν)=λύω. — διαλύω (=διαλύω, ἔξολοθρεύω). — καταπαύω (=καταπαύω, τελειώνω, κονεύω). — ἀποπέμπω (=ἀποστέλλω, ἀπομακρύνω). — καταπέμπω (=στέλλω κάτω). — στρατεύω (καὶ μέσον δμοίως)=ἐκστρατεύω. — τοξεύω (ὅπτω τὸ τόξον, τοξεύω). — ὑποπτεύω (μετ' αἰτιατ.=ἔχω ὑποψίαν, ὑποπτεύω). — φονεύω (ώς νῦν). — ἐπιγράφω (γράφω ἐπάνω). — εἰ (μὲ δριστικὴν καὶ εὐπτικὴν). — ἐάν καὶ ἀν (μὲ ὑποτακτικὴν). — διθησαυροφυλάκιον, θησαυρός).

Θέματα ἀρχαῖα.

Ο στρατηγὸς ἐκέλευε τοὺς τοξότας εἰς τοὺς πολεμίους τοξεύειν. — Ἐν Ἀθύγαιαις νόμος ἦν, ὃς ἐκέλευε μὴ κακῶς

τοὺς νεκροὺς ἀγορεύειν.—Πενία τοῖς ἔχουσιν (δηλ. αὐτὴν) οὐ μικρὰ γόσσες.—Μήποτε ἀκούσιτε ἐμοῦ λέγοντος αἰσχροὺς καὶ φευδεῖς λόγους.—Κύρῳ τῷ νεωτέρῳ ἐπίστευον αἱ πόλεις, ἐπίστευον δ' αἱ ἄνδρες.—Τῶν ἀνδρῶν ἀγορευόντων, σὲ νεανίαι οιγὴν ἔχόντων.—Φεῦγ' ἡδονὴν φέρουσαν ὕστερον βλάβην.—Οὐ μόνον τῇ ἀνδρείᾳ διέφερεν Ὁδυσσεὺς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῇ σωφροσύνῃ.—Ἐὰν καλὸν ἔχῃς σῶμα καὶ ψυχὴν κακήν, καλὴν ἔχεις ναῦν καὶ κυθερνήτην κακόν.—Ο πράτιστος βασιλεύετω.—Ἐν Λακεδαιμονίῳ δὲ νόμος υἱὸν βασιλέως βασιλεύειν κελεύει, εἰ δὲ υἱὸς οὐκ ἔστιν, δὲ ἀδελφὸς βασιλεύει.—Λάμβδα ταῖς ἀσπίσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπέγραψαν, ὥσπερ οἱ Μεσσάγιοι μὲν.—Φίλους ἔχων γόμιζε θησαυροὺς ἔχειν.—Μέγα ἐστὶν κέρδος, ἂν ἔχῃς πιστοὺς φίλους.

Θέμα ἀπλοῦν.

Πλατεῖς καὶ βαθεῖς γάνδακες ἐμποδίζουσι τὴν διάβασιν τῶν ἔχθρικῶν ἵππεων.—Νὰ ἐμπιστεύησθε (προστακ.) πάντοτε εἰς τὸν ἀγαθὸν Θεὸν (δοτ.).—Οἱ Πέρσαι ἀνατρέφουσι τὰ παιδία των τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀλήθειαν (πρὸς ἀλήθειαν).—Εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἐκώλυνον ἄλληλα τὰ πλοῖα τῶν Περσῶν καὶ τῶν Φοινίκων.—Οχι ἐκεῖνον, ὅστις (μετοχὴ) πολλῶν βασιλέων εἶνε ἀνώτερος, νομίζω εὔτυχέστατον, ἀλλ᾽ ἐκεῖνον, ὅστις ὑπερέχει πάντων κατὰ τὴν ἀρετὴν (δοτικ.).—Μηδέποτε νὰ λέγωμεν (ὑποτακ.) κακὸν περὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων (αἴτιατ.).—Ἐκ πάντων τῶν τοξιτῶν, τοὺς δοποίους γνωρίζομεν, τὰ μέγιστα τοξεύουσιν οἱ Κρῆτες.—Ο φίλος πρέπει νὰ ἐμπιστεύηται (ἀπαρεμ.) εἰς τὸν φίλον (δοτ.).—Οἱ Λακεδαιμόνιοι ὑπερτεροῦσι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἀνδρείαν.—Ο Κῦρος ἐβασίλευσεν εἰκοσιν ἐννέα ἔτη, ἀλλ᾽ δὲ υἱός του Καμβύσης ἐπτὰ ἔτη.—Ο Ἀγιλλεὺς

πολὺν καιρὸν ἐθρόνει τὸν θάνατον τοῦ φίλου του Πατρόκλου, τὸν ὅποιον πολὺ ἡγάπα. — Οἱ βάρβαροι ἐθαύμαζον τὰ λαμπρὰ ὅπλα καὶ τὰ ωραῖα φροέματα τῶν Ἑλλήνων. — Ἐνῷ οἱ στρατηγοὶ ὀδηγοῦσι⁽¹⁾ τὸν στρατόν των κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ⁽²⁾, οἱ ἐχθροὶ ἵπτεις καταστρέφουσι τὴν γέφυραν τοῦ ποταμοῦ.

ΜΑΘΗΜΑ 38.

Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς παθητικὸς καὶ μέσος.

Ἀέξεις.

Βούλεύομαι (σκέπτομαι, ἀποφασίζω κατ' ἐμαυτόν). — συμβούλεύω (μετὰ δοτικ. = συμβουλεύω) καὶ μέσον συμβούλεύομαι τινα (μεταχειρίζομαι τινα σύμβουλον, συμβουλεύομαι τινα). — βούλομαι (ἐπιθυμῶ). — δούλεύω (εἴμαι δοῦλος, ὑπηρετῶ) μετὰ δοτικῆς. — ἔκφεύγω (μετ' αἰτιατ. = διαφεύγω τινά). — ἐλπίζω (τὸ βραχὺ = ἐλπίζω). — μάχομαι (μετὰ δοτικ. = πολεμῶ). — παρακελεύομαι (μετὰ δοτικ. = προτρέπω, παρακινῶ). — παύω (τινά τινος = παύω), μέσον παύομαι (τινος = παύω ἐμαυτόν τινος). — ἀναπαύω (τινὰ = κάμνω τινὰ ν' ἀναπαύηται), μέσον ἀναπαύομαι (ἀναπαύω ἐμαυτόν, ἀναπαύομαι). — μεταπέμπομαι τινα (στέλλω καὶ προσκαλῶ τινα πρὸς ἐμαυτόν). — προπέμπω (προβοδῶ). — πορεύομαι (περιπατῶ, βαδίζω). — στρατοπεδεύομαι (τοποθετοῦμαι εἰς στρατόπεδον, στρατοπεδεύω) καὶ σπανιότερ. στρατοπεδεύω. — στρατεύομαι καὶ στρατεύω (ἐκστρατεύω).

(1) τῶν στρατιγῶν ἀγέντων.

(2) παρὰ τὸν ποταμόν.

Θέμα αρχαῖον.

Δημοσθένης τοῖς Ἀθηναίοις παρεκελεύετο μὴ ξένους εἰς πόλεμον πέμπειν, ἀλλ' αὐτοὺς στρατεύεσθαι. — Ἐν τῇ Σπάρτῃ οἱ νεανίαι πάντων μάλιστα πρὸς ἀρετὴν ἐπαιδεύοντο. — Οἱ τῶν ἀρίστων Ηερσῶν παῖδες ἐπὶ (¹) ταῖς τοῦ μεγάλου βασιλέως θύραις ἐπαιδεύοντο. — Οὐδεὶς μετ' ὀργῆς ἀσφαλῶς βουλεύεται. — Υπὸ τῶν τοξευόντων καὶ τῶν λίθοις βαλλόντων μέγα πλῆθος πολεμίων ἐφογεύετο. — Υπὸ τῶν Σκυθῶν τοῖς θεοῖς ἵπποι ἐθύοντο. — Οἱ πολέμιοι διὰ τὸ τῶν τοξευμάτων πλῆθος ἐπαύοντο τῆς ὀρμῆς. — Εἰ οἱ Λακεδαιμόνιοι στρατεύοιντο ἔξω (²) χώρας, μάντεις μετεπέμποντο καὶ ιερέας, οἱ ἔφερον πῦρ ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διός. — Βούλου γονέας πρὸ παντὸς στέργειν καὶ ἐν τιμαῖς ἔχειν. — Θεῷ μάχεσθαι δεινόν ἐστι καὶ τύχη.

Θέμα ἀπλοῦν.

Πολλοὶ "Ελληνες (³) ἐβάδιζον εἰς τοὺς Δελφοὺς νὰ συμβουλεύονται τὸν Θεὸν ὡς πρὸς τὰς ὑποθέσεις των (⁴). — Παρὰ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων ἀπεστέλλοντο πολλάκις ἀπεσταλμένοι πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν. — Τὸ νὰ συμβουλεύῃ αὐτὸς τὸν ἑαυτόν του εἶνε δυσκολώτερον παρὰ τοὺς ἄλλους. — Τὰ παιδία πρέπει νὰ ἀνατρέψωνται καλῶς, ἵνα μὴ (ὑποτακτ.) ὑπηρετῶσι τὰ πάθη (δοτικ.). — Οἱ ἔχθροὶ δὲν ἐπολέμουν, ἀλλ' ἔφευγον ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτατα (⁵) εἰς τὰ βουνά. — Ο στρατὸς τῶν Ἑλλήνων ἔμενε μερικὰς ἡμέρας εἰς τὸν ποταμὸν (ἐν), διότι ἐκωλύετο τῆς διαβάσεως. — Ότε οἱ ἴδιοι μας στρατηγοὶ ἡτοιμά-

(1) πλησίον.

(2) ἐκτός, ἔξω.

(3) γενική, πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων.

(4) πρὸς τὰ ἔκατων πράγματα πορευόμενοι συνεδουλεύοντο τῷ Θεῷ.

(5) ὡς τάχιστα ψήφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ζοντο πρός πόλεμον (μετοχ. κατὰ δοτ.), ἀνηγγέλλετο (ἐμηνύετο) εἰς αὐτοὺς ἡ φυγὴ τῶν ἐχθρῶν.—Εἰς μερικοὺς βαρβάρους (παρὰ μὲ δοτ.) ἵσαν καὶ γυναικες εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἐὰν (εἰ μετ' εὔπτ.) αἱ τάξεις τῶν ἀνδρῶν διελύοντο, αὗται ἐκώλυνον αὐτοὺς νὰ φεύγωσιν. — “Οσις ἄλλον τινὰ ἐμποδίζει νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν (μετοχ.), εἶνε ἄξιος νὰ νομίζηται ψευδολόγος.—Θέλετε νὰ ἀκούσητε πάντοτε τὸν ὅστις καλῶς σᾶς συμβουλεύει (μετοχ. κατὰ γενικήν).

ΜΑΘΗΜΑ 39.

*Σχηματισμὸς τῶν χρόνων τῶν φωνηεντολήκτων
ὅημάτων. Μέλλων καὶ ἀόριστος ἐνεργ.
καὶ μέσος.*

Ἀέξεις.

Ἐπιβούλεύω (μετὰ δοτικῆς=μελετῶ κακὸν κατά τινος, ἐνεδρεύω, ἐπιβουλεύομαι τινα). — ἴδρυω (τὸ υμαρὸν=τοποθετῶ θεμελιών). — κινδυνεύω (ὑποφέρω κίνδυνον, κινδυνεύω, ὁρψικινδυνῶ, πολεμῶ μὲ κίνδυνον). — μαντεύω (προφητεύω, προλέγω, μαντεύω). — τυραννεύω (ἄρχω, ἔξουσιάζω ὡς τύραννος). — φυγαδεύω (διώκω, ἔξορκίζω). — φυτεύω (βάλλω τινὰ φυτρώσῃ, φυτεύω). — φύω (παράγω, γεννῶ) τὸ υεῖνε καὶ μακρὸν καὶ βραχὺ κατ' ἐνεστῶτα. — ἵαομαι-ῶ ματι (ἰατρεύω, θεραπεύω). — κτάομαι-ῶ ματι (ἀποκτῶ). — νικάω-ῶ (νικῶ). — τελέσω τάσσω (τελειώνω τι, ἀποθνήσκω). — αἰτέω-ῶ (ζητῶ νὰ λάβω). — κοσμέω-ῶ (στολίζω, τακτοποιῶ). — κρατέω-ῶ (τινα = νικῶ, τινὸς = ἄρχω, δεσπόζω). — μισέω-ῶ (μισῶ). — ποιέω-ῶ (κάμνω). — πορθέω-ῶ (=λεηλατῶ, ἔξολο-

θρεύω, κατερημώνω). — ἀξιόθεος (κρίνω ἄξιον, ἔχω τὴν ἀξίωσιν, νομίζω). — δούλος (κάμνω τινὰ δοῦλον, ὑποδουλώνω). — ἐλευθερός (ἐλευθερώνω, κάμνω τινὰ ἐλεύθερον ἀπό τινος). — ὁ Κικέρωνος (κύριον). — ὁ Καῖσαρ (κύριον).

Θέμα αρχαίου.

Οἱ Θηβαῖοι πρότερον μὲν ἔχθιστοι ἦσαν τοῖς Ἀθηναῖσι, Δημοσθένους δὲ παρακελευσαμένου διελύσαντο τὰς ἔχθρας. — Κύρος τοὺς Πέρσας ἐλευθερώσας τοὺς δεσπότας Μήδους ἐδουλώσατο καὶ τῆς ἀλλης Ἀσίας μέχρι (¹) τῆς Αἰγύπτου ἐκράτησεν. — Κόσμησον τὴν ψυχὴν οὐκ ἀλλοτρίῳ, ἀλλὰ τῷ αὐτῇς κόσμῳ. — Ξέρξου συμβουλευομένου τοῖς στρατηγοῖς, εἰ πρὸς τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι, Μαρδόνιος μὲν παρεκελεύσατο στρατεύεσθαι, Ἀρτάθανος δὲ συγεβούλευσε μὴ κινδυνεῦσαι. — Κικέρων ἔλεγεν ὅτι γένεως καταλύσοι τὸν βίον, εἰ παύσειεν Ἀντώνιον τῆς ὕδρεως. — Βροῦτος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐφόγευσαν τὸν Καίσαρα, ἵνα τὴν τυραννίδα παύσειαν μετ' ὀλίγον δὲ χρόνου κακίονι τυράννῳ ἐδούλευσαν. — Οὐδεὶς ἔπαινον γέδοντας ἐκτήσατο. — Φίλου τρόπους γίγνωσκε, μισήσῃς δὲ μή.

§ 17. Οἱ σύνδεσμοι ὅτι καὶ ἵνα, ὅταν προηγῆται ιστορικὸς χρόνος, ἐκφέρονται μετ' εὐκτικῆς, ὡς «ἔλεγεν ὅτι ἀκούοι» καὶ «ἔφονευσα τὸν Καίσαρα, ἵνα παύσαι μι τὴν τυραννίδα».

§ 18. Γενικὴ ὀνόματος μετὰ γενικῆς μετοχῆς λέγεται γενικὴ ἀπόλυτος, ὅταν δὲν ἔχῃ σχέσιν πρός τινα λέξιν τῆς προτάσεως, ὡς «τῶν ἀνδρῶν ἀγορευόντων, οἵ νεανίαι σιγὴν ἔχουσιν». Ἐχουσι δὲ αἱ γενικαὶ ἀπόλυτοι σημασίαν χρονικήν, αἰτιολογικήν, ὑποθετικήν καὶ ἐναντιωματικήν.

(1) μέχρι πηγαδοθεμένου από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Θέμα ἀπλοῦν.

Οἱ τριάκοντα τύραννοι ἐπεβουλεύθησαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν ὅλου τοῦ λαοῦ καὶ τὴν περιουσίαν τῶν πλουσίων πολιτῶν ἀλλ' ὁ Θρασύβουλος ἐνίκησε καὶ ἤλευθερώσε τὴν πόλιν.—“Οταν οἱ Πέρσαι κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐστράτευσαν (γεν. ἀπόλ.), ὁ Ἀπόλλων διέταξε τοὺς Ἀθηναίους συμβουλευομένους αὐτὸν νὰ σώσωσι τὴν πόλιν διὰ ἔυλόν τε γῶν.—Κακὴ συμβουλὴ εἶνε πολλάκις οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς ἐμπιστευθέντας εἰς αὐτὴν βλαβερά, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν συμβουλεύσαντα.—Ποιητής τις ἔλεγε· δὲν ἔθαύμασα τὸν πλοῦτον, τὸν διοῖον εὔκόλως καὶ ὁ κάκιστος ἀπέκτησε. — Μερικοὶ πολῖται συνεβούλευσαν τὸν Σόλωνα νὰ καταλύσῃ τὴν δημοκρατίαν, διότι ἐνόμιζον ὅτι οὗτος ὁ δίκαιος τύραννος θὰ ἔξουσιάσῃ.

ΜΑΘΗΜΑ 40.

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος ἐνεργητικός
καὶ παθητικός.

Ἀέξεις.

Ἄπατά ω-ῶ (ἀπατῶ).—σ υ λ ἄ ω-ῶ (ληστεύω, ἀρπάζω, λεηλατῶ).—τ ι μ ἄ ω-ῶ(τιμῶ).—ἀ δ ι κ ἐ ω-ῶ τινὰ (κάμινω ἀδικίαν εἰς τινα, βλάπτω ἀδικῶ).—ἀ μ ε λ ἐ ω -ῶ τινος (εἴμαι ἀμελής, παραμελῶ, ἀμελῶ).—ἀ ν α χ ω ρ ἐ ω -ῶ (ἐπιστρέφω, γυρίζω ὀπίσω, ἀναχωρῶ). — β ο η θ ἐ ω -ῶ (βοηθῶ, δίδω βοήθειαν ᾧ ἔχομαι εἰς βοήθειαν).—σ τ ε ρ ἐ ω-ῶ (στερῶ, ἀποστερῶ).—φ ι λ ἐ ω -ῶ (ἀγαπῶ). — ζ η λ ὁ ω -ῶ (ζηλεύω) μετ' αἰτιατικῆς. — ζ η μ ι ό ω -ῶ (τιμωρῶ σωματικῶς ᾧ χρηματικῶς).—σ τ ε φ α ν ό ω -ῶ (στεφανώνω).——δ Ἰ α σ ω ν, -ονος (τὸ α μακρόν· κύριον).

Θέμα όργανον.

Τύπο⁽¹⁾ τῇ τῶν Ἀθηναίων Ἀκροπόλει οἱερὸν ἦν Πανός· ἕδρυτο
δὲ τοῦτο τὸ οἱερὸν μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. — Ἀγησι-
λάου βασιλεύοντος, ἔνιοι τῶν Εἵλωτων ἔθουλεύσαντο πάντας
τοὺς Σπαρτιάτας φονεῦσαι· ὃ δὲ ἀπαντας, οἱ τοῦτο βεβουλεῦσθαι
ἔμεμγνυντο, θανάτῳ ἐξηγμίωσεν. — Ἀρίστιππος ἔλεγε τοὺς πε-
παιδευμένους διαφέρειν τῶν μὴ πεπαιδευμένων τῷ αὐτῷ, φίπερ
οἱ γῆμεροι⁽²⁾ ἵπποι τῶν ἀγρίων διαφέρουσιν. — Ἀπαντα τὰ τῶν
Περσῶν οἱερὰ καὶ οἱ Μῆδοι τετιμήκασιν. — Η τῶν Συρακοσίων
πόλις λιμέσιν ἐκεκόσμητο μεγίστοις. — Οἱ Λυκούργου νόμοι
τοὺς Λακεδαιμονίους πρὸς ἀνδρείαν πεπαιδευκέναι λέγονται. —
Κύρου οὐδένα νομίζω ὑπὸ πλειόνων πεφιλῆσθαι οὔτε Ἑλλήνων
οὔτε βαρβάρων. — Πολλοὶ ἄλλους ἀπατήσαντες αὐτοὶ ἦπά-
τηνται. — Πίστευσον τῶν ἑταίρων τούτῳ, ὃς καλῶς σοι βεβού-
λευκεν. — Τύπο τῶν Ἀθηναίων πρώτων ως Θεὸς τετιμῆσθαι
λέγεται Ἡρακλῆς. — Βλέπων πεπαίδευμαι εἰς τὰ⁽³⁾ τῶν πολ-
λῶν κακά.

Θέμα ἀπλοῦν.

Μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην ἡ ὁργὴ τοῦ Φιλίππου
κατὰ τῶν Θηβαίων ἦτο μεγαλειτέρα παρὰ κατὰ τῶν Ἀ-
θηναίων· διότι οὗτοι μὲν εἶχον κινδυνεύσῃ ὑπὲρ τῆς ἐλευθε-
ρίας, ἐκεῖνοι δὲ εἶχον ἔξαπατήσῃ αὐτὸν μὴ φυλάξαντες τὴν
πρὸς αὐτὸν πίστιν. — Ο Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Πάτροκλος ἦσαν
φίλοι, διότι εἶχον ἀνατραφῆ⁽⁴⁾ διμοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πη-

(1) ὅ π = ὅποκάτω.

(2) ἐ, ἡ γῆμερος (ὁ γῆμερος, οὐχὶ ἄγριος) ἐπιθ. δικατάλ.

(3) εἰς τὸ βλέπων ἀποδίδοται..

(4) συμπατέε ύω.

λέως. — Οὐδέποτε τὸ νὰ ἔχῃ ὑποχωρήσῃ⁽¹⁾ φέρει εἰς τὸν στρατιώτην μεγάλην δόξαν καὶ τιμήν. — Πολλοὶ διὰ τῶν καλῶν συμβουλῶν⁽²⁾, ἀλλ᾽ οὐχὶ διὰ τῆς ἀρετῆς τὸν ἔχθρὸν ἔχουσιν νικήσῃ. — Κάλλισται πόλεις ἐν τῷ πολέμῳ ὑπὸ τῶν ἔχθρῶν ἔχουσιν ἀφαρπασθῆ. Φοβερὰ εἶναι, καθὼς οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ἡ τιμωρία τῶν θυγατέρων τοῦ Δαναοῦ, αἵτινες κατὰ διαταγὴν τοῦ πατρὸς τῶν (γενικ. ἀπολ.) ἔχουσι φονεύση τοὺς ἄνδρας τῶν. — "Οτε οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰς βοήθειαν ἥρχοντο, οἱ Ἀθηναῖοι ἥδη εἶχον νικήσῃ τοὺς Πέρσας ἐν Μαραθῶνι. — Ἡ Μήδεια, ἡ γυνὴ τοῦ Ἱάσονος, λέγεται ὅτι ἔχει φονεύσῃ τὰ τέκνα τῆς, ἵνα⁽³⁾ τιμωρήσῃ αὐτόν, διότι εἶχε παραμελήση αὐτήν. — Οὐδέποτε ἔχω εἴπη εἰς ὑμᾶς πῶς ἔχετε λυπήσῃ ἐμέ, ὅφ' οὗ οὐδέποτε ἔχετε λυπηθῆ; — Οὐχὶ πάντες, οἵτινες εἶχον διδαχθῆ ὑπὸ τοῦ Σωκράτους, ἔχουσι συμβουλεύση καλῶς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν. — Ηρέπει ἔκαστος νὰ ἔχῃ σκεφθῆ καλῶς περὶ τῶν πράξεων.

ΜΑΘΗΜΑ 41.

Μέλλων καὶ ἀόριστος παθητικός.

Λέξεις.

Ἡ τ τά ο μ αι -ῶμαι(νικῶμαι)ἀποθετικόν. — ὁ ο μ ἀ ω-ῶ (βάλλω τινὰ εἰς κίνησιν, κάμνω τινὰ νὰ δρμάται) καὶ μέσ. ὁ ο μ ἀ ο μ αι -ῶμαι (κινοῦμαι ἐγὼ ὁ ἴδιος, δρμῶμαι). — πλανάω -ῶ (κάμνω τινὰ νὰ πλανᾶται, παραπλανῶ τινα), μέσ. πλανάομαι (περιπλανῶμαι). — ἀριθμέω -ῶ

(1) τὸ βῆμα ἢ να χωρῇ ἀπαρέμφ. παρακείμ.

(2) δοτική.

(3) ἵνα μεθ' ὑποταχτ. ἢ ώς μετά μετοχῆς μέλλοντος.

(ἀριθμῷ, μετῷ). — Ζητέω -ῶ (ζητῶ νὰ εῦρω, ζητῶ). — πολιορκέω -ῶ (πολιορκῶ, κλείω, ἀποκλείω πόλιν). — ἐκπολιορκέω -ῶ (κυριεύω διὰ πολιορκίας). — καταφρονέω -ῶ (καταφρονῶ) μετὰ γενικῆς. — ἐπὶ (μετὰ γενικῆς)=εἰς τὸν καιρόν, ως «ἐπὶ Εἴρησο» (εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Εἴρησον). — δὲ Αρρίστος (κύριον). — δὲ Πομπήιος (κύριον).

Θέμα αρραβών.

Τιθώμηται ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων πολλὰ ἔτη πολιορκηθῆναι λέγεται. — Τπὸ Τιμολέοντος οἱ Καρχηδόνιοι ἐνικήθησαν καὶ πᾶσα ἡ Σικελία ἦλευθερώθη, ἡ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐπορθήθη. — Οὐ θαυμάζω, εἰ δὲ ἄλλους ἀπατήσας αὐτὸς ἀπατηθῆσεται. — Οἱ πολέμιοι ὑφ' ἡμῖν κωλυθήσονται τῆς διαβάσεως τοῦ ποταμοῦ. — Καὶ ταράποντας ὅτι Πομπήιος φονευθείη, ἐδάκρυσε καὶ βαρέως ἔφερε τὸ πρᾶγμα. — Πικρὸν μέν ἐστιν ἀπατηθῆναι ὑπὸ ἔχθρῶν, πικρότερον δὲ ὑπὸ φίλων. — Ακρισίφ, τῷ τῶν Αργείων βασιλεῖ, δὲ Θεὸς ἐμαντεύσατο, ὅτι ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ Δανάης τῆς θυγατρὸς φονευθῆσεται. — Οὐδέποτε ξένος ἀνὴρ ὑπὸ ἐμοῦ ἀδικηθῆσεται, ἀλλ' ἀεὶ τιμηθῆσεται. — Εἳναν ὑπὸ τῶν πολεμίων νικηθῶμεν, οἱ σύμμαχοι ταχέως ὁρμήσονται ώς⁽¹⁾ βοηθήσοντες. — Τῶν πλείστων πόλεων ἐπιπολιορκηθεισῶν, οὐδεμία ἐλπὶς ἔγειται τοὺς πολεμίους ἡττηθῆσεται. — Οἱ βάρβαροι ἐν πολλαῖς μάχαις ὑπὸ τῶν Έλλήνων νικηθέντες ἀνεγάρησαν εἰς τὴν ἑαυτῶν χώραν.

Θέμα ἀπλοῦν.

Γενναῖος ἄνθρωπος διὰ φοβεροισμῶν δὲν θὰ ἐμποδισθῇ νὰ συμβουλεύῃ εἰς τοὺς πολίτας τὰ ἄριστα. — Ταῦτα τὰ ἐπιμελῆ καὶ ὑπὸ πολλῶν ἀρετῶν ἐστολισμένα παιδία θὰ διδαχθῶσιν ὑπὸ τῶν αὐτῶν διδασκάλων. — Εἳναν πράξητε

(1) μετὰ μετοχ. μέλλοντος σημαίνει σκοπόν=ἶνα βοηθήσωσιν.

τὴν ἀδικίαν, θὰ καταστραφῆτε. — Διὰ τῆς παρὰ τὰ Λευκτρα
μάχης οὐχὶ μόνον ἡ πόλις Θῆβαι, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ Ἑλλὰς
ἡλευθερώθη τῇς κυριαρχίᾳς τῶν Σπαρτιατῶν. — Ὁ βασιλεὺς
Δαρεῖος ἥτο πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πολὺ ἐχθρός, διότι ἡ πό-
λις Σάρδεις ὑπ’ αὐτῶν κατεστράφη. — Οἱ ἀστέρες εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν ὑπὸ οὐδενὸς τῶν θυγατρῶν ἐμετρήθησαν καὶ ὑπὸ οὐδε-
νὸς θὰ μετρηθῶσι. — Πολὺν χρόνον ἡ Τροία ἐπολιορκήθη
ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, μετὰ δὲ δέκα ἔτη αὐτῇ ἡ πόλις ἐκνοιεύθη
(διὰ τῆς πολιορκίας) καὶ κατεστράφη. — Ἐπὶ τῆς βασιλείας
τοῦ Ξέρξου οἱ βάρβαροι ἐκινήθησαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος
μετὰ μεγάλης δυνάμεως, ἵνα (¹) ὑποδουλώσωσιν αὐτήν, ἀλλ᾽
ἐνικήθησαν ἐν τῇ μάχῃ παρὰ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὰς Πλα-
ταιάς. — Μηδέποτε νὰ ἀποπλανηθῆτε τῆς ἀληθείας καὶ τῆς
δικαιοσύνης.

§ 19. Τὸ μὴ ἀπαιτεῖ προστακτικὴν ἐνεστῶτος χρόνου καὶ
παρακειμένου καὶ ὑποτακτικὴν ἀορίστου, ὡς «μὴ θαύ-
μαζε», ἀλλὰ «μὴ θαυμάσῃς» καὶ «μὴ λέγετε»,
ἀλλὰ «μὴ εἴπητε», «μὴ πλανηθῆτε», «μὴ πρά-
ξητε» κτλ. μὴ εἰργήσθω τόδε.

ΜΑΘΗΜΑ 42.

‘Ρήματα συνηρημένα. ‘Ρήματα εἰς -έω.

Λέξεις.

·Α σ ζ έ ω -ῶ (=γυμνάζω, ἔξασκω, ἀσκῶ). — δ ο ζ έ ω-ῶ
(=φαίνομαι, νομίζω). — ε ὑ δ α ι μ ο ν έ ω -ῶ (εὔδαιμων εῖ-
μαι, εὔτυχῶ). — ε ὑ τ ν γ έ ω -ῶ (εῖμαι εὔτυχής, εὔτυχῶ). —
ἀ τ υ γ έ ω -ῶ (εῖμαι ἀτυχής, δυστυχῶ). — δ υ σ τ υ γ έ ω -ῶ

---

(1) ὡς δευλωσόμενοι αὐτήν.

(εῖμαι δυστυχής, δυστυχῶ). — λαλέω (εἶμαι λάλος, φλυαρῶ, λέγω). — λυπέω (λύπην προξενῶ εἰς τινα, λυπῶ τινα). — μιμοῦμαι (μιμοῦμαι). — νοσέω (ἀσθενῶ). — οἰκέω (κατοικῶ). — ἐνοικέω (ἐγκατοικῶ). — οἰκοδομέω (κτίζω). — πολεμέω (πολεμῶ κατά τινος). — πονέω (ἐργάζομαι, κοπιάζω). — τιμώ (βοηθῶ) καὶ μέσον τιμώροιοῦ μιαῖς τινα (κολάζω, ἐκδικοῦμαι, τιμωρῶ). — φύοντινέω (φύοντινα). — φοβοῦμαι (φοβοῦμαι). — φρόνιμοντινός (ἔχω φρόνησιν, αἴσθησιν, αἰσθάνομαι, σκέπτομαι). — σωφρόνιμος (εἶμαι φρόνιμος, ἐγκρατεύομαι). — ωφελέω (ωφελῶ).

Θέματα ἀρχαῖα.

Ἄνηρ πονηρὸς δυστυχεῖ, κανεὶς εὔτυχη. — Φιλοῦντες μὲν φιλούμεθα, μισοῦντες δὲ μισούμεθα. — Μηδέποτε δοῦλον γίδοντίς σαυτὸν ποίει. — Ψυχῆς νοσούσης ἔστι φάρμακον λόγος. — Οἱ Αθηναῖοι ἐκράτουν τῶν τὰς νήρους σίκούντων. — Ήδὺς φίλου λόγος ἔστι τοῖς λυπουμένοις. — Οὐκ αἱ τρίχες ποιοῦσιν αἱ λευκαὶ φρονεῖν. — Τὸ φεῦδος οὐ μόνον ὑπὸ τῶν θεῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων μισεῖται. — Μιμοῦ τὰ σεμνά, μὴ κακοὺς μιμοῦ τρόπους. — Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον, ἀπόλυσιν (¹) κακῶν. — Αμεινόν ἔστιν ἀδικεῖσθαι ἢ ἀδικεῖν. — Κίμων ἐμιμεῖτο τοὺς δικαίους τρόπους τοῦ πατρός. — Πονηρὸν ἄνδρα μηδέποτε ποιοῦ φίλον. — Πολλοὶ μὲν εὔτυχοῦσιν, οὐ φρονοῦσι δέ. — Γλώττης μάλιστα πανταχοῦ πειρῶ κρατεῖν. — Μὴ φθόγει τοῖς εὔτυχοῖσι. — Τιμώρει τοῖς ἀδικουμένοις ἀνδράσι.

Θέματα ἀπλοῦν.

Οἱ Αθηναῖοι πολλὰ ἔτη ἐπολέμουν πρὸς τοὺς Σπαρτιά-

(1) ἀπλανός : εἶπεν = ἀπαλλαγή.

τας καὶ τὸν συμμάχους. — Αἱ ἀρεταὶ τῶν πολιτῶν ἐκόσμουν τὰς Ἀθήνας περισσότερον παρὰ ἡ μεγάλη δύναμις καὶ ὁ θαυμαστὸς πλοῦτος. — Ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων ἔξουσίας εἶνε τὸ νὰ νικᾶ⁽¹⁾ τοὺς ἐχθροὺς παρὰ τὴν ὁργὴν καὶ τὰς ὀρέξεις. — Οὐ Θεὸς κάμνει ἐκείνους, οἵτινες εἶνε εὔτυχεῖς, δυστυχεῖς. — Μὴ ζήλευε ἐκείνους, οἵτινες εἶνε εὔτυχεῖς, διότι ἡ εὐτυχία δὲν εἶνε εἰς αὐτοὺς ἀσφαλής. — Γενναῖον ἀνθρώπου εἶνε νὰ ὠφελῇ τοὺς δυστυχεῖς. — Ἡ ἐλευθερία ἔκαμνε τοὺς Ἑλληνας γενναιοτέρους καὶ ἴσχυροτέρους τῶν Περσῶν. — Αἱ δοκιμάζωμεν νὰ ὠφελῶμεν ἐκείνους, ὑπὸ τῶν δποίων θὰ εἴμεθα ἀγαπητοὶ καὶ ἔντιμοι⁽²⁾. — Εργάζουν, τίμα τὸν Θεὸν καὶ τὸν γονεῖς σου, βοήθει τοὺς πτωχούς, καὶ σὺ θὰ εἶσαι εὔτυχής⁽³⁾. — Τὸ ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τοῦ διδασκάλου εἶνε εἰς τὸν μαθητὴν (δοτ.) μεγάλη τιμῆ.

ΜΑΘΗΜΑ 43.

•Ρήματα εἰς -άω.

▲έξεις.

Ἄγαπά ω -ῶ (ώς νῦν). — ἀπαντῶ (συναντῶ, ἀπαντῶ). — γεννᾶ (γεννῶ). — ἐρθρά (κοκκινίζω). — ἐρωτά (ώς νῦν) μετὰ δύο αἰτιατικῶν. — θεάομαι (παρατηρῶ). — μηγανάομαι (ἐφευρίσκω, μηχανεύομαι). — στρατάω (στιωπῶ) καὶ στρατάω (όμοιως). — τολμάω (τολμῶ, ἐπιχειρῶ). —

(1) ῥᾷδόν ἔστι: νικᾶν.

(2) =νφ' ὃν φιλησόμεθα καὶ τιμηθείμεθα.

(3) εὐτυχήσεις ἡ εὐδαιμονήσεις.

ἄγοματι γυναικα (==λαμβάνω εἰς ἐμαυτὸν γυναικα, νυμφεύομαι). — Ο Νέστωρ, -ορος (κύριον).

Θέματα ἀρχαίου.

Σίγα η κρείττονα σιγῆς λέγε. — Αἱ τῶν Σπαρτιατῶν μητέρες ἐκέλευον τοὺς παιδες η γικᾶν ἐν ταῖς μάχαις η τελευτᾷν. — Κέρδος μή σε γικήν. — Οἱ Ἀθηναῖοι Σόλωνα διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἀρετὴν μάλα ἔτιμων. — Ὡ παῖ, σιώπα· πόλλα ἔχει σιγὴ καλά. — "Εστι τὸ τολμαν, ς φίλ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ. — Οὐκ ἔστι κρείττον τοῦ σιωπῶν τῷ σοφῷ. — "Ωσπερ οἱ πατέρες τοὺς ἔχυτῶν παιδες ἀγαπῶσιν, οὕτω πάντες οἱ ἀνθρώποι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀγαπῶνται. — Οἱ τῆς πόλεως εὐεργέται δεῖ ὑπὸ τῶν πολιτῶν τιμάσθων. — Φίλους μὴ ταχέως κτῶ. — Υπὸ τοῦ δικαίου ἔστιν ἡττήσθαι καλόν. — Μὴ πάντα πειρῶ πᾶσι πιστεύειν δεῖ. — Τὰ τῶν ἡττωμένων χρύματά ἔστι τῶν γικῶντων. — "Υπ' ἐοθλῶν ἀνδρῶν ἀγαπᾶσθαι καὶ τιμᾶσθαι μεγάλη δόξα ἔστιν. — Εν Δακεδαίμονι οἱ γέροντες μάλιστα ἐτιμῶντο. — Οργὴν ἔταιρου καὶ φίλου πειρῶ φέρειν.

§ 20. Τὸ ἐστίν, ὅταν σημαίνῃ ὑπαρξίν καὶ τάσσηται ἐν ἀρχῇ, λέγεται ἐστίν.

Θέματα ἀπλούση.

Ο Ξέρξης, ο βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ἐκινήθη κατὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ ἵσχυροῦ στρατοῦ καὶ πολλῶν πλοίων. — Η Ἑλένη ἥγαπήθη ὑπὸ πάντων τῶν βασιλέων τῆς Ἑλλάδος, πάντες δὲ προσεπάθησαν νὰ λάβωσιν (¹) αὐτὴν γυναικα. — "Ανευ τοῦ Θεοῦ ἵσχυρὸν στρατὸν τῶν ἐχθρῶν δὲν θὰ ἥδυνασο νὰ νικήσῃς (²). — Εὰν εἰς τὸν ἑαυτόν σου ἀποκτῆς

(1) ἐπειράθησαν ἀγαγέσθαι γυναικα.

(2) οὐκ ἄν νικήσεις.

(μετοχ.) πιστὸν φίλον, ἀποκτῆς τὸν κάλλιστον θησαυρόν.—'Ο Κῦρος προσεπάθει νὰ φονεύσῃ διὰ τοῦ ἀκοντίου ἐν τῇ μάχῃ τὸν ἀδελφόν του Ἀρταξέρξην.—'Ο Ἀγαμέμνων καὶ ὁ Νέστωρ ἐτιμήθησαν τὰ μέγιστα εἰς τὸν (ἐν) Ἐλληνικὸν στρατόν.—Οἱ βάρβαροι ὑπὸ τῶν Ἐλλήνων ἐνικήθησαν ἐν πολλαῖς μάχαις.—Οὐχὶ διὰ τῆς (δοτικ.) ἀνδρείας οὐδὲ διὰ τοῦ πλήθους τῶν ἔχθρῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπιστίας τοῦ Ἐφιάλτου ἐνικήθησαν ὁ Λεωνίδας καὶ οἱ τριακόσιοι Σπαρτιάται ἐν ταῖς Θερμοπύλαις.—Αἱ γυναικες πρέπει νὰ σιωπῶσιν, ἐὰν οἱ ἀνδρες λέγωσιν.—Οὐχὶ ἄνευ πολλοῦ κόπου θὰ ἡδύνασο ν' ἀποκτήσῃς (¹) φίλους.

ΣΗΜ. «Οὐκ ἂν κατησαι μην φιλους» = δὲν θὰ γίθενται μην ν' ἀποκτήσω φίλους· «οὐκ ἂν γινήσαις τὸν ἔχθρον» = δὲν θὰ γίθενται νὰ γίνησας τὸν ἔχθρον. Ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν λέγεται διηγητικὴ εὑκτικὴ.

ΜΑΘΗΜΑ 44.

'Ρήματα εἰς-όω.

Λέξεις.

Βεβαιώθω (βεβαιώνω). — Δηλώθω (φανερώνω). — Θυμόματοῦ ματιῶμα (θυμώνω). — Ιδρώθω (ιδρώνω). — Μαστιγώθω (μαστιγώνω). — Διοιώθω (παρομοιώνω τινὰ μέτινα) μετ' αἰτιατ. καὶ δοτικῆς. — Ορθώθω (ἀνεγείρω, ἀνορθώνω). — Βιοτεύω (ζῶ).

Θέμα ἀρχαῖον.

Ἡ ἀνάγκη δουλοῖς τοὺς ἀνθρώπους καὶ παιδαῖς καὶ γέροντας. — Οὐχ ὅταν ἐν γίθενη βιοτεύῃ, τότε κατὰ φύσιν βιοτεύει ὁ ἀνθρωπός, ἀλλ' ὅταν ἐν ἀρετῇ. — Ο μὲν δειλὸς πολίτης

(1) κατήσαις ἂν.

άξιοι ἐν εἰρήνῃ βιοτεύειν, δ' οὐδὲν ἄλλο φρονεῖ ἢ πόλεμον καὶ μάχας.—Ων τὰς δόξας ζηλοῖς, τούτων τὰς πράξεις μιμοῦ.—Τοὺς ἀγαθοὺς ζηλῶν μάλιστ' ἀν δηλοίης τὴν σαυτοῦ σωφροσύνην.—Αλέξανδρος, δ' τῶν Μακεδόνων βασιλεύς, πάντων μάλιστα τὸν Ἀχιλλέα ἔζηλου. — Ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα καὶ τὸν εὐγενῆ.—Μηδέποτε θυμούμενος ζημίου.—Ἐν Σπάρτῃ καὶ οἱ βασιλεῖς ἔζημοιοῦντο παρὰ⁽¹⁾ τοὺς νόμους ποιοῦντες. — Οἱ ἐν τοῖς ἀγῶσι γινώντες στεφανοῦνται. — Υπὸ τῶν σοφῶν δὲ μὲν λόγος δμοιοῦται τῷ ἀργύρῳ, ἢ δὲ οιγὴ τῷ χρυσῷ.—Οἱ τοὺς ἀδικοῦντας ζημιοῦντες τοὺς ἄλλους ἀδικεῖσθαι κωλύουσι.—Σωκράτης οὐδέποτε ἔθυμοῦτο. — Ο τοῦ ἀνθρώπου τρόπος μάλιστα δηλοῖτο ἀν οὐκ ἐκ τῶν λόγων, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων.—Ἡ τῶν Ἑλλήνων ἄνδρεία ἔθεθαιοῦτο ἐν τοῖς πρὸς τοὺς Πέρσας πολέμοις.—Υπὸ τῆς ἀνάγκης πάντα δουλοῦται ταχύ.

Θέμα ἀπλοῦν.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἡλευθέρωσαν πολλὰς πόλεις καὶ νήσους ἀπὸ τῆς (γενικ.) ἔξουσίας τῶν Περσῶν.—Ο δικαστὴς πρέπει νὰ τιμωρῇ τὸν πολίτην, ὅστις πράττει αἰσχρόν τι.—Φανερώνεις τὰ φρονήματά σου⁽²⁾ καλλιτερον διὰ τῶν πράξεων (δοτικ.) παρὰ διὰ τῶν λόγων. — Λέγουσιν ὅτι (αἰτιατ. καὶ ἀπαρέμιφ.) ὁ κόραξ καὶ ὁ ἐλέφας ζῶσι περίπου (εἰς) ἐκατὸν ἔτη.—Ο ἥλιος φανερώνει ὅλα. — Τοὺς νόμους τῆς πόλεως θὰ ἡδυνάμην νὰ παρομοιώσω⁽³⁾ πρὸς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων.—Ο νόμος διατάσσει νὰ κρίνωνται⁽⁴⁾ ἄξιοι μεγάλων

(1) ἐνκαντίον τῶν νόμων.

(2) τὴν διάνοιαν σου.

(3) ὑμοιώσαμεν ἀν ταῖς φυγαῖς.

(4) κελεύει ἀξιοῦσθαι.

τιμῶν ἐκεῖνοι, οἵτινες τὴν πατρίδα ἡλευθέρωσαν (μετογ.). — 'Ο ἄνθρωπος ζῇ ὀλύγον γρόνον, ἀλλὰ πολλὰ ἔτη.' Ας μιμώμεθα (ὑποτ.) τὴν ζωὴν τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν δικαίων ἀνθρώπων.—Μερικοὶ ἄνθρωποι εἶνε εὔκολοι, ἄλλοι δὲ παρὰ πολὺ υμιώνουσι. — Τὸ γὰρ στεφανώνται (ἀπαρέμφ.) εἰς τὸν ἀγῶνας (ἐν) ἵτο μεγίστη τιμὴ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν.—Αἱ δρέπεις καὶ τὰ πάθη παραβάλλονται πρὸς πῦρ, τὸ δόπιον καταστρέφει ἡ ψυχή. — Τὰ παιδία τῶν Λακεδαιμονίων ἐμαστιγώνοντο πλησίον τῶν (ἐπὶ τοῖς) βωμῶν. — 'Υπὸ τῶν Ηερῶν οἱ κατοικοῦντες τὴν νῆσον Εὔβοιαν ὑπεδουλώθησαν.—'Ο προδότης τῆς πατρίδος μας πρέπει γὰρ τιμωρηθῆναι διὰ θανάτου (δοτ.)—. 'Ο Λεωνίδας ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν ἐνοίμη ἔξιος (ἡξιώθη) μεγίστων τιμῶν. — 'Ο λιμὴν καὶ ἡ πόλις ὠχυρώθησαν ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν (δοτ.).

ΜΑΘΗΜΑ 45.

Σχηματισμὸς τῶν χρόνων τῶν ἀφωνολήγτων ὅμματων.

'Ρήματα μὴ ἐκτεταμένα καὶ δίγματα ἐκτεταμένα διὰ τοῦ Τ.

Ἀέξεις.

Εἰσάγω (κάμνω γὰρ εἰσέλθῃ, ἐμβιβάζω). — ἐξάγω (κάμνω γὰρ εἴξέλθῃ, ἐξάγω). — ἄργω τινὸς (ἔξουσιάς καὶ κάμνω πρῶτος ἀρχήν), ἄργομαί τινος (ἀρχῆς τι). — βλάπτω τινὰ (θέμι. βλαβ-) = βλάπτω. — γράφω (ώς νῦν). — δέχομαι (λαμβάνω, δέχομαι). — προσδέχομαι (περιμένω, ἐλπίζω). — διώκω (κυνηγῶ, διώκω). — εὔχομαι (ἐπιθυμῶ, παρακαλῶ) μετὰ δοτικ.

— ἡ κω (ἔχω ἔλθη). — θά πτω (δέεται. ταφ-) = θάπτω. — ζα λύ πτω (δέεται. καλύβη) = σκεπάζω. — ἐκ κα λύ πτω (ξεσκεπάζω). — ζρύ πτω (θέμα. κρύψιμο, ἀποκρύπτω μετὰ διπλῆς αἰτιατ.). — δι αλέγο μα τινι = συνδιαλέγομαι. — συ λλέγω (συνάγω, συναθροίζω, συμμαζεύω). — λήγω (παύομαι). — πειθώ (καταπείθω) καὶ μέσ. πειθώ μα τινι (ὑπακούω, πείθομαι). — σπεύ δω (ἐπιταχύνω, βιάζομαι). — ψεύ δω (ἀπατῶ, ἔξαπατῶ), μέσ. ψεύ δο μα τι (ψευδολογῶ).

Θέματα ἀρχαίον.

Θεῷ μᾶλλον πείσομαι ἢ ἀνθρώποις. — Κῦρος πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν ἀδελφὸν στρατευσόμενος Κλέαρχον τὸν τοῖς Θρᾳκὶ πολεμήσαντα ἐκ τῆς Θράκης μετεπέμψατο. — Μηδείς σ' ἀνθρώπων πεισάτω κακὸν ἄνδρα φιλῆσαι. — Ηὔρρου πρέσβεις πέμψαντος διαλεξομένους τοῖς Ρωμαίοις περὶ τῆς εἰρήνης, πολλῶν δὲ κελευσόντων δέξασθαι αὐτήν, "Αππιος Κλαύδιος ὁ τυφλὸς ἔπεισε τοὺς Ρωμαίους ἀποπέμψαι τοὺς πρέσβεις καὶ μὴ ἀκούειν αὐτῶν." Οἱ δικαιοὶ καὶ εὐεεήλης πάντα ἀπὸ Θεοῦ ἀρξεται. — Οὐχ ἀπασιν ὑμῖν οἱ αὐτοὶ νόμοι γεγραμμένοι εἰσὶν. — Ἐγὼ νομίζω πάντα τὰ κεκρυμμένα τῷ χρόνῳ ἐκκαλυφθήσεσθαι. — Κῦρος ὑπὸ τοῦ πατρὸς κατεπέμψθη σατράπης τῆς Λυδίας καὶ τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Καππαδοκίας. — Ρόδον τὴν γῆσον τὸ παλαιὸν κεκρύφθαι λέγουσιν ὑπὸ τῆς θαλάττης. — Δημοσθένης ἔπεισε τοὺς Αθηναίους πρέσβεις πέμψαι πρὸς βασιλέα πείσοντας αὐτὸν Φιλίππων, τῷ τῶν Μακεδόνων βασιλεῖ πολεμῆσαι. — Φθιογῶν οὐκ ἄλλους, ἀλλὰ σαυτὸν μάλιστα βλάψεις. — Καὶ σύ, ὃ φίλε, πείσθητι, τὸ γὰρ πείθεσθαι ἀμειγον. — Οἱ γονεῖς οὕποτε λγέουσι τὰ τέκνα φιλοῦντες καὶ ὠφελοῦντες. — Λόγῳ μὲν ἔπεισας, φαρμάκῳ σοφωτάτῳ.

Θέματα ἀπλοῦν.

Ἐὰν δὲ βασιλεὺς συναθροίσῃ τὸν στρατιώτας, θὰ ὁδηγήσῃ αὐτοὺς δὲ ἕδιος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν.—Οἱ Κλέαρχος συνέλεγε στρατὸν διὰ χρημάτων (δοτ.), τὰ δοποῖα αὐτῷ ἔπειψεν δὲ Κῦρος.—Οἱ Ἑλληνες μισθοφόροι, τὸν δοποῖον δὲ Κλέαρχος διὰ τὸν Κῦρον (δοτικ.) συνέλεξε, δὲν ἥθελον νὰ βαδίσωσιν εἰς τὰ ἐμπόδια (¹), ὅτε ὑπόπτευσαν δτὶ θὰ ὁδηγήσῃ αὐτοὺς κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν.—Οἱ Μιλτιάδης ἔπειψε τὸν Ἀθηναίους νὰ πέμπωσιν αὐτὸν μετὰ πλοίων ἐναντίον τῶν κατοίκων τῆς Πάρου.—Οἱ Σωκράτης ἀπέθανεν, ἀφ' οὗ ἐκάλυψε τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ φορέματος.—Θὰ σπεύσωμεν νὰ πράξωμεν τοῦτο, τὸ δοποῖον μᾶς κατέπεισας νὰ πράξωμεν.—Ἐν τῇ μάχῃ ἡ ἀσπὶς τοῦ στρατιώτου πρέπει νὰ εἶναι ἔσκεπασμένη (²).—Πᾶν εἶναι ἔσκεπασμένον, ὅπερ ἔχεις προσπαθήσῃ νὰ κρύψῃς.

ΜΑΘΗΜΑ 46.

Ρήματα οὐρανισκόφωνα τὸ γένοντα.

Λέξεις.

Ἄλλά τε ω (ἀλλαγ- = μεταβάλλω, ἀλλοιώνω).—ἄπαλλά τε ω (τινὸς = ἐλευθερώνω, ἀπομακρύνω, ἀπαλλάττω).—μετα-αλλά τε ω (μεταβάλλω, μεταποιῶ, ἀνταλλάττω).—κηρύττω (κηρός, διαλαλῶ, διακοινώνω, κηρύσττω) τὸν μακρόν. — κράζεις (κραγ-, κραυγὴ ἀντὶ τοῦ κραύζω) = κραυγάζω. — οἰμώζω (οἴμωγ-, θρηνῶ, ὀδύρομαι). — ὄρθττω (ὄρυγ-, σκάπτω). — πράττω

(1) εἰς τὸ πρόσω.

(2) ἔσκεπαλυμένη. Τέσσερις ἔσκεπκον διὰ θηρῶν, αἵτινες ἔσκελοντο σάγρα ταχακά ἔλυτρα. Ἐν πολέμῳ δὲ ἔξηγον τέσσερες θήρας καὶ ἔσκελυπτον τὰς ἔσπιθες.

(πρᾶγ-, κάμνω, ἐνεργῶ, ἐργάζομαι) τὸ α μαρδὸν (ὅρα ἀρ. 34). — σ α λ π ἵ ζ ω (σαλπίγγ-, φωνάζω διὰ τῆς σάλπιγγος, σαλπίζω). — σ τ ε ν ἄ ζ ω (στενάζω, στενάζω, ἀναστενάζω). — τ α ρ ἀ τ τ ω (ταράχ-, ταράττω, φέρω εἰς ἀταξίαν, ἀνακατώνω). — τ ἀ τ τ ω (τάχ-, τακτοποιῶ, διευθετῶ, διοργανώνω, θέτω). — ἀ ν τ ι τ ἀ τ τ ω (θέτω ἐναντίον, στήνω ἀπέναντι). — δ ι α τ ἀ τ τ ω (βάλλω εἰς τάξιν, παρατάσσω). — ἐ π ι τ ἀ τ τ ω τ ι ν ί (θέτω κατόπιν, παραγγέλλω, διατάσσω). — π ρ ο σ τ ἀ τ τ ω τ ί τ ι ν ί (προστάζω, παραγγέλλω). — φ υ λ ἀ τ τ ω τ ί (φυλάκ-, φυλάττω, προφυλάττω) καὶ μέσ. φ υ λ ἀ τ τ ο μ α ἵ τ ί (= ἀποφεύγω τι, φυλάττομαι ἀπό τι, προφυλάττομαι ἀπό τι).

§ 21. Ρήματα λίγοντα εἰς ΤΤΩ (ἢ-σσω) ἔχουσι τὸ πρὸ τοῦ τ δίχρονον βραχύ, ἔξαιρεῖται τὸ πράττω, φρίττω καὶ κ η ρ ύ τ τ ω.

Θέματα ἀρχαῖα.

"Ελπιζε τιμῶν τοὺς γονέας πράξειν καλῶς. — Οἱ θεοὶ σὲ καὶ τὰ σὰ εὐμενῶς φυλάξκειν. — Υφ' Ἡρακλέους Προμηθεὺς τῶν ἀλγῶν ἀπηλλάχθαι λέγεται. — "Αγευ σπουδῆς οὐδὲν καλὸν κἀγαθὸν πραχθήσεται οὕτ' ἐν τοῖς οἴκοις οὕτ' ἐν ταῖς πόλεσιν. — Γπὸ τῶν στρατηγῶν τοῖς ἱππεῦσι μὲν ἀντετάχθησαν οἱ ἱππεῖς, τοῖς δὲ ὁπλίταις οἱ τοξόται καὶ οἱ ἐλέφαντες. — Ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ λέγονται οἱ Θηραῖοι ἀντιτάξασθαι τούτῳ τῷ μέρει τῆς τῶν Μακεδόνων στρατιᾶς, οὗ Ἀλέξανδρος ἦρξεν. — Οἱ τετελευτηκότες ἀπηλλαγμένοι εἰσὶ γόσων καὶ λύπης καὶ τῷ ἄλλῳ κακῷ. — Ο Σωκράτης πρὸ τῆς τελευτῆς τὴν γυναικαῖαν ἀπαλλάξας πολλὰ περὶ θανάτου τοῖς φίλοις διαλεχθῆναι λέγεται. — Δυπῶν καὶ γόσων οἱ ἀνθρωποι οὕποτε ἀπαλλαγθήσονται. — Οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον πάντα ὑπὸ Ἀλκιβιάδου ἐπὶ (¹) τῇ τυραννίδι πεπρᾶχθαι. — Πόνου μεταλλαγθέντος, οἱ

(1) ἔνεκκ τῇ τυραννίδος, διὰ τὴν τυραννίδα.

πόγοι γλυκεῖς. — Πρᾶξιν τὰ σαυτοῦ, μὴ τὰ τῶν ἄλλων φρόνει.

Θέμα ἀπλοῦν.

‘Ο Θεμιστοκλῆς λέγεται ὅτι ἀπηλλάχθη (ἀπαρέμι.) τῆς βίας τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν πιὸν αἷμα ταύρου. — Οἱ Ἀθηναῖοι ἐστάθησαν ἀπέναντι τῶν βαρβάρων μόνοι εἰς τὸν Μαραθῶνα (ἐν). — Διὰ τῆς φυγῆς τῶν ἐλεφάντων, οἵτινες ἦσαν παρατεταγμένοι πρὸ τῆς τάξεως, ἐταράχθησαν οἱ βαρέως ὥπλισμένοι στρατιῶται. — Ἐὰν θέλῃς νὰ ζῆς, μηδὲν ἄξιον τοῦ θανάτου νὰ πράττῃς (προστακ.). — Πᾶν ἔχει πραχθῆ, ὅπερ ἔχεις παραγγελῆ εἰς ἡμᾶς νὰ πράξωμεν. — Στρατὸς καλῶς διωργανωμένος δὲν θὰ νικηθῇ εὐκόλως. — Ο ὑπὸ ἄξιον ἀρχοντα ἀτακτος στρατὸς θὰ ταραχθῇ ἔνεκα τῆς ἀνοησίας τῶν πολιτῶν. — Υπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐστάλησαν 40 τριήρεις, ἵνα φυλάττωσι (μετοχ. μέλλ.) τὴν νῆσον Εὔβοιαν. — Προφυλάττου ἀπὸ τὸν σκύλλον. — Ο θάνατος θὰ ἀπαλλάξῃ ἡμᾶς δλων τῶν κακῶν τῆς ζωῆς. — Η Νιόβη μετεβλήθη ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς λίθον. — “Οταν δ στρατηγὸς τὸν τεταραγμένον στρατόν του συναθροίσῃ, διατάσσει τὸν κίρκυκα νὰ κηρύξῃ νὰ θάψῃ δ στρατὸς τοὺς νεκρούς.

ΜΑΘΗΜΑ 47.

‘Ρήματα ὁδοντόφωνα τὸ δέχοντα.

Ἀέξεις.

‘Α θροιζω καὶ συναθροιζω (συμμαζεύω, συλλέγω, συναθροίζω). — ἀναγάζω (βιάζω, ἀναγκάζω). — ἀρπάζω (κάμνω ἀρπαγήν, ἀρπάζω). — διαρπάζω (λεηλατῶ, ληστεύω, διαρπάζω). — γυμνάζω (ἀσκῶ, γυμνάζω). — ἐριζω (φιλονικῶ) μετὰ δοτικῆς. — θαυ-

μάζω (θαυμάζω, παραξενεύομαι). — κολάζω (τιμωρῶ). — κομίζω (φέρω). — κτίζω (κτίζω). — λογιάζω (σκέπτομαι, συλλογίζομαι, λογαριάζω). — μακάριζω (νομίζω τινὰ μακάριον, καλοτυχίζω). — νομίζω (νομίζω, πιστεύω) μετ' ἀπαρεμ. καὶ μετὰ διπλ. αἰτιατ. — οἰκίζω (βάλλω τινὰ εἰς γύρων νὰ κατοικήσῃ, κατοικίζω, θεμελιώνω). — δνομίζω (δίδω δνομασίαν, δνομάζω). — δπλίζω (έφοδιάζω τινὰ μὲ σπλα, δπλίζω). — δργίζω (παροργίζω τινὰ) καὶ μέσ. δργίζομαι (θυμώνω διδιος). — πλάττω (σχηματίζω, πλάττω). — πλησιάζω (σιμώνω, πλησιάζω). — σκευάζω (έτοιμάζω). — κατασκευάζω (κάμνω, εὔθειάνω, κατασκευάζω). — παρασκευάζω (προετοιμάζω, προετοιμάζω). — τειχίζω (δχυρώνω μὲ τείχος, τειχίζω). — υβρίζω (εῖμαι ύπεροήφανος, φέρομαι ύπερηφάνως, ύβριζω). — φράζω (λέγω). — φροντίζω (ἔχω φροντίδα, φροντίζω). — χωρίζω (κάμνω τι χωριστά, χωρίζω). — ψηφίζομαι (διὰ τῆς ψήφου μου ἀποφασίζω, ψηφίζω).

§ 22. Τὰ εἰς ΖΩ ὑήματα ἔχουσι τὸ πρό τοῦ Ζ δίγονον συνήμως βραχύ, ἔξαιρεῖται τὸ κρίτιζω.

Θέματα ἀρχαῖα.

Κῦρος ἐθίζευεν ἀφ' ἵππου, ὅπότε γυμνάσαι βούλοιτο ἔαυτὸν καὶ τὸν ἵππους. — Νίνος, ὁ τῆς Ἄσσουρίας βασιλεὺς, πόλιν ἔκισε καὶ ἀφ' ἔαυτοῦ Νίνον αὐτὴν ὀνόμασεν. — Ἡ γυνὴ ἡ πάντα εὖ παρεσκευακοῦα κόσμος ἐστὶ τῆς οἰκίας. — Κύρῳ τῷ νεωτέρῳ ὑπὸ Κλεάρχου μεγάλη στρατιὰ συνήθροιστο. — Σπάρτη τῇ τῶν πολιτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐτετέχιστο ἡ τάφροις καὶ τείχεσι. — Λέγουσι Κάστορα καὶ Πολυδεύκη διὰ τὴν ἀρετὴν νομισθῆναι Διὸς υἱοὺς καὶ δνομασθῆναι Διοσκόρους. — Τὴν πόλιν τειχιζοῦντεν καὶ ἐπιτίθεια εἰς αὐτὴν κομισθεῖεν, ἐάν ηφιλοποιηθῆκε ἀπὸ τοῦ Ινοτίτου Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

οἱ πολέμιοι πληγούσασι. — Γύμναζε παιδας, ἄνδρας γὰρ οὐ γυμνάσεις.

Θέμα ἀπλοῦν.

‘Ο Πάρις ἀρπασε τὴν Ἐλένην ἐκ τῆς Σπάρτης καὶ ἔφερεν (ἀόρ.) αὐτὴν ἐν τῷ πλοίῳ του εἰς τὴν Τροίαν.—‘Υπὸ τοῦ Ἡρακλέους αἱ ἵπποι τοῦ Διομήδους, τοῦ βασιλέως τῶν Θρακῶν, θὰ φερθῶσιν εἰς τὰς Μυκήνας. — Μὴ λέγε ψεύδη, διότι τὸ ψεῦδος εἶνε ἀτιμον καὶ οὐχὶ ἄξιον ἀνθρώπου.—Ἐκ τῶν Ἑλλίγων τεχνιτῶν (¹) δὲ Φειδίας ὥραιότατα ἔχει πλάσῃ τὸν Δία. — ‘Ο Θεὸς ἔχει ἑτοιμάσῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους (δοτ.) ὅλα τὰ ἀναγκαῖα. — Τὸ δὲ εἶχον καλῶς ἡτοιμασμένα τὰ πλοῖα προεξένει εἰς τοὺς Ἀθηναίους πολεῖτας (δοτ.) μεγάλην τιμήν.—‘Η ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου πλησίον τῶν ἐκβολῶν (²) τοῦ Νεῖλου θεμελιωθεῖσα πόλις ὧνομάσθη Ἀλεξάνδρεια.—‘Η Περσεφόνη, ἡ μνγάτηρ τῆς Δήμητρος, θὰ ἀρπασθῇ ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος καὶ θὰ φερθῇ εἰς τὸν ἄδην. — Οἱ Ἀθηναῖοι νέοι ἥσαν εἰς τὰ ὅπλα (³) πολὺ γεγυμνασμένοι. — Πᾶν, δέποτε τῶν στρατιωτῶν εἶχεν ἀρπασθῇ ἐκ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν πόλεων, ἥμελε φερθῇ (³) εἰς τὸ στρατόπεδον.—Οἱ Ἀθηναῖοι κατεπείσθησαν ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους νὰ δχρώσωσι διὰ τείχους τὴν πόλιν καὶ τὸν Πειραιᾶ.—Οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶχον τοὺς παιδάς των γεγυμνασμένους εἰς τὰ ὅπλα περισσότερον τῶν ἀλλων Ἑλλήνων.—‘Υπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους ἀκοντες οἱ Ἑλληνες εἶχον ἀντιταχθῇ κατὰ τῶν Περσῶν ἐν Σαλαμῖνι.—‘Ο σοφὸς δὲν θὰ δακρύσῃ τοὺς ἀποθανόντας, ἀλλὰ θὰ νομίσῃ αὐτοὺς εὔτυχεῖς.

(1) δ τε χνιτης, -ου (τὸ i μακρόν).

(2) ἐπὶ τῷ στόματι.

(3) εὐκτική μετά τοῦ ζεν.

ΜΑΘΗΜΑ 48.

*Ρήματα συρρόληκτα.

Λέξεις.

Α γ γέλλω (ἀγγελ-, εἰδοποιῶ, διακοινώνω). — ἀ π α γγέλλω (ἀναγγέλλω, διηγοῦμαι, ἐρμηνεύω). — π α ρ α γγέλλω (δίδω παραγγέλλαν, παραγγέλλω). — αἱ σχύνω (ἐντροπιάζω τινά, καταισχύνω) καὶ μέσ. αἱ σχύνομαι αἱσθάνομαι ἐντροπήν). — ἀ μένω (μετὰ δοτ. βοηθῶ, ὑπερασπίζω τινά, μετ' αἰτιατ. δὲ = ἀποκρούω, ἀπομαρύνω) καὶ μέσ. ἀ μένομαι (καθαρ-, καθαρίζω). — κ είρω (κερ-, κουρεύω). — κ ρένω (κρίν-, κρίνω, γνωματεύω, ἀποφασίζω), — ἀ π ο κ ρένω (ἀποκρίνω). — ἀ π ο κ ρένομαι (δίδω ἀπόκρισιν, ἀποκρίνομαι). — διακρίνω (κάμινω διάκρισιν, διακρίνω, ἀποφασίζω). — ἀ π ο κ τείνω (κτεν-, φονεύω). — λυμαίνω (λυμαν-, βλάπτω). — μιαίνω (μιαν-, μολύνω). — διδύνω (δύνω, κλαίω θρηνῶ). — περιέλθω (περιαν-, τελειώνω). — σημαίνω (σημιαν-, δηλῶ, φανερώνω, δίδω σημεῖον, σημιάνω). — σπείρω (σπερ-, σπείρω). — διασκορπίζω (διασκορπίζω). — στέλλω (στελ-, στέλλω). — ἀ π ο στέλλω (στέλλω μαρκάν, ἀποπέμπω, στέλλω). — σφάλλω (κάμινω τινὰ νὰ σφάλληται) καὶ μέσ. σφάλλομαι (άμαρτάνω ἔγὼ διδιος). — ἐντέλλω (στελ-, στέλλω). — σφάλλω (κάμινω τινὶ διδω ἐντολήν, παραγγέλλω). — ὑγιαίνω (ὑγιαν-, εῖμαι ὑγιής, ὑγιαίνω). — ὑφαίνω (ὑφαν-, ὑφαίνω). — φθείρω (φθερ-, καταστρέψω, ἔξολοιθρεύω, διαφθείρω).

Θέμα ἀρχαῖον.

Τοὺς πολεμίους ἀνδρείως ἀπὸ τῷ τειχῷ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἀμυνοῦμεν. — Χαλεπόν ἐστι διακρῖναι τὸν κόλακα Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ τὸν φίλον.—Μετὰ τὴν ἐν Αἰγάς ποταμοῖς⁽¹⁾ μάχην Λύ-
σανδρος εἰς Λακεδαιμονα τοὺς τὴν νίκην ἀπαγγελοῦντας ἐπει-
φεν ἐπὶ τῆς κρατίστης νεώς.—Λέγοντος τοῦ μάντεως πρὸ τῆς
ἐν Ἀργινούσσαις⁽²⁾ μάχης ὅπε τῶν θεῶν τῇ μὲν στρατιᾷ νί-
κην σεσημάνθαι, τῷ δὲ στρατηγῷ θύγατον, Καλλικρατίδας, ὁ
τῶν Λακεδαιμονίων στρατηγός, ἀπεκρίνατο, ὅτι ἡ Σπάρτη
οὐδὲν κάκιον οίκισθήσεται αὐτοῦ τελευτήσαντος καὶ ἐσγιασινεν
ἀρξαθαι τῆς μάχης.—Ἄγγελοις τῆς ἐν Σικελίᾳ συμφο-
ρᾶς, πάντες οἱ Ἀθηναῖοι ὥδύροντο δακρύσαντες τὴν ἔκυρτην τύ-
χην.—Ο τὴν ψυχὴν κεκαθαρμένος κάλλιστα κεκόσμηται.—
Πηνελόπη τρία ἔτη Λαέρτῃ ἐντάφιον⁽³⁾ ὑφαίνουσα οὐκ ἐπέ-
ρανε τὸ ἔργον· νυκτὸς γὰρ ἔλυε τὰ γῆμέρας ὑφασμένα.—
Ἔξιαν, δε τὸν τῆς γυναικὸς πατέρα ἀπέκτεινεν, αὐτὸς δὲ Ζεὺς
τοῦ φόνου ἀπαλλάξαι λέγεται.—Αἰδοῦ⁽⁴⁾ σεκυτὸν καὶ ἄλλον
οὐκ αἰσχυνθήσει.—Αεὶ λέγων τάλιγθες οὐ σφαλεῖ ποτε.

Θέμα όπλοι.

Αφ' οὗ (ἔπει) δὲ Κάδμος ἐφόνευσε τὸν φύλακα τῆς
πηγῆς, τὸν φοβερὸν δράκοντα, ἐσπειρε τοὺς ὄδόντας
αὐτοῦ.—Ἄγγελαιαφόρος ἐκ τοῦ Μαραθῶνος εἰς Ἀθήνας
ἀπεστάλη, ἵνα ἀναγγελῇ (μετοχ. μέλλ.) εἰς τοὺς Ἀθη-
ναίους (δοτ.) τὴν νίκην.—Η ψυχὴ πρέπει νὰ καθαρθῇ
ἀπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν (γενικ.) καὶ νὰ κοσμηθῇ διὰ τῆς
ἀρετῆς (δοτικ.).—Ο Θησεύς, τὸν δοποῖον οἱ Ἀθηναῖοι
ἔστειλαν εἰς Κρίτην, ἐφόνευσε τὸν Μινώταυρον διὰ τῆς
βοηθείας τῆς Ἀριάδνης (γενικ. ἀπόλυτ.).—Οτε δὲ ζου-

(1) οἱ Αἰγάς ποταμοὶ, θέσις ἐν Θράκῃ.

(2) οἱ Ἀργινούσσαι: (δι') ἐνὸς ν καὶ δύο σ) νῆσοι παρὰ τὴν Λέσβου.

(3) ἐντάφιον = σάρκανον.

(4) αἰδοῦ μαῖ—οῦμαι=ἐντρέπομαι, σέδομαι.

ρεὺς⁽¹⁾ τοῦ Ἀρχελάου ἡρώτησε, «πῶς νά σε κουρεύσω;» (ύποτ. ἀόρ.), ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, «σιωπῶν». — Εἰδοποίησον, ὃ ξένε, εἰς τοὺς Σπαρτιάτας (δοτ.) ὅτι εἰς τοὺς νόμους (δοτ.) ὑπακούοντες ἔχομεν ἀποθάνῃ. — Παλαιὸς χρησμὸς ἦτο ὅτι οὐδὲν ἄλλο ὅσον ή πλεονεξία⁽²⁾ θὰ διαφθείρῃ τὴν πόλιν τῶν Σπαρτιατῶν.

ΜΑΘΗΜΑ 49.

Ἀνώμαλος σχηματισμὸς τῆς αὐξήσεως.

Ἀέξεις.

Ἐά ω-ῶ (ἀφίγνω). — ἐ θ ἵ ζ ω (συνηθίζω τινά). — ἐ λ κ ω (σύρω, τραβῶ). — ἐ π ο μ α ι (ἀκολουθῶ) μετὰ δοτικῆς. — ἐ ο π ω (σύρομαι μὲ τὴν κοιλίαν). — ἐ σ τ ι ἀ ω-ῶ (φιλεύω τινά). — π α ρ ἐ γ ω (δίδω, προξενῶ). — ἀ π ἐ γ ω (εἴμαι μακράν, ἀπέχω), μέσο. ἀ π ε γ ο μ α ι τινος (δὲν ἐγγίζω τι, κρατῶ τὸν ἑαυτόν μου μακράν τινος). — ἀ ν ἐ γ ο μ α ι (βαστάζω, ὑπομένω, ἀνέχομαι). — ἀ ν ο ί γ ω (ἀνοίγω). — ἐ ν α ν τ ι ο ο μ α ι - ο ῦ μ α ι (ἐναντιώνομαι). — κ α θ ε ύ δ ω (κοιμῶμαι). — κ α θ ἐ ζ ο μ α ι (καθίζω τὸν ἑαυτόν μου, καθίζω, κάθημαι). — κ α θ ἴ ζ ω (βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ καὶ καθέζομαι). — ὁ ρ ἀ ω - ῶ (βλέπω, παρατηρῶ). — ὁ ν ἐ ο μ α ι - ο ῦ μ α ι (ἀγοράζω).

Θέμα ἀρχαῖον.

Ἐπίχαρμος δ ποιητὴς ἀπ' Ἀγιλλέως εἶλκε τὸ γένος. — Η Σφίγξ σῶμα μὲν εἶχε λέοντος, κεφαλὴν δὲ καὶ πρόσωπον κόρης, πτέρυγας δὲ ὅρνιθος, φωνὴν δὲ ἀνθρώπου. — Ψαμμήτικος πρῶτος τῶν Αἰγυπτίων βασιλέων ἀγέιρξε τοῖς ὄλλοις ἔθνεσι

(1) δ κουρεύειν — ἐσθίω (ξπειν γῆν).

(2) ἡ πλεονεξία Ψηφίστοιή θηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ λιμένας καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν τοῖς ξένοις παρείχετο. — Κόνων νικήσας τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τειχίσας τὸν Πειραιᾶ πάντας τοὺς Ἀθηναίους εἰστίασε. — Ξέρξης ἐπὶ τῇ γῇ Ἑλλάδα στρατεύων εἶχε στρατιὰν πλήθει φοβερωτάτην, εἴπουτο δ' αὐτῷ τριγρέις ἐπὶ τὰ καὶ διακόσια καὶ χίλια. — Οἱ Κρῆτες καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπείχοντο τῶν συμποσίων⁽¹⁾. — Φίλιππος καὶ πλοῦτον καὶ δύναμιν ἐκέντητο, ὅσην οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων. — Αἱ Γοργόνες χεῖρας εἶχον χαλκᾶς καὶ πτέρυγας χρυσᾶς. — Θεμιστοκλέα τὸ Μιλτιάδου τρόπαιον καθεύδειν οὐκ εἴᾳ. — Ἐπαμεινάνδρας χρύματα μὲν οὐκ ἐκέντητο, σωφροσύνη δὲ καὶ ἀγδρείᾳ οὐδεὶς ἔγινεν τὸν πολιτῶν. — Ἄριστείδης καὶ Θεμιστοκλῆς πολὺν μὲν χρόνον γναντιοῦντο ἀλλήλοις, ἐπεὶ δὲ τὸν παρὰ τῶν Περσῶν κίνδυνον ἐώρων, διέλυσαν τὴν ἔχθραν. — Ἔως⁽²⁾ μὲν οἱ βάρβαροι τῇ γῇ ἀγορὰν παρείχον καὶ οὐκ ἤναντιοῦντο, οἱ Ἑλληνες ἐωνοῦντο τὰ ἐπιτύθεια καὶ διὰ φιλίας ἐχρῶντο αὐτοῖς, ἐπεὶ δὲ ἀγορὰν οὐ παρείχον, οἱ Ἑλληνες ἥρπαζον καὶ ἐσύλων. — Περικλῆς πάσας τὰς συμφορὰς ἀνδρείως ἤγείχετο καὶ οὐδεὶς αὐτὸν οὐδὲ ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ἄθυμον ἐώρα. — Ψυχὴν ἔθιζε πρὸς τὰ χρηστὰ πράγματα.

Θέμα ἀπλοῦν.

Ἐκαστος τῶν πλουσίων Ρωμαίων εἶχεν ἐν τῇ οἰκίᾳ του ἕνα σκλάβον, ὃστις πλησίον τῆς θύρας ἐκάθητο καὶ ὁ αὐτὸς ἤνοιγε. — Παρὰ τοῖς Πέρσαις συνήμιζον οἱ παῖδες νὺν λέγωσι πρὸ πάντων τὴν ἀλήθειαν. — Οἱ Ἀθηναῖοι ἐφύλευσον μεγαλοπρεπέστατα τὸν Δημήτριον, ὃστις τὸν Κάσσανδρον ἐνίκησε καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἤλευθέρωσεν. — Ήμεῖς ἐδώκαμεν εἰς σᾶς (δοτ.) οὐχὶ χρήματα, ἀλλὰ φίλους, διότι τὸ

(1) τὸ συμπόσιον = ἐπως καὶ νῦν.

(2) ἔως = ἔως δτού. Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ζγειν φίλους εἶνε καλλίτερον ἢ ὁ πλοῦτος. — 'Ο Θεμιστο-
κλῆς δὲν ἔκοιματο διὰ τὴν δόξαν τοῦ Μιλτιάδου. — 'Ο Πε-
ρικλῆς μετὰ τὸν ὀλέθριον λοιμόν, ὅστις κατέλαβε⁽¹⁾ τὰς
Ἀθήνας ἐπὶ δύο ἔτη τοῦ Ηελοποννησιακοῦ πολέμου, ἀνώρ-
θωσε τὸ θάρρος τῶν πολιτῶν δι' ὡραίου λόγου. — 'Ο
Δημοσθένης δὲν ὑπέμενε τὴν δουλείαν τῆς πατρίδος. —
Ἀνωρθώσαμεν ἔκεινους, τοὺς δοπίους εἴδομεν ἀτόλμους
καὶ δυστυχεῖς. — 'Ο Πύθιος, ἄνθρωπος ἐκ Λυδίας πλου-
σιώτατος, ἐφίλευσε τὸν Ξέρξην καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ με-
γαλοπρεπέστατα. — Τὸ ιερὸν ὄχημα⁽²⁾ τοῦ Διὸς ἔσυρον
δικτὸν λευκοὶ ἵπποι. — Οἱ Ἑλληνες, οἵτινες ἥκολούθουν τὸν
Κῦρον, ὅτε οὗτος ἐπορεύετο ἐναντίον τοῦ Ἀρταξέρξου,
ἐπραξαν πολλὰ καὶ λαμπρὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ. — Οἱ Ἀθηναῖοι ἐφί-
λευνον τοὺς ἀπεσταλμένους ἔνων λαῶν ἐν τῷ πρυτανείῳ.

ΜΑΘΗΜΑ 50.

*Ἀνώμαλος σχηματισμὸς τῶν χρόνων τῶν
φωνηεντολήκτων ρήματων.*

Λέξεις.

Αἰδέομαι-οῦμαι τινα (= σέβομαι, ἐντρέπομαι
τινα). — ἐπαινῶ (= παρατινῶ). — παρατινέω-ῶ τινα
(συμβουλεύω). — ἀκούομαι αἰτῶ ματι (ἀκούω, ἀκοά-
ζομαι). — ἀνύτω (ἀν' ω)=τελειώνω. — ἀρέω-ῶ (=εῖ-
μαι ἀρκετός, ἔξαρκω). — γελῶ (= περιγελῶ). — παταγελῶ.
καταγελῶ (= περιγελῶ). — δράω (= πράττω). — δένω (= δένω,
δεσμεύω). — καίω καὶ κάψω = καίω. —

(1) τὸ ῥῆμα κατέχω.

(2) ἀρμόφισθοι θητικές από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κατακαίω καὶ κατακάζω (=κατακαίω). — κλαῖω
καὶ κλάζω (=κλαῖω). — κλείω καὶ παλαιότ. κλήσις (=
κλείσις). — κατακλείω καὶ παλαιότ. κατακλήσις (=
κλείσις τινά). — πλέω (=πλέω, κολυμβῶ, θαλασσοπλοῶ).
— σείω (κάμνω σεισμόν, κλονῶ, σείω). — σπάω (σύρω,
τραβῶ). — διασπάω (διαχωρίζω, διασχίζω, διαιρῶ). —
τελέω (τελειώνω, ἐκτελῶ). — τρέψω (φοβοῦμαι). —
κρίνω (τὸις μαρτυρίον) = δικαιέω.

Θέματα ἀρχαῖα.

Εἰ τὰ δάκρυτα γέμων τῶν κακῶν γάρ φάρμακον, δεῖ δὲ κλαύσας
τοῦ κακοῦ ἐπαύεσθαι. — Ἀπταίωνα (¹) λέγουσιν ὑπὸ τῶν ἔαυ-
τοῦ κυρῶν διασπασθέντα τελευτῆσαι. — Οὐκ ἐπαινέσομαι τὸν
χρηστὰ μὲν λέγοντα, κακὰ δὲ πράττοντα. — Προμηθεὺς δὲ πρὸς
τὰς τοῦ Καυκάσου πέτρας δεδεμένος ὑπὸ Ἡρακλέους ἤλευθε-
ρώθη. — Ἀνὴρ χρηστὸς καλῶς χρήσεται τοῖς χρύμασι. —
Πάντες οἱ Ἀθηναῖοι Θεμιστοκλέα καὶ Ἀριστείδην διὰ τὴν
ἀρετὴν ἐπίγνεσαν. — Ο στρατηγὸς νικήσας ἐστεφανώθη καὶ
ἐχρίσθη. — Οὐ πάντα ἀνθρώπῳ τελεσθείη ἀν κατὰ γνώμην. —
Μὴ γελάσῃς ἐπὶ (²) ἀτυχίᾳ ἄλλων ἀνθρώπων. — Άλλωρ πογοῦντι
ράθιον παραινέσαι ἐστί, ποιῆσαι δὲ αὐτὸν οὐχὶ ράθιον. — Τὸν
Ἡρακλέα πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀγῶνας Εύρυσθέως κελεύσαν-
τος τετελεκότα Ζεὺς ἀθάνατον ἐποίησε. — Δίκαια δράσας συμ-
μάχων χρήσει Θεῷ. — Τῆς πόλεως κατακλεισθείσης οἱ ἐνοι-
κουντες ἔαυτοὺς καὶ πάντα τὰ χρύματα κατέκαυσαν. — Ορφεὺς
ὑπὸ γυναικὸς διασπασθῆναι λέγεται.

(1) οὗδες τοῦ Ἀρισταίου καὶ τῆς Λύτονόης, ἔγγονος δὲ τοῦ Καλίπου.

(2) ἐπὶ σὺν δοτικῇ διὰ μετ' αἰτιατ.

Θέματα ἀπλούσια.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἔστειλαν εἰς τὴν Σικελίαν ἐλπίζοντες νὰ νικήσωσι (ἀπαρ. μέλ.) τοὺς Συρακουσίους καὶ ἀποκτήσωσι τὴν νῆσον. — Ἡ δόξα τοῦ ἡμετέρου μεγάλου στρατηγοῦ ἐν πάσῃ γύρῳ ὑπῆρξεν. — Ὁ Ἀχιλλεὺς ἔσυρε τὸν εἰς⁽¹⁾ τὴν ἄμιαξαν δεδεμένον νεκρὸν τοῦ Ἐπιτορος τρεῖς φορὰς πέριξ⁽²⁾ τοῦ τάφου τοῦ Πατρόκλου. — Ὁ Ζεὺς ἔδεσε τὸν Προμηθέα εἰς τὸ ὅρος Καύκασον. — Ω πᾶ, μὴ γέλα, διότι εἰς πολλοὺς γέλωτας (δοτ.) εἶνε καταφανῆς ἡ μιωρία. — Ἡ νῆσος Δῆλος πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου εἶχε σεισμῆ. — Ἀφ' οὗ⁽³⁾ δὲ Ἀλκιβιάδης εἰς τὸ Γύθειον ἔπλευσε καὶ τὰ πλοῖα τῶν Λακεδαιμονίων ἔκαυσε, διὰ ταύτην τὴν πρᾶξιν ἥθελε θαυμασθῆ πολὺ καὶ ἀγαπηθῆ (εὔκτ. ἀορ. μετὰ τοῦ ἄν). — Μὴ φοβοῦ· διότι πᾶν θὰ τελεσθῇ καλῶς καὶ ϕοραῖα. — Ὁ Περσεὺς ἤλευθέρωσε τὴν Ἀνδρομέδαν, ἵτις ἦτο δεδεμένη κατὰ διαταγὴν τῶν θεῶν εἰς ἓνα βράχον. — Τὴν τοῦ στρατηγοῦ διαταγὴν πᾶς στρατιώτης θὰ κάμῃ· ἀλλ' ἐὰν⁽⁴⁾ οὗτος δὲν κάμῃ τίποτε, θὰ δευθῇ καὶ θὰ μαστιγωθῇ. — Τίς δὲν θὰ καταγελάσῃ τὸν Ξέρξην, ὅστις, ἀφ' οὗ αἱ γέφυραι ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ ὑπὸ τῆς τρικυμίας⁽⁵⁾ διεσχίσθησαν, ἐμαστίγωσε καὶ ἔδεσε τὴν θάλασσαν;

---

(1) πρὸς μετ' αἰτιατ.

(2) περὶ μετ' αἰτιατ.

(3) ἐπει.

(4) ἐὰν μεθ' ὑποτακ. ἀσρίστου καὶ ἐν τῷ ἀρνήσει τὸ μὴ=ἀλλ' ἐάν μηδέν οὕτος ποιήσῃ.

(5) χειμών.

ΜΑΘΗΜΑ 51.

Σχηματισμὸς τῶν χρόνων τῶν ἀφωνολήκτων
ὅημάτων.

Ἀέξεις.

Ἐ ο γάζο μα τι (ἐργάζομαι, κάμνω). — κλέπτω (κλεπτικό), — κόπτω (κοπ-, κτυπῶ, κόπτω). — κατακόπτω (φονεύω), σφάζω, κατακομπατίζω). — λείπω (λιπ-, ἀφήνω). — ἀπολείπω (ἀφήνω ὀπίσω, ἐγκαταλείπω). — καταλείπω (ἀφήνω κατόπιν, ἀφήνω ώς κληρονομίαν, καταλείπω). — ἐκπλήττω (πλαγ-, πληγ-, τρομάζω, ἐκφοβῶ). — κατόρθω (σκάπτω κούπτω τι, παραχώνω). — δίπτω (διφ-, δίπτω, ἐκσφρενδονίζω) τὸ μακρόν. — σκάπτω (σκάφ-, σκάπτω) τὸ αβραχύ. — κατασκάπτω (καταρρηματίζω, καταστρέφω). — στρέφω (στρέφω, γυρίζω). — σφάγτω (σφάγ-, σφάζω, φονεύω). — τίκτω (τεκ-, γεννῶ, παράγω). — τρέπω (γυρίζω, διευθύνω, φυγαδεύω). — φεύγω (φεύγ-, φεύγω, φεύγω πρό τινος, ἀποφεύγω, διαφεύγω μετ' αἰτιατ). — καταφεύγω πρός τινα (καταφεύγω). — διάγω τὸ βίον (περνῶ τὴν ζωήν).

Θέμα ἀρχαῖον.

Τοῖς Λακεδαιμονίοις οὐδὲν αἴσχιον ήγε τὴν ἀσπίδα ῥῖψαι καὶ τὴν τάξιν ἀπολιπεῖν καὶ ἐκ μάχης φυγεῖν. — Μιλιτιάδης μόνος τῶν ἐγδόξων Ἀθηναίων κατελίπετο (¹) υἱὸν δῆμοιον τῷ πατρὶ ἢ μείζω αὐτοῦ. — Εὐριπίδης ἔλεξε πρὸς τοὺς Ἀθηναίους εἰ τῶν πολιτῶν τούτοις χρησαίμεθα, οἷς οὐ χρώμεθα, σωθεῖμεν ἀν. — Ἡ γλωττα πολλοὺς εἰς ὅλεθρον ἤγαγε. — Λέγεται ὑπὸ Ηρομηθέως τὸ πῦρ κλαπῆγαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. — Πᾶς τις φοβεῖται φῶς λιπεῖν τόδ' ἥλιου. — Πολλάκις

(1) κατέλιπεν πεντέ έκυπτούς υἱόν.

τινὲς γῆδη τρεπόμενοι καὶ φυγόντες τοὺς νικῶντας πολεμίους ἐτρέψαντο⁽¹⁾. — Οἱ Κρῆτες παρ' ἑαυτοῖς τραφῆγαι Δία λέγουσιν. — Οἱ Ψωμαῖοι εἰσιγγάγοντο θεοὺς ξένους ἐξ ἀλλοτρίων ἔθνη. — Οὐδεὶς ἄλιπτος τὸν βίον διήγαγεν. — Ἐν Ποτειδαίᾳ εἰ μὲν πλεῖστοι τῶν Ἀθηναίων ἐκπεπληγμένοι καὶ τεταραγμένοι ἔφυγον, Σωκράτης δὲ βραδέως ἀνεχώρει καὶ ἐνίστε⁽²⁾ ἐστράφη ως ἐναντιωσόμενος, εἴ τις μάχεσθαι βούλοιτο. — Τῶν Θηβῶν διαρπασθεισῶν καὶ κατασκαφεισῶν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς φυγόντας τῶν Θηβαίων ἐδέξαντο εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν. — Οὐκ ἔστι τῆς θρεψάσης ἴδιων χθονός.

Θέμα ἀπλοῦν.

‘Ο Θεμιστοκλῆς ἐγκατέλειψε τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν. — Μεγίστη γαρὰ εἶνε εἰς καλὸν πατέρα (δοτ.) νὰ καταλίπῃ⁽³⁾ υἱὸν δμοιον πρὸς τὸν ἑαυτόν του (δοτ.). — Οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος ἐγράφησαν εἰς γαλκίνας στήλας⁽⁴⁾. — ‘Ο Ἀριστείδης κατέλιπεν εἰς τὰς θυγατέρας του (δοτ.) οὐχὶ πλοῦτον, ἀλλὰ ἔργα ἐνδοξα. — Τὰ βώδια τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκλάπησαν ὑπὸ τοῦ Ἐρμοῦ. — ‘Οτε τις ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται ἔφυγον ἐκ τῆς μάχης, διότι οὐδεὶς ἔφευγε πρὸ τοῦ ἐχθροῦ, ἔφονεν αὐτὸν ἡ ἴδια αὐτοῦ μήτηρ λέγουσα αὐτῷ «σὲ λοιπὸν ἔχουσι στείλη πρὸς ὑμᾶς ως κακὸν ἀγγελιαφόρον»; — ‘Ο φιλόσοφος Δημιῶνας ἐφόνευσεν αὐτὸς ἑαυτόν, διότι ἦθελε ν̄ ἀποφύγει τὰ κακὰ τοῦ γήρατος. — ‘Ο Κῦρος δὲ νεώτερος ὠδήγησε μέγαν στρατὸν ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του. — Χρυσὸς παραχωμένος οὔτε τὸν ἔχοντα

(1) ἐτραπόμην = ἔτρεψάχθη ἐμικυτόν, ἔτρεψάχθην δέ τινα = τρέψαχθη εἰς φυγὴν ἀπέκρουσα ἀπὸ ἐμαυτοῦ.

(2) ἐνίστε, λέγεται δὲ καὶ ἐστιν ὅτε ἢ ἐσθί ὅτε.

(3) ἀπαρέμφ. ἀσφίστου.

(4) στὴ ληγ (τι) = πλάξ λθινη ἡ χαλκίνη, ἐν ἦ δημοσιεύεται τι.

ώφελεῖ οὕτε ἀλλον τινά. — Ποίαν χώραν ἡθέλομεν ἀγαπᾶ περισσότερον ταύτης, ἵτις ἐγέννησεν ἡμᾶς καὶ ἔθρεψεν; — ‘Ο Θεμιστοκλῆς ἀπέθανεν ἐν ἐχθρικῇ χώρᾳ, ἀλλὰ τὰ κόκκαλα αὐτοῦ μετακομισθέντα ὑπὸ τῶν φίλων παρεχώσθησαν εἰς τὴν Ἀττικήν. — Πάντα τὰλλα κακὰ δύνασαι ν’ ἀποφύγῃς, ἀλλ’ ἀδύνατον εἶνε ν’ ἀποφύγῃς (¹) τὸν θάνατον. — ‘Ο Πλάτων ἀπέθανε τὸ πρῶτον (²) ἔτος τῆς 108ης Ὁλυμπιάδος καὶ ἐτάφη εἰς τὴν Ἀκαδήμειαν (ἐν).

ΜΑΘΗΜΑ 52.

Παρακείμενος ἀφωνολήκτων ὁμημάτων.

Θέρια ἀρχαῖα.

‘Ο Θεὸς πάντα εὖ παρεσκεύακε καὶ τέταχεν. — Οὐκ ἔστιν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἐν μὲν τῇ εὐτυχίᾳ οὐδείς εἰν καὶ πεποιθέναι (³) τοῖς χρύμασιν, ἐν δὲ τῇ ἀτυχίᾳ τετράφθιτι πρὸς ἀθυμίαν. — Τυρταῖος δὲ ποιητής, ὃν οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπεπόμφεσσαν ἡγεμόνα, διὰ τῆς τῶν ποιημάτων δυνάμεως τῇ Σπάρτῃ αἴτιος ἦν τῆς νίκης. — Κροῖσος εἰς Λακεδαιμονα πρέσθεις πεπομφέναι λέγεται. — Εἰ δὲ ἡ τὰ ἀνθρώπων χρύματα κεκλαφῶς κολάζεται, μᾶλλον κολασθήσεται δὲ τὰ τῶν θεῶν (⁴) συλήσας. — Οἱ Αἰγινῆται πρῶτοι νομίσματα κεκοφέναι λέγονται. — Πλούτιφ πεποιθὼς ἀδικη μὴ πειρῶ ποιεῖν. — Ηεισίστρατος Σόλωνα τετίμηκε καὶ τοὺς πλείστους νόμους αὐτοῦ πεφύλαχεν. — Αἵξ Δία ἐν Κρήτῃ τετροφέναι λέγεται. — Ἀστυάγης τὸν παιδα, ὃν ἡ θυγάτηρ ἐτετόκει, ἀποκτεῖναι ἐκέλευσεν, οἱ

(1) ἀπαρέφ. ἀσφίσιον.

(2) δοτική.

(3)=ἔχει πεποιθησιν. Παρακείμενος τοῦ πειθεῖν.

(4)=τὰ κτήματα τῶν θεῶν, τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτούς.

μάντεις γὰρ ἐμίγνυσαν αὐτῷ ὅτι βλαβήσεται ὑπὸ τοῦ τῆς θυ-
γατρὸς υἱοῦ.—Οὗτος ἀγνῆρ ἄριστος (δηλ. ἔστιν), ὅστις ἐλπίσι
πέποιθεν ἀεί.—Μήνως τοῖς Κρητὶς νόμους γεγραφέναι λέγεται.
—Κρείττον ἔστι πεποιθέναι Θεῷ ἢ ἀνθρώποις.—“Ως γὰρ δά-
κρυα τοῖς κακῶς πεπραγδέσιν (¹).

Θέματα ἀπλούσια.

Ἐκ τῶν βασιλέων τῶν Περσῶν πρῶτος ὁ Δαρεῖος ἔχει
κόψι μνησικά νομίσματα. — ‘Ο ‘Οδυσσεὺς καὶ ὁ Διομήδης
ἔχουσι κλέψι τῆς Τροίας τοὺς ἀνδριάντας τῆς θεᾶς
Ἀθηνᾶς. — ‘Ο στρατηγὸς πρὸ τῆς μάχης εἶχε παρατάξῃ
καλῶς ὅλον τὸν στρατόν.—Ἐκεῖνος, ὅστις (μετοχ.) μικρόν
τι ἔχει κλέψι, δὲν θὰ τιμωρηθῇ μὲ τὴν αὐτὴν (δοτ.) τιμω-
ρίαν, καθόδις (μὲ τὴν δροσίαν) ἔκεῖνος, ὅστις μέγα τι ἔχει
κλέψι.—“Οτε οἱ γάγαντες, τοὺς δροσίους εἶχε γεννήσῃ ἡ γῆ,
ἐπεγείρουν ν’ ἀγωνίζονται πρὸς τοὺς θεούς, κατεστρέφοντο
ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ τῶν διοφρόνων θεῶν· οἱ δὲ λοιποὶ θεοὶ
τρέμοντες καὶ φοβούμενοι εἶχον ἀφήσῃ τὸν “Οἰνοπόν καὶ
εἶχον φύγῃ εἰς Αἴγυπτον.—Οἱ Πέρσαι ἔτρεψαν εἰς φυγὴν
παρὰ τὰς Σάρδεις τὸν στρατὸν τοῦ Κροίσου. — Ἐν τῷ
στρατῷ τοῦ νεωτέρου Κύρου, μεθ’ οὗ οὗτος κατὰ τοῦ
βασιλέως τῶν Περσῶν ἔξεστράτευσεν, ἵσαν 12,900 “Ελλη-
νες· ἐκ τούτων τοὺς πλείστους ἔχει συλλέξῃ ὁ Ἀρχὰς Σο-
φαίνετος.—Τὸν Ἀπόλλωνα, ὅστις εἶχεν ἀποσταλῆ εἰς τὴν
γῆν, ἔλαβεν ὡς δοῦλον ὁ Ἀδμητος καὶ ὁ Λαομέδων. —
“Ἐχομεν ἀναγράψῃ εἰς στήλην τὰ δόνιματα ἔκείνων, οἵτινες
διὰ τῆς ἀνδρείας των ἐν τῇ μάχῃ ἔχουσι σώσῃ τὴν πα-
τρίδα. — ‘Ο Ἀχιλλεὺς ἦγάπα καὶ ἐτίμα τὸν Φοίνικα, ὑπὸ
τοῦ δροσίου εἶχεν ἀνατραφῆ.

(1) ὁ μὲν πέπραχ = ἔχω πρεξη, ὁ δὲ πέπραγ = εἰμικι ἐν καταστά-
σει (καλῇ ἢ κακῇ).

ΜΑΘΗΜΑ 53.

Σχηματισμὸς τῶν χρόνων τῶν ὑγρολήκτων
ὅρματων.

Φέξεις.

Αἴρω (ἀρ- σηκώνω βαστάζω). — ἀ π ο β ἄ λ λ ω (βαλ-.)
= δίπτω, ἀ πορρίπτω, γάνω. — ε ἵ σ β ἄ λ λ ω (δίπτω μέσα,
ἀμετάβ. δὲ εἰσπίπτω, κάμνω εἰσβολήν, δρμῶμαι). — ἐ κ-
β ἄ λ λ ω (δίπτω, ἔξω, ἔξαγω). — μ ε τ α β ἄ λ λ ω (κάμνω
μεταβολήν, μεταβάλλω). — δέρω (ἐκδέρω, γδέρνω καὶ μα-
στιγώνω). — μ αί ν ο μ αι (μαν-, τρελλαίνομαι).

Θέματα ἀρχαῖα.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσέβαλον, τῶν Ἀθη-
ναίων τοὺς ἀγροὺς ἀπολιπόντων. — Αἴας ὁ Τελαμῶνος δργι-
σθεὶς τοῖς Ἑλλησι νυκτὸς ἀπέλιπε τὴν σκηνήν, ἀποκτείναι
βουλόμενος Ἀγαμέμνονα καὶ τοὺς ἄλλους βασιλέας. Μανεῖς
δὲ ὅπε τῆς Ἀθηνᾶς καὶ σφαλεῖς εἰς βοῦς ἐτράπετο, ὃν μέγα¹
πλῆθος ὅπε αὐτοῦ κατεκόπη καὶ ἐσφάγη. Ἀπαλλαγεῖς δὲ τῆς
μανίας, φροντίζων (¹) τὸ τοῦ ἀμαρτήματος μέγεθος καὶ τὸ αἰ-
σχρόν, ηὗσι τὸν βίον ἀπολιπεῖν καὶ αὐτὸς ἔαυτὸν ἀπέκτεινεν.
— Ἐν τῇ ἐν Σαλαμῖνι μάχῃ διεψθάρησαν νῆσος τῶν μὲν Ἑλλή-
νων τετταράκοντα, τῶν δὲ Ηερσῶν ὅπερ τὰς διακοσίας. — Δη-
μοσθένους λέξαντος πρὸς Φωκίωνα, «ἀποκτενοῦσί σε οἱ Ἀθη-
ναῖοι, ἐὰν μανῶσι», «ναί», ἔλεξεν «έμὲ μέν, ἐὰν μανῶσι, σὲ
δέ, ἐὰν σωφρονῶσιν». — Σοφίας ὁ καρπὸς οὕποτε φθαρήσεται.
— Ο μὴ δαρεῖς ἄνθρωπος οὐ παιδεύεται. — Καμβύσης καὶ Εέρ-
ξης, οἱ τῶν Ηερσῶν βασιλεῖς, πολλὰ σφαλέντες τὸ τελευταῖον
μανέγτες ἐτελεύτησαν. — Ισθάτης Βελλεροφόντης ἐπέταξε τὴν

(1) φροντίζω τινός = φροντίζω περὶ τινος, φροντίζω τι, ἐξετάζω,
ἐρευνῶ.

Χίμαιραν ἀποκτεῖναι νομίζων αὐτὸν διὰ τοῦ θηρίου διαφύλα-
ρισσεσθαι.—'Αεὶ δὲ σοφίᾳ ἄριστον κτῆμα κέκριται καὶ κρίθή-
σται ὑπὸ τῶν φραγμῶν.—'Αρταξέρξης ἀπεστάλκει Φαρνάκε-
ῖον εἰς τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις.—Πάντων τῶν Ἑλλήνων οἱ
'Αθηγαῖοι ἄριστοι κέκρινται.—'Οδυσσεὺς οὕτε ὑπὸ τῶν Σιρή-
νων ἐσφάλη οὕτε ὑπὸ τῆς Χαρύβδεως διεφθάρη, ἐσημάνθησαν
γὰρ ὑπὸ τῆς Κέρκης αὐτῷ οἱ κίνδυνοι.—'Επεὶ γάγγελθη ὅτι
ἔξήκοντα νῆες διεφθαρμέναι εἰσὶν ἐν Κυζίκῳ, ὑπὸ τῶν Λακε-
δαιμονίων πρέσβεις εἰς Ἀθήνας περὶ τῆς εἰρήνης ἀπεστάλη-
σαν.—Μᾶλλον δὲ Κροτωνιάτης ταῦταν ἀράμενος ἐν Ὄλυμπίᾳ
ἔφερε διὰ μέσου τοῦ σταδίου.—Φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ
ἔρχεται.

Θέματα ἀπλούσα.

Εἰς τὸν Ῥωμύλον, ὅτε ἐθεμελίωνε τὴν πόλιν Ῥώμην,
ἐφάνησαν δύο γῦπτες.—'Υπὸ τοῦ Ιάσονος εἶχον σπαρῇ οἱ
δδόντες τοῦ δράκοντος, τὸν δποῖον δὲ Κάδμος πρότερον εἶχε
φονεύση. — Οἱ Ἀθηγαῖοι ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν τῶν καὶ
ἔφυγον εἰς τὴν νῆσον Σαλαμῖνα, ὅτε δὲ Ξέρξης εἰσέβαλεν εἰς
τὴν Ἀττικήν.—'Ο Ορέστης, ὅστις τὴν ἑαυτοῦ μητέρα εἶχε φο-
νεύση, ἐδικάσθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου πάγου.—'Εὰν (εἰ) δὲ Ἀλέ-
ξανδρος ἐφάνη μέγιστος ὡς στρατηγός, δὲν θὰ φανῆ ὅμως καὶ
μέγιστος ὡς ἄνθρωπος.—'Η Ἀγαύη ἐφόνευσεν ἐν τῇ παρα-
φροσύνῃ της τὸν υἱόν της Ηενέα, διότι εἶχε πεποίθησιν
ὅτι ἐφόνευσε κάποιον.—Νὰ μὴ θυμώνῃς, διότι δὲ θυμωμέ-
νος δὲν διαφέρει τοῦ μαινομένου.—Οἱ Λακεδαιμόνιοι πολλὰ
ἔτη εἶχον φυλάξῃ πιστῶς τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου· ἀλλ᾽
ὅτε παρημέλησαν τούτους (μετοχ.), ταχέως διεφθάρησαν.—
'Ο Δαίδαλος ἔφυγεν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, ἀφ' οὗ (ἐπεὶ) τὸν
υἱὸν τῆς ἀδελφῆς του ἐκ τῆς ἀκοπόλεως εἶχε καταρρίψῃ. —
Οἱ Ἑλληνες ἐδίωκον τοὺς διεσκορπισμένους ἐχθροὺς καὶ

ἐφόνευον μέγα πλῆθος αὐτῶν. — Ήλη, διπερ εἰς σὲ καλὸν καὶ
ώραιον φαίνεται, δὲν θὰ φανῇ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καλὸν
καὶ ώραιον. — Οἱ 30 τύραννοι ἐντὸς (ἐν) δικτὸς μηνῶν ἔχουσι
φθείρῃ περισσοτέρους Ἀθηναίους ἢ ὅσους ὅλοι οἱ Πελο-
ποννήσιοι εἰς (ἐν) δέκα ἔτη τοῦ πολέμου. — "Ο, τι θὰ προσ-
ταχθῇ εἰς ἡμᾶς νὰ πράττωμεν, ταχέως θὰ ἐκτελέσωμεν. —
· Η μάχη θὰ κριθῇ οὐχὶ διὰ τοῦ πλήθους, ἀλλὰ διὰ τοῦ
θάρρους τῶν στρατιωτῶν.

ΜΑΘΗΜΑ 54.

Μέλλων τετελεσμένος καὶ ὁμιλικὰ ἐπίθετα.

Ἀέξεις.

· Α σκητέος (ὅστις ὀφείλει, πρέπει νὰ ἀσκῆται). Λέ-
γεται δὲ ἀσκητέα ἡ ἀρετὴ ἡμῖν» (=πρέπει νὰ
ἀσκῆται ὑφ' ἡμῶν ἡ ἀρετὴ=πρέπει νὰ ἀσκῶμεν τὴν ἀρε-
τὴν), ἀλλὰ καὶ «ἀσκητέον ἡμῖν τὴν ἀρετὴν»
(πρέπει νὰ ἀσκῶμεν τὴν ἀρετὴν). Καὶ τὸ μὲν ἀσκητέος
καὶ τὰ ὅμοια λέγονται διαλὰ ὁμιλικὰ ἐπίθετα καὶ εἶνε
τοιγενῆ καὶ τρικατάληκτα καὶ σχηματίζονται κατὰ πάσας τὰς
πιώσεις· τὸ δὲ ἀσκητέον καὶ τὰ ὅμοια εἶνε ἀνώμαλα
ὁμιλικὰ ἐπίθετα ενδισκόμενα μόνον κατ' οὐδέτερον γένος
καὶ μόνον εἰς τὸν τύπον—τέον καὶ σπανιότερον εἰς τὸν τύ-
πον—τέο.

Θέμα χρονιζον.

Εἰ βούλει εὐδαιμονεῖν, σωφρούνη σοι διωκτέα ἔστι καὶ
ἀσκητέα. — Χρηστὰ ποιῶν ὑφ' ἀπάντων τιμηθήσει. — Πειρα-
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τέον ώς ῥᾷστα τὰ τοῦ βίου ἀναγκαῖα φέρειν. — Ἀνεξέταστον (¹) μὴ κόλαζε μηδένα. — Νόμῳ πειστέον. — Σωφροσύνη ἀσκητέα, ἄνοια φευκτέα. — Ἡρακλεῖ θαυμαστὴ τοῦ σώματος ῥώμη ἡν. — Ηάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων χρύματα φθαρτὰ (²), η δ' ἀρετὴ ἀθάνατος. — Ἔργα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ καὶ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ ὑπὸ τῶν βαρβάρων τετέλεσται. — Μετ' ὀργῆς πρακτέον τοῖς φρονέμοις οὐδέν. — Κάλλιστον τοῦτο λέγεται καὶ λελέξεται, ὅτι τὸ μὲν ὠφέλιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερὸν αἰσχρόν. — Χρόνος τὰ κρυπτὰ πάντ' ἀν εἰς τὸ φῶς ἄγοι. — Τί ποιήσω; φράζε καὶ πεπράξεται.

Θέμα ἀπλεύν.

Πρέπει νὰ ἀσκῶνται οἱ παῖδες· διότι οἱ ἀνθρώποι δὲν πρέπει νὰ εἶνε ἀνάσκητοι (³). — Τί νὰ κάμω; ἐὰν σὺ προστάξῃς, θὰ εἶνε τοῦτο τετελεσμένον ταχέως. — Ως δὲ Πάρις ἥρκασε τὴν Ἐλένην (γεν. ἀπόλ.), συνηθοίσθησαν πάντες οἱ ὄνομαστοί ἄνδρες, ἵνα καταστέψωσι (μετοχ. μέλλ.) τοὺς Τρωας. — Ηάντα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ εἶνε θαυμαστά. — Τὰ ίερὰ πρέπει νὰ κοσμῶνται μὲ τὰ ἀφιερώματα (δοτ.), η δὲ ψυχὴ μὲ τὴν ἐπιστήμην. — Τὴν δυστυχίαν πρέπει τις νὰ βοηθῇ. — Ήᾶς τις δὲ ἄδικον πράξας πρέπει νὰ τιμωρῆται, ἀλλ' δὲ θέλων νὰ πράξῃ τὸ ἄδικον νὰ κωλύηται. — Αἱ γενναῖαι πράξεις τῶν ἀνθρώπων εἶνε θαυμασταί. — Πρᾶττε οὐχὶ γελοῖα, ἀλλὰ ζρηστά. — Ηολλὰ εἶνε τετελεσμένα ὑφ' ὑμῶν, ἀλλ' ὀλίγα θὰ εἶνε τετελεσμένα, ὅπως (⁴) ἐγὼ θέλω.

(1) ἀνεξέταστος=δὲ μὴ ἔξητασμένος.

(2) φθαρτός=δυνάμενος νὰ φθείρηται.

(3) ἀνάσκητος=μὴ ἡσκημένος.

(4)=ώς.

ΜΑΘΗΜΑ 55.

Ἀέξεις.

Δίκην λαμβάνω παρά τινος = τιμωρῶ τινα.
— μάταιος = ἀνωφελής, μάταιος. — προστεταγμένον. — ἄγαντῶ κατά τινος, δογμέσθαι κατά τινος, δυσαρεστοῦμαι μέ τινα, μέλλ. ἀγθέσθαι, ἀδόρ. ἡγθέσθην. — ἀδιός (ἐπίθ. δικατάληκ. = αἰώνιος). — ἀλωτὸς = κυριευτός, ἀλώσιμος, κατοφθιτός. — ἔξαιρετός = ὅστις πρέπει νὰ ἔξαιρηται. — ἐπανετέος = ὅστις πρέπει νὰ ἔπαινηται. — γιγνώσκω = ἔχω γνώμην, κρίνω, ἀλλοτε δὲ = ἔχω γνῶσιν, γνωρίζω.

Θέμα όρχασιν.

Ἐὰν διαρπάσῃς τὴν πόλιν, καὶ αἱ τέχναι διεφθαρμέναι ἔσονται. — Τῇ αὐτῇ φύφῳ τούς τε ἄλλους βελτίους παιήσετε καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. — Ἐὰν ταῦτα πράξιωμεν, καὶ τὰ δέοντα ἐσόμεθα ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι. — Ἐν ταύτῃ τῇ πολιτείᾳ προστετάξεται πρεσβυτέρῳ γεωτέρῳ πάντων ἀρχειν τε καὶ κολάζειν. — Ἐάν με ἐλέγξῃς, οὐκ ἀγθέσομαι σοι, ἀλλὰ μέγιστος εὐεργέτης παρ' ἐμοὶ ἀναγεγραμμένος ἔσει (ἢ ἀναγεγράψει). — Ἀΐδιος ή μνήμη τῶν εὐεργετῶν τῆς πατρίδος καταλελεῖφεται. — Ἀλωτὰ γίγνεται ἐπιμελεῖα καὶ πόνω ἀπαντα. — Ἐγὼ γιγνώσκω τούς κακοὺς ἀνθρώπους ἔξαιρετέους εἶναι ἐκ τῆς στρατιᾶς. — Α τοῖς ἐλευθεροῖς πρακτέα ἥσαν, ταῦτα οὐκ εἴκασαν τούς διούλους πράττειν.

Θέμα ἀπλοῦν.

Αἱ τέχναι διαφθείρονται, ἐὰν θὰ ἔχωμεν διαρπάσῃ τὴν

πόλιν. — Ἐὰν τιμωρήσητε τούτους, θὰ ἔχητε κάμη τοὺς ἄλλους πολίτας βελτίονας.—Πρέπει νὰ δοθῇ προσταγὴ εἰς γεροντότερον νὰ ἔξουσιάζῃ πάντας τοὺς νεωτέρους καὶ νὰ τιμωρῇ.—Πολλοὶ ἀνθρωποι (¹), ἐὰν ἐλέγχῃ τις αὐτούς, δυσαρεστοῦνται μὲ αὐτόν (²). Ἔγὼ τὸν ἐλέγχοντά με θὰ ἔχω ἀναγράψει μέγιστον εὐεργέτην.—Οἱ δειλοὶ πρέπει νὰ ἔξαιρῶνται ἐκ τοῦ στρατεύματος, διότι οἱ δειλοὶ οὐδέποτε δύνανται νὰ νικῶσιν (ἀπαρ.).—Οἱ εὐεργέται πρέπει νὰ ἐπαιρῶνται τὰ δὲ ὀνόματα τῶν εὐεργετῶν θὰ εἶνε ἀναγεγραμμένα εἰς στίλας (ἐν) καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν θὰ εἶνε ἀφειμένη αἰώνιος.—Πάντα ἐν γένει ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ κόπος κατορθωτὰ κάμνει.

---

(1) πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων.

(2) ἄκθονται αὐτῷ.

4-1000

